

İstanbul Ticaret Odası 31.10.2016 Tarihli 25 Numaralı Meslek Komitesi Zümre Toplantısı

Başkan: Çok kıymetli hazirun, hanımefendiler, beyefendiler, İstanbul Ticaret Odası 25 numaralı Gümrük Müşavirleri Komitesinin ve İstanbul Gümrük Müşavirleri derneğinin ortaklaşa tertip etmiş olduğu TSE ve Tareks toplantısına hepiniz hoş geldiniz, şeref verdiniz. Açılış konuşması için İstanbul Ticaret Odası'nın başkanvekilimiz Sayın Dursun Topçu beyi kürsüye davet ediyorum.

Dursun Topçu: Ekonomi bakanlığı ve Türk Standardları Enstitüsünün saygıdeğer bürokratları, Gümrük Müşavirleri derneğinin değerli mensupları, sektörün değerli mensupları, kıymetli misafirler, sizleri şahsım ve İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu adına saygı ile ve muhabbetle selamlıyorum. Türk Standardları Enstitüsü uygulamalarının son dönemlerde dış ticarete etkileri konulu, seminerimize katılımlarınızdan dolayı ve gösterdiğiniz ilgiden dolayı da hepinize şükranlarımı iletiyorum. Hepiniz hoş geldiniz. Değerli katılımcılar, İstanbul Ticaret Odası olarak mükellef ile idare arasında sağlam köprüler kurmayı çok önemsiyoruz. Bu çerçevede bulunduğumuz bu salonda, yılda 150 nin üzerinde etkinlik gerçekleştirilmekte, en fazla ilgi gören de, burada söyleyebilirim. Dış ticaret ve gümrükle ilgili seminerlerimiz oluyor. Bugün de Türk Standardları Enstitüsünün uygulamalarına hep birlikte daha da yakından bakma fırsatını bulacağız. Kıymetli dostlar, ülkemiz olarak son 1 yılda yaşadıklarımıza şöyle bir bakalım. Herhalde gelişmiş yada gelişmekte olan fark etmez, şu son yaşadıklarımız, hangi ülkenin başına gelirse gelsin, o ülkenin bir buhran içine sürükleneceğini tahmin edersiniz. Öyle değil mi? Ama bütün bunlara karşılık, milli birliğimizden, beraberliğimizden, dirliğimizden ödün vermedik, 15 Temmuz destanı ile milli iradenin kalelerini hep beraber koruduk. Aynı azmi, ekonomide de göstermekteyiz. İş dünyasının potansiyelini geliştirmek demek, Türkiye'yi büyütmek demektir. Bu noktada kamu kurumlarımızla yakın temas halindeyiz. İşte Türk Standardları Enstitüsü ile hayata geçirdiğimiz, sıkı işbirliğimiz de bunun en güzel örneklerinden bir tanesi. Odamız ve Türk Standardları Enstitüsü arasındaki işbirliği protokolü ile üyelerimize çeşitli oranlarda indirimler uygulanıyor. Üstelik söz konusu

protokol, ne mutlu ki, sınırlı sayıda üyeyi kapsamıyor, tüm üyelerimizi kapsamakta. Bu nedenle işbirliği için TSE yetkililerine buradan tekrar çok teşekkür ediyorum. Biz iş dünyası olarak, bir ekonomi için kalitenin ve standardın önemini çok iyi biliyoruz. Kalite, markalaşmanın ve sürekli büyümenin altın anahtarı, standartları iyi belirlenmiş bir üretim ve hizmet, binayı ayakta tutan taşıyıcı sistemler gibidir. Bakın son zamanlarda, TSE nin özellikle otomotiv, enerji, lojistik gibi alanlardaki kapasite geliştirme çalışmalarını görüyoruz. Bunlar özellikle sanayicimizin maliyetini düşürmek adına ve ARGE çalışmaları için çok önemli. Böyle çalışmalar ne kadar fazla olursa, dış ticaretteki rekabetçiliğimizi de o kadar ileri taşıyoruz. Tabii bir diğer mesele de şu. Bütün bu çalışmalar için, özellikle yetişmiş insan kaynağına, had safhada ihtiyaç var. Özellikle İstanbul gibi işlem trafiği oldukça yoğun olan bir şehirde, kurumlarda yaşanan personel eksikliği sebebiyle, işlemler biraz gecikebiliyor. Bu kapsamda TSE nezdinde de girişimlerimiz bulunuyor. Söz konusu durumun atlatılabilmesi için, personel takviyesi hususunu ben buradan da bir kez daha iletmiş olayım. Kıymetli dostlar, değerli katılımcılar, bu toplantıyı düzenlemedeki temel amacımız, TSE uygulamalarının son dönemlerde dış ticarete etkilerini, varsa sıkıntılarını giderebilmek, ayrıca önümüzdeki süreçte de TSE çalışmalarında, özel sektörün rolünün çok daha önemli hale gelmesi konusunda da neler yapabileceğimizi hep birlikte masaya yatıracağız. Birazdan konu hakkındaki uygulamaları, çok değerli konuşmacılarımız konunun yetkili ve yetkin uzmanları bizlere anlatacaklar. Ben şu noktayı ifade etmek istiyorum ki, burada özellikle standardizasyon alanında, çok önemli, TSE ile iş dünyasının bir araya gelmesi, iş dünyasının ihtiyaçlarının birebir tespit edilmesi gerekmektedir. Özel sektörle işbirliğinin artması ile, ulusal ve uluslar arası standart hazırlama süreçlerinin daha verimli bir şekilde hayata geçirileceğine inanıyoruz. Kıymetli bürokratlar ve iş dünyamızın temsilcileri, değerli katılımcılar, kıymetli dostlar, ben konuşmama son vermeden önce, başta ekonomi bakanlığı olmak üzere, Türk Standardları Enstitüsü yetkililerine bizlerle ortak çalışma geleneğini bozmadan sürdüren, İstanbul gümrük müşavirleri derneğine ve odamızın 25 numaralı Gümrük Müşavirliği Meslek Komitesine de şükranlarımı sunuyorum. Sağlık, huzur ve mutluluk içerisinde, daha nice toplantılarda bir arada bulunabilmek umuduyla, İstanbul Ticaret Odası olarak sizlere, teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. Sağ olun, var olun.

Başkan: Sayın başkan, biz teşekkür ederiz. Sağ olun efendim. Değerli katılımcılar, değerli dostlar, ben sırasıyla konuşmacı, çok değerli arkadaşlarımı sırasıyla davet ediyorum. Giray Yalçinkaya, sayın Giray Yalçinkaya, 25 numaralı Gümrük Müşavirleri Meslek komitesi başkanı, buyurun. Mustafa Sezen, Sayın Mustafa Sezen, İGM de Yönetim Kurulu üyesi. Sayın Kaan Göktürk, Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü Daire Başkanı, hoş geldiniz Kaan bey. Sayın Ebubekir Temiz, TSE Muayene Gözetim Grup Başkanı, hoş geldiniz efendim. Değerli dostlar, 15 Temmuzdan sonra ülkede yaşanan maalesef acı olaydan sonra, tabii kamuda da boşalmalar oldu. Hepinizin bildiği gibi, dün bile resmi gazetede görevden alınmalar oldu. Bize gelen gümrük camiasından bize gelen üyelerimizin haklı serzenişlerini biz de zaman zaman kamunun yöneticileri ile paylaşmak durumunda kalıyoruz. TSE de Avrupa yakasında bu boşalmalardan dolayı sızlandılar olunca, biz de dernek olarak zaten TSE Genel Sekreterliğine, personel takviyesi için yazı yazdık. Bunu biraz önce Sayın Ebubekir beyle de paylaştım, maalesef takviye edilmediğini, aksine daha da alınmalar olduğunu kendisi ifade etti. Ümit ediyorum ki, ehil insanlar gelir, çünkü ekonomi gerçekten malum, hiç olmazsa bizler dış ticaret erbabının vekili olarak, hukukta nasıl avukat vekili ise, biz de dış ticarete onların vekili sıfatı ile iş takip ediyoruz ve bizim için zaman keyfiyeti çok önemli. Burada kamunun da bize bu manada ayak uydurması gerekir. Sayın başkan, katılımcılara Ticaret Odası'nın ufak bir hatıra şeyini vereceksiniz herhalde, biz normal programımıza geçmeden isterseniz onu verin, biz de devam edelim. Arkadaşlar, buyurun. Teşekkür ederim sayın başkan. Bugünkü toplantı sonucunda, ümit ediyorum ki, sizler özellikle soru cevapta problemleri aktaracaksınız, yetkili arkadaşlar da cevap verecekler ve sorunları yerinde görmüş olacaklar. Bu arada şunu da ifade etmeden geçemeyeceğim. Milli demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan, Türkiye Cumhuriyetinin 93 üncü kuruluş yıldönümü münasebetiyle, Cumhuriyet Bayramınızı kutlar, bu vesile ile başta Cumhuriyetimizin büyük kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, onun kahraman silah arkadaşlarını, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi minnet ve rahmet duygularımızla anıyorum. Giray bey buyurun efendim. Sizin sunumunuzu rica edelim.

Giray Yalçinkaya: Sayın Başkan, Ekonomi Bakanlığımızın ve Türk Standardları Enstitümüzün değerli temsilcileri, sevgili meslektaşlarım ve iş dünyasının kıymetli katılımcıları, İstanbul Ticaret Odası 25 numaralı Gümrük Müşavirleri Meslek Komitesi ve İstanbul Gümrük

Müşavirleri Derneği ile beraber düzenlemiş olduğumuz Türk Standardları Enstitüsü uygulamalarının son dönemlerinde Dış Ticarete Etkileri konulu zümre toplantımıza komitemiz adına hoş geldiniz der, saygılarımı sunarım. Türk Standartları uygulamalarının dış ticarete etkilerini, olumlu ve olumsuz konu başlıkları altında genel bir yaklaşımla sizlere aktarmaya çalışacağım. Bunu yaparken de özellikle Standardizasyonun önemini vurgulayarak, dış ticarete ve toplumlara etkilerini kısaca belirteceğim. Keza denetim uygulamaları ile meslek olarak yaşadığımız sorunları, Sayın Mustafa Sezen bey sizlere daha detay bir şekilde aktaracaktır. Standart sözcüğü, uluslar arası kabul görmüş bir terim olarak, standardizasyon kavramının doğmasına sebep olmuştur. Uluslararası standardizasyon örgütünün yaptığı tanımlamaya göre standart, üretimde, hizmette ve anlayışta, ölçme ve deneyde bir örnek sağlanmasıdır. Standardizasyon ise, belirli bir faaliyette ilgili olarak, ekonomik fayda sağlamak üzere, bütün ilgili tarafların yardım ve işbirliği ile belirli kurallar koyma ve bu kuralları işlemesidir. Daha kısa bir tanımlama ile, standart, standardizasyon çalışması sonucu ortaya çıkan belge ve oluşumdur. Standardizasyonun önemi, standardizasyonla satın alma işleminde direk etkisi bulunan, güven elde edilmiş olur. Standardizasyon düzeni ve basitleştirmeyi sağlar. Belirli bir standardizasyona bağlanmış ürünler, seri halde üretildiğinde, üretim miktarı artar ve maliyetleri azaltır. Bu ürünlerin stoklanmasında, daha az depo alanlarına ihtiyaç duyulur. Bu önem sıralamasından da şu sonuca ulaşabiliriz. Kalite ve ekonomiklik arayışı. Standardizasyon aslında toplumların kalite ve ekonomikliği arama çalışmaları sonucu olarak ortaya çıkan bir faaliyettir. Kalite arayışı, can ve mal güvenliğini korumayı amaçlarken, ekonomiklik arayışı da üreticileri, tüketicileri ve dolayısıyla ekonomilere olumlu faydalar sağlamaktadır. Sırasıyla da bu faydalardan biraz bahsetmeyi yararlı görüyorum. Üretici faydaları; üretimin belirli bir plan ve programa göre yapılmasına olanak sağlar. Az maliyetli, kaliteli ve seri üretim yapılmasına olanak sağlar. Üretim sürecindeki fire, kayıp ve atıklar en aza indirilir. Verimliliği ve kazancı artırır, depolama ve taşıma faaliyetlerine olumlu katkı sağlayarak, stokların azalmasına imkân tanır. Genel ve üretim maliyetlerini düşürür, üretim sırasında can ve mal güvenliğini sağlar. Tüketicilere faydaları, ürün ve hizmetleri karşılaştırma ve seçme kolaylığı sağlar. Tüketicilerin fiyat ve kalite yönünden aldanmalarını önler. Piyasada rekabeti ve dolayısıyla ucuzluğu sağlar. İş ve çalışma hayatındaki sorunların çözümüne katkıda bulunur. Tüketicinin bilinçlenmesini sağlar. Tüketicilerin can ve mal güvenliğini

korumayı sağlar. Üretici ve tüketiciye olumlu faydalar sağlayan bir şey, şüphesiz ekonomiye de çok olumlu faydalar sağlamış olur. Bunlar da kaliteyi teşvik etmesi, kalite seviyesi düşük üretimde meydana gelecek emek, zaman ve hammadde israfını ortadan kaldırması, sanayi kuruluşlarını belirli hedeflere yöneltir, üretimde kalitenin gelişmesine yardımcı olur. Ekonomide arz ve talebin dengelenmesine yardımcı olur. İş hayatında yaşanan yanlış anlamaları ve anlaşmazlıkları ortadan kaldırır. Yan sanayi dallarının kurulmasına ve gelişmesine yardımcı olur. Rekabeti geliştirir, kötü malı piyasadan kaldırır, ihracatta ve ithalatta firmalara üstünlük sağlar. Burada tabii ki benim meslek olarak da üstünde durmak istediğim konu, ihracat ve ithalatla ilgili olan kısım, yani dış ticaret işlemleri oluyor. Bahsetmiş olduğumuz, üreticiye ve tüketiciye olan faydaları ile bunların doğrudan etkilediği ekonomiye olan faydalar, ülkelerin dış ticaret işlemleri ile de doğru orantılı bir etkileşim içinde bulunmaktadır. Yani kaliteli ve güvenilir ürünler üreterek ihracat değerimizi yükseltebilir, aynı şekilde bu ürünleri ithal ederek de, kaliteli ve güvenilir ürünler tüketebiliriz. İşte Türk Standardları Enstitüsü bu olay akışının tam merkezinde bulunan kurumlardan biri olarak, belgelendirme çalışmaları ile yaşayan ve sürekli gelişen prosesler ortaya çıkarmamıza imkân tanımaktadır. Türkiye'de her türlü madde, mal ve çalışma, hizmet standardının hazırlanması görevi, 132 sayılı kuruluş kanunu ile Türk Standartları Enstitüsüne verilmiştir. TSE nin yapmış olduğu belgelendirme çalışmalarından, özellikle CE ve ithal malı belgesi, ithalat gümrük işlemlerine başlamadan önce yapılmakta olup, uygulamada yaşadığımız sorunların temelini oluşturmaktadır. CE işareti, AB ye üye ülkeler arasında teknik düzenleme farklılıklarını ortadan kaldırmak üzere hayata geçirilmiş bir standardizasyon politikasıdır. Yani Avrupa Birliği içerisinde dolaşan bir ürünün sağlık, güvenlik, çevrenin ve tüketicinin korunması gereklerine uygun olduğunu gösteren bir birlik işaretidir. Yani ürünün pasaportu diyebiliriz bunun için. Yani bahsetmiş olduğumuz standardizasyonun sağladığı faydaların yansımaları geciktirmekte ve özellikle maliyet kalemlerini olumsuz etkilemektedir. TSE nin kuruluş olarak, ülkemizin rekabet gücünü artırmak, ulusal ve uluslararası düzeyde ticaretini kolaylaştırmak ve toplumun yaşam düzeyini yükseltmek misyonundan yola çıkarak, bakanlıklarımızın da desteği ile uygulamada, denetimlerde yaşadığımız gecikmeleri, ortadan kaldıracağına olan inancım sonsuzdur. Konuşmamı burada sonlandırırken, dinleme nezaketi gösteren tüm değerli katılımcılara teşekkür eder, İstanbul Ticaret Odası 25 numaralı Gümrük Müşavirleri

Meslek Komitesi adına saygılarımı sunarım. Biraz kısa kesmek istedim. Çünkü, soru ve cevap kısmının daha sağlıklı, daha işleyişli olduğunu düşünüyorum. Daha önceki tecrübelerimden, bundan dolayı biraz kısa bir sunum hazırladım size, teşekkür ediyorum.

Başkan: Giray bey çok teşekkür ederim. Sayın Mustafa Sezen. Buyurun efendim.

Mustafa Sezen: Sayın Başkan, ekonomi bakanlığımızın ve Türk Standardları Enstitüsünün değerli temsilcileri, İstanbul Ticaret Odası başkan yardımcımız, sevgili meslektaşlarım, kıymetli katılımcılar, hepinizi saygıyla selamlıyor ve hoş geldiniz diyorum. Ben de sunumuma başlamadan önce, öncelikle İstanbul Ticaret Odası 25 numaralı Meslek Komitemize böyle bir toplantıyı düzenlediği ve Ekonomi Bakanlığımızla, Türk Standardları Enstitüsü bu toplantıya katılarak, değerli bilgilerini bizlerle paylaştıkları için kendilerine çok teşekkür ediyorum. Bildiğiniz gibi, ürün güvenliği denetimi işlemleri, ekonomi bakanlığı ve TSE tarafından Tareks üzerinden yürütülüyor. İthal ürünlerinin işte TSE, CE veya Tareks denetimleri, detaylı olarak gümrük idarelerinde yapılıyor, haliyle bizler de gümrük müşavirleri olarak her ne kadar teknik mevzuata yada işte ürünün standardizasyonuna veya ürünün işaretlemesi ile ilgili bir sorumluluğumuz olmasa da, firmalar adına, kullanıcılar olarak, Tareks üzerinden bu işlemleri takip ediyoruz ve sonuçlandırıyoruz. Haliyle bu işlemler yapılırken de birtakım sıkıntılar, birtakım sorunlarla tabii ki karşılaşıyoruz. Zaten Tareks sisteminin, işte kurulmasından bu yana, yani 2012 den başlamasından bu yana birtakım sıkıntılar hep süregeldi. Bazıları düzeltildi, bazıları devam ediyor. Tabii ki sizler de soru ve cevap bölümünde mutlaka sorunlarınız olacak, iletacaksınız. Ama ben de İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği olarak, üyelerimizden bize gelen sorunları, kısaca burada size aktarmak istiyorum. Tabii öncelikle sorunlara geçmeden önce, işte Tareks nedir? Ürün güvenliği denetimine tabi olan ürünler nedir? Kısaca bunlardan bahsetmek istiyorum. Tareks bildiğiniz gibi, dış ticaret risk esaslı kontrol sistemi, ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler mevzuatı uyarınca, yürütülen, denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk esaslı olarak yapılması amacıyla kurulan web tabanlı uygulamayı ifade ediyor. Yani diğer bir ifadeyle tareks aslında bir mevzuat değil, başlı başına bir mevzuat değil. Sadece denetim yapan bir yazılım, yani denetimi kontrol eden bir bilgisayar programı gibi de düşünebiliriz. Yada yanımda oturan üstadım, Sayın Kaan beyin ifadesiyle, hız kontrollerini denetleyen, radar sistemi de diyebiliriz

değil mi üstadım? Sizin öyle güzel bir tanımınız var, o da benim hoşuma gidiyor. Kısa tanımıyla Tareks bu. Tareksle ne zaman tanıştık? Gümrük müşavirleri olarak. Yada işte ticaret erbapları olarak, ilk uygulamalar 2010 yılında başladı, 2010 yılında, 2011 yılında pilot uygulamalar yapıldı. 2012 yılında genel uygulamaya geçildi, 1 Ocak 2012 de özellikle ürün güvenliği denetim tebliğleri, 15 Şubat 2013 tarihinde sisteme alındı ve uygulamalar başladı. Bununla birlikte, bunun paralelinde, buna ek olarak tabii biliyorsunuz, bir de Tek Pencere sistemine geçildi. O da ilk olarak, yanılmıyorsam, 2012 de Şeker Kurumu ile başladı. Bu senenin Nisan ayında yine yanılmıyorsam, ürün güvenliği denetimi ile ilgili tebliğler de, yine tareks üzerinden, tek pencere sistemi üzerinden referans numaraları üretilmeye başladı. Peki bu ürün güvenliği denetimi ile ilgili neler var? Neler kullanılıyor? Hangi ürünler geliyor. Tabii çok var. 23 tane ürün güvenliği denetimi tebliği var. Bunların işte birçoğu tareks üzerinden yapılıyor, ama en çok kullanılanlar neler? En birincisi işte Türk Standartlarına tabi olan ürünler, yani ithalatta standart uygunluk gerektiren ürünler. Bunlar neler? Genelde sanayi ürünleri, işte V kayışları, demir çelik ve mamulleri filan, işte boru bağlantıları gibi, çok uzatmayacağım, başlıklar halinde geçeceğim ki, işte zamanı tasarruflu kullanalım, soru ve cevaba vakit kalsın diye, standartlarla, Türk Standartlarıyla ilgili düzenlemeleri tabii ki Ekonomi Bakanlığı yapıyor ama, bunun uygulamalarını, denetimlerini, Türk Standardları Enstitüsü eliyle yürütülüyor. Diğer önemli bir ürün grubu da CE işareti taşıması gereken ürünler. Bunlar da biliyorsunuz, değişik direktif ve yönetmeliklerde yer alıyor. Yine bunların düzenlemelerini, yani mevzuat düzenlemelerini ekonomi bakanlığı yaparken, bunların işlemleri de yine TSE eliyle yürütülüyor, Tareks üzerinden. Başka neler var? Telsiz, telekom ekipmanları var. Ekonomi bakanlığı tarafından bunların denetimleri birebir takip ediliyor. Oyuncaklar var. Yine ekonomi bakanlığından yapılıyor denetimleri, kişisel koruyucu donanımlar var. En çok kullanılan. Yapı malzemeleri var. Yine buraya giren, pil ve akümülatörler var. Tıbbi cihazlar var. Ve ayakkabılar var. Yani ben en çok kullanılanları burada örneklemek istedim. Daha birçok var dediğim gibi, ama hepsine girmiyorum. Bunların ortak bir özelliği var. Bunların ortak özelliği ne? Bunların hepsi, ithalat aşamasında denetleniyor. Yani daha ürünler gümrükteyken, gümrüklü sahadayken, bu denetimler yapılıyor. Haliyle yanılmıyorsam, Gümrük Yönetmeliğinin 181 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına göre, gümrük beyannamesi verilmeden, işte Tareks üzerinden müracaatları yapıp, denetimler tamamlandıktan sonra,

işte tek referans numarasını, beyannamenin 44 numaralı hanesine yazılması gerekiyor. Tabii ki bu işlemler yapılırken, dediğim gibi uygulamalarda birtakım sıkıntılar yaşanıyor. Neler yaşanıyor? Sıkıntılara baktığımız zaman yada sorunlara baktığımız zaman, yani şikayet olarak algılamayın. Şikayet gibi değil de, işte bu sorunlar sürekli bize, üyelerimizden geliyor. İki başlık altında toplayabiliriz. Sistemden kaynaklanan sorunlar var. Bir de uygulamadan kaynaklanan sorunlar var. Hatta bunu belki çoğaltabiliriz de, kullanıcılardan da kaynaklanan tabii ki sorunlar var. Gümrük idarelerinden kaynaklanan sorunlar var. İlgili diğer kurumlardan kaynaklanan sorunlar var ama, bize en çok gelen şeyler, sorunlar, sistemden ve uygulamadan kaynaklanan sorunlar. Sistemle ilgili sorunlar, en önemlisi ve en çok daha uygulamanın başından beri bu yana kadar gelen sorun halen devam ediyor. Aynı GİTİP numarasına sahip, birden fazla model eşyanın sisteme girilmesinde, her bir model için, ayrı kalem açılması ve açılan her bir kalemin, ayrı ayrı onaylanması, ciddi zaman kayıplarına neden olmaktadır. Uygulama başladığından bugüne kadar henüz sorun giderilememiştir. İşte çoklu kalemler, işte bazen 50 kalem, bazen 100 kalem olabiliyor. Bunların sisteme girilmesi, haliyle ciddi zaman kayıplarına neden oluyor. Bir de neye neden oluyor? Çok kalemlili başvurularda, Tareks numarası ile beyanname kalemlerinin eşleştirilmesinde zorluklar yaşanıyor, yani düşünün 200 kalem referans numarası var elinizde ve bu 200 kalem, referans numarasını beyanname de bir şekilde kalemlerle eşleştirmek durumundasınız. Haliyle burada sıkıntılar yaşanıyor. Yine Tareks başvurusu yapılırken, başvuruyu kaydettiğimizde, kalemlerin içerisine girmeden, model numaralarını görmemiz mümkün olmuyor. Yani model numaralarını tarekse girip, o kaleme girmemiz gerekiyor ki, görebilelim. Bu durum çok kalemlili işlemlerin kontrolünde zaman kaybına neden oluyor? Kalemlerin bir excel formatına aktarımı veya ekranda görünmesi sağlanabilir. Bu işlemleri biraz kolaylaştırıcaktır ama, bizim asıl istediğimiz, bu çok kalemlili işlemlerde, işte ofislerimizdeki programlardan tarekse bunları transfer edebilmemiz, bir arayüzle bunları gönderebilmemiz bizim işimizi daha da kolaylaştırıcaktır. Çünkü hangi tareks numarasına hangi modeli aldıysanız, o modele yazmanız gerekiyor beyanname de, haliyle sıkıntılar yaşanıyor ve çok büyük bunlarla ilgili şikayet geliyor ve uygulama başladığından bugüne kadar bu şikayetler de devam ediyor. Göndericisi ve alıcısı aynı olan, aynı cins veya aynı model ürünler için de, sistemde daha önceden yüklenmiş olan AT ye uygunluk beyanları kabul edilmeli. Veya aynı ürünler için

tekrar giriş yapmak yerine, önceki başvurunun kopyalanabilmesi sağlanmalıdır. Süreklilik arz eden işler var, göndericisi aynı, alıcısı aynı, model numarası aynı, işte bir hafta önce almışsınız mesela şeyi, referans numarasını, aynı eşya için tekrar AT uygunluk beyanını sisteme tekrar yüklemeniz gerekiyor. Haliyle bizim için zaman kaybı, hatta kopyalanabilirse, böyle bir imkân olursa, bir önceki dosyadan kopyalanması bizim için çok daha iyi olacaktır. Yani sürekli, sürekli aynı AT ye uygunluk beyanlarını zaten yüklüyoruz, ha model numarasında değişiklik olur, göndericide değişiklik, alıcıda değişiklik olur, o zaman tabii ki değiştirmek gerekiyor. Yine bir kısım parti teşkil etmez veya muafiyetle sonuçlanan bir kısmı ise, TSE denetimine düşen, aynı başvuru numarası altındaki eşyalarda, sonuçlanan kısım için, beyanname açıldığında, tek pencere sistemi hatalı olarak dönüyor. Yani düşünün, 4, 5 kalemlik bir başvurunuz var, bunların bir kısmı denetime takılıyor ama bir kısmı da işte parti teşkil alabiliyorsunuz yada muafiyet alabiliyorsunuz, yani otomatikman referans numarası alabiliyorsunuz. Bu ürünleri çekmek istediğiniz zaman, gümrük idaresinden çekemiyorsunuz, tek pencere sistemi hatalı dönüyor, çünkü öbür başvurularınız olduğu için, herhalde ondan kaynaklanıyor, bilemiyorum nereden kaynaklanıyor sebep ama, böyle sorunlar da iletildi. Diğer bir sorun. Tareks referans numarası oluşturulduğunda, çıktı alınabilmesi için bir tuş numarası eklenmeli veya direk olarak bir word formatına aktarımı sağlanabilmeli, bu şikayet de, bu sorun da uzun zamandan beri geliyor ama, tek pencere sistemine geçilmekle birlikte, tabii ki artık gümrük idareleri, 20 numaralı referans numarasını görebiliyorlar. Yani muayene memuru tıkladığı zaman referans numarasının içine girebiliyor. Bu konu bir yerde azaltıldı ama, şunu tahmin ediyorum, yani kullanıcılar yada gümrük müşavirleri, şunun için istiyorlar bunun çıktısını, mutlaka biz bir evrakı görmeliyiz, ellemeliyiz. Bir kere bu ihtiyacımız var, bir de dosyanın içinde bulundurmamak istiyorlar.

Başkan: Pardon araya gireyim, hani bir de devlete bürokrasi yaratıyor, kağıt yaratıyor derler, bunu da ben bir söylemiş olayım da, içimde kalsın.

Mustafa Sezen: Şundan üstadım, yarın öbür gün bir denetleme sırasında yada sorulduğu zaman, sisteme girip, işte sistemi açıp, o kalemin referans numarasının içine girip, onu izah etmek çok zor, ama dosyanızın içinde bununla ilgili bir çıktı olduğu zaman, orada görebiliyorsunuz, yani bunu istemelerinin sebebi bu olsa gerek. İşte göremiyorsunuz, ona da,

evet görebilesiniz. Doğru çoklu kalemlerde söyledim zaten. Evet, mecburiyet de var bir yerde, yani bürokrasiden kaynaklanan değil de, bir şekilde bir ihtiyaç bu. Yani sürekli bu geliyor, 3, 4 arkadaştan bu şikayet, şey gelmiş, sorun gelmiş. O yüzden iletiyorum yani, mutlaka görmek istiyorlar. Dedikleri gibi, model numarasını görmek, dosyanın içinde görmek istiyorlar. Diğer bir sorun, yine süregelen, sorunlardan bir tanesi, bize gelen sorunlardan bir tanesi. ATR belgeli ürünlerin, sık sık denetime düşmesi, kurumda yoğunluğa neden olmakta, yoğunluk nedeniyle, ciddi zaman kayıpları yaşanmaktadır. Bu son zamanlarda biraz azaldı, öyle biliyorum ama, bazı firmalarda sanırım devam ediyor. Herhalde risk kriterine göre devam ediyor, çünkü Tareks bir risk sistemi olduğu için, bazı firmaları sürekli, ATR belgeleri de gelse, tabii ki ATR belgesi bir şey muafiyeti değil, CE muafiyeti değil. Eşyaların serbest dolaşımdaki muafiyeti, vergi muafiyeti sağlıyor ama, işte tebliğde olduğu için, firmalar da haliyle, bazı firmalar da ya niye bizim ürünlerimiz sık sık denetime takılıyor diye, serzenişte bulunabiliyorlar. Bununla ilgili de şikayetler, maalesef devam ediyor, ama son zamanlarda biraz azaldı diye biliyorum. Uygulamadan kaynaklanan sorunlar neler? Uygulama ile ilgili, en çok gelen sorun. Heyet incelemesi yapacak denetmenlerin, geçici depo veya antrepolara gideceği saati mükelleflere belirtmediğinden, heyetin karşılanması için sabah mesai başlangıcı ile birlikte, gün boyu personel bulundurulması, zaman ve iş gücü kaybına neden oluyor. Numune almaya gelecek olan heyetin iletişim bilgileri, bizlerle paylaşılmadığı için, kendileriyle irtibata geçemiyoruz. Zaman, zaman heyet hiç gelmediği halde, ikinci gün tekrar heyet talep ettiğimizde, bizden tekrar heyet ücreti isteniyor. Bu da çok gelen sorunlardan bir tanesi. Evet bir randevu sistemi var, sistem üzerinden bir randevu veriyorlar size, sabah 8. Ama ucu açık. Ve maalesef işte, bazen antrepolarda saatlerce bekliyorsunuz, bazı durumlarda heyet gelmeyebiliyor. Heyet gelmediği zaman, ertesi gün tekrar heyet müracaatı yapıyoruz. Ama bu sefer tekrar heyet ücreti alıyorlar, halbuki kabahat bizde değil, yani heyet gelmiyor. Niçin gelmediğini de bilemiyoruz. Telefon bilgileri de bize paylaşılmadığı için, kendilerine ulaşamıyoruz, soramıyoruz ve bu ciddi bir sıkıntı, bizler için. Daha doğrusu, sahadaki arkadaşlar için, çünkü heyeti kaçırdığınız zaman, işte tekrar talep etmeniz, tekrar ücret yatırmanız gerekiyor. İşte bu sorun. Yani işte öyle de denilebilir, Hasan bey, yani, bilemiyorum yani personel yetersizliğinden olabilir. Ama bu şikayet sürekli geliyor. Diğer bir konu, bilindiği gibi, TSE denetimlerine tabi ürünlerle ilgili standartlar kitapçıklar halinde

yayınlanıyor, bu kitapçıklarda ne şekilde ve nasıl numune alınacağı, eşyaların tipleri ve sınıfları gibi açıklayıcı bilgiler olmasına rağmen, numune alımında, faturadaki her satır, bazen ayrı bir ürünmüş gibi, değerlendirilip, hepsinden numune alınmak isteniyor. Bu tür yanlış işlemlerde itiraz edip, durum düzeltene kadar geçen süreler, bizler için maliyet ve zaman kaybına neden oluyor? Ayrıca bu yanlışları düzeltip, tekrar numune alımı yapıldığında, ikinci defa heyet ücreti yatırılıyor. Evet numune almaya gelen personel bazen hatalı davranabiliyor. Tek tip, tek model olmasına rağmen, bazen faturalarda çok kalem olabiliyor, işte ölçüsünden dolayı yada başka sebepten dolayı, fazla kalem olabiliyor ve her kalemden numune almak istiyorlar, bu bir şekilde izah edilebiliyor tabii, TSE ye, ama bu sefer ne oluyor? Tekrar bir heyet yazılıyor, tekrar gidiliyor, numune alınıyor, yani ikinci bir işlem, mükerrer bir işlem ve mükerrer para yatırılmasına neden oluyor. Diğer bir durum, bazı işlemlerde ürün bedellerinden daha yüksek, ön inceleme, heyet ve tespit ücretleri çıkabiliyor. Zaman zaman ürünün fiyatından daha yüksek TSE ücreti ödenmesi nedeniyle, dosyaların iptali ve ithalatından vazgeçme durumları yaşanmaktadır. Söz konusu ücretlerin, ürünün kıymetini de dikkate alarak hesaplanmasında, ithalatçılar için fayda görülmektedir. Burada nerede kaynaklanıyor? Bedelsiz yada numune olarak gelen işte CE ye tabi ürünlerde, bazen ürün kıymetleri çok düşük olabiliyor yada TSE ye tabi ürünlerde parti teşkil etmiyor ama ücreti düşük, bazen ücretler çok astronomik rakamlarda olabiliyor. Bununla da ilgili, zaman zaman sorunlar yaşanabiliyor. Denetime yönlendirilen dosyaların incelenmesinde, teknik inceleme personeli sayısının azlığı, hem dosyanın inceleme aşamasında, hem de heyet aşamasında, zaman kayıpları oluşturmakta ve maliyetleri artırmaktadır. Personel sayısının artırılması, sürecin daha hızlı yürümesi açısından önemli olacaktır. Son zamanlarda en büyük gelen şikayetlerden bir tanesi bu özellikle anadolu yakası sanırım bu şeyde biraz daha sıkıntılı. İşte sürekli personelin yetersiz olduğundan, dosyaların beklediğinden, işte numunelerin geç alındığından, bunlarla da ilgili sorunlar yaşanıyor, personel sayısı artırılabilirse, bu sıkıntıların da önüne geçilecektir. CE denetime tabi ürünlerle ilgili, sistem üzerinden gelen mesajlar bazen çok net ve anlaşılır olmuyor. Mesajın ne anlama geldiğini öğrenmek için, ilgili memura telefonla ulaşamıyoruz, ilgili memurla görüşmek için TSE Avrupa yakası müdürlüğüne gittiğimizde, öğlenden önce, öğlenden sonra, görüşme saati uygulaması olduğu için görüşme saatini beklemek zorunda kalıyoruz. Evet, son zamanlarda bunlarla karşılaşıyoruz. Yani

sistemden bir mesaj gönderiliyor, mesajı çözemiyoruz. Personele de ulaşamıyoruz, hadi kalkalım gidelim TSE ye diyoruz, oraya da görüşme saati koymuşlar. Tabii ki biliyorum yoğunlar yada personel sayısı az ama, bizler de yoğunuz, bizlerin de işleri var. Hani gidip orada şu saatte görüşürsün, bu saatte görüşemezsin gibi, bir tavır olunca, hakikaten insanlar biraz şey olabiliyor, rencide olabiliyor. Yani buna da bir çare bulunabilirse, memnun oluruz. Yine CE denetimine tabi ürünler, AT ye uygunluk beyanlarında yer alan standart numarası ve tarihlerin güncel olmaması veya CE işaretinin ilişitirildiği tarihin yazmaması gibi eksiklerle ön inceleme aşamasında kontrol edilmeli ve eksikliğin giderilmesi sağlanmalıdır. Bu gibi eksiklikler giderilmeden, dosyanın heyete sevk edilmesi, gereksiz yere ücret ödenmesine ve zaman kayıplarına neden olmaktadır. Evet, CE gerektiren ürünlerde, bazen AT ye uygunluk beyanlarında, işte imza eksik olabiliyor, atlayabiliyoruz, tarihi eksik olabiliyor, atlayabiliyoruz. Sisteme yüklüyoruz ama, yani bir ön inceleme yapılıyor, orada bize bu bildirilmiyor, direk heyete gönderiliyor, ücret yatırılıyor, heyet incelemesi yapılıyor, CE si tamam, işareti tamam, ama AT ye uygunluk beyanında, işte imza olmadığı için yada tarih yazmadığı için, iptal ediliyor yada redle sonuçlanabiliyor. Bunun önüne geçilmek açısından, ön incelemede bu işlemler yapılırsa, bu da biraz düzene girmiş olur diye düşünüyorum. Tareks denetimine düşen dosyalar, 3, 4 günlük inceleme süresinden sonra, herhangi bir evrakta eksiklik yada yanlışlık varsa, dosya uzmanlar tarafından direk iptal ediliyor ve iptal nedeni bildirilmiyor. Mesaj gelmediği zaman, uzmanlar telefonla ulaşılarak öğrenilmeye çalışılıyor. Bu şekilde 3, 4 günlük süreç boşa gidiyor ve başvurunun yeniden yapılması gerekiyor. Dosya aynı denetmene düşmediğinden dolayı, inceleme süreci tekrar en başa dönüyor. Bu tür durumlarda ilave evraklar, ilave evrak beyanı veya eksiklik tamamlama gibi bir imkân sağlanırsa, aynı uzmanla işlem devam eder ve daha kısa sürede netice alınabilir. Bu tareksteki uygulamalarla ilgili, yani ekonomi bakanlığının yapmış olduğu uygulamalarla ilgili, işte tıbbi cihazlarda, oyuncaklarda yada ayakkabılarla ilgili uygulamalarda bir takım sorunlar da yaşanıyor. Yine tareks denetimlerde ayakkabılar için yurt dışı test raporlarının kabul edilmemesi nedeniyle, numune alınmalarında ciddi zaman kayıpları olmakta ve ciddi analiz ücretleri ile karşılaşılmaktadır. Bu sorun da hep süregeliyor, ayakkabı ithalatı yapan arkadaşlar, sürekli bundan muzdaripler, sistem ilk başladığında, yurt dışındaki test raporları kabul ediliyordu bildiğim kadarıyla, ama artık edilmiyor. Bunların tekrar kabul edilmesi yönünde bir çalışma olabilir mi, tabii

bilemiyorum. Böyle bir istekleri var. Diğer bir sorun yine tareks ile ilgili, tareks denetimine tabi ürünlerle ilgili alınan numunelerin, takibi ve laboratuvara ulaşıp ulaşmadığı konusunda bilgi alınamıyor. Bu konuda bir kolaylık sağlanması için geri bildirim sistemi oluşturulabilirse, bu da faydalı olur, hani numune alınıyor, laboratuvara gitti mi, gitmedi mi? Ne zaman girdi, ne zaman çıkacak? Hani telefonla ulaşabilirsek, bilgi alabiliyoruz ama, çoğu zaman da telefonlar açılmıyor, haliyle bunlarla da ilgili geri dönüşler olmuyor. Evet, kısaca ve zamanı kullanmak açısından, belli başlı sorunları getirdim. Beni de sabırla dinlediğiniz için hepinize çok teşekkür ederim. Saygılarımı sunarım.

Başkan: Sayın Mustafa Sezen gerçekten üyelerimizin problemlerini iyi yansıttınız. Siz konuştukça, gerek Kaan bey gerekse Ebubekir bey, sürekli not aldılar. Hatta sayfa sayfa, sayfalarda yer kalmadı gibi, sanki öyle görüyorum. Sayın Kaan bey, sizi dinleyelim efendim. Buyurun.

Kaan Göktürk: Teşekkür ederim sayın başkanım, aslında ben sunuma geçmeden önce, öncelikle sayın başkanlarım hepinizi saygıyla selamlıyorum. Artık kıskançlık mı diyeyim, teşekkür mü diyeyim, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği ve İTO'nun başarılı organizasyonu mu diyeyim, takdiri size bırakacağım. Geçen sene Şubat ayında burada tareks ve bizim tabirimizle ürün güvenliği ve denetimi mevzuatı, bizim tabirimizle dediğimiz, resmi adıyla, halk arasında konuşulan ismiyle, Tareks uygulamaları veya TSE uygulamaları gibi oradaki uygulama ifadesinde de biraz kinaye sezdiğimi de ifade edeyim. Konulu seminerleri biz, burada başladık, Şubat'taki seminerden bu seminere kadar isimlerini de vereyim, İstanbul Sanayi Odası'nda yaptık, Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği ile yaptık, Uludağ İhracatçı Birliklerinin organizasyonu ile yaptık. Bundan önce de yani Şubat'tan önce de, geçen sene Ağustos ayında, Ankara Gümrük Müşavirleri Derneğinin talebi üzerine, eğitim amaçlı olarak, Ankara Ticaret Odası'nda yaptık. Hiçbir seminerde bu kadar yoğun ilgi olmuyor. Bu yoğun ilginin sebebi, başta söylediğim gibi, İstanbul Ticaret Odası'nın ve Gümrük Müşavirleri Derneğinin başarılı organizasyonu mu, yoksa, bizim seminerler hep ÜGD mevzuadı ve Tareks diyor, burada TSE uygulamaları deyince, o TSE uygulamaları mı sizi cezbediyor, o konuda da bir merak içindeyim. Ben müsaadenizle çok klasik iki sorumu soracağım. Kimler Gümrük Müşaviri veya Gümrük Müşavirliği firması çalışanı aramızda? Hemen hemen herkes, demek ki

ithalatçıların dedikodusunu yapmak serbest, tam tersi olsaydı, sizin dedikodunuzu yapacaktım. Peki, biliyorum. Şimdi sormadığım bir soruyu soruyorum. Beyefendinin cevabını biliyorum. Şubat'taki seminere kimler gelmişti? Aşağı yukarı, yarı yarıya, çünkü ben sunumu hazırlarken, Şubat'ta seminerde anlattığım konuları, tekrar etmeme üzerine, sadece bazılarını özet geçerek, bir sunum hazırladım. Hatta dikkat ederseniz, konu başlığı da ÜGD mevzuatı ve Tareks 2 şeklinde. Sayın başkan galiba biz 6, 7 ayda bir sizi ziyarete geleceğiz buraya, 3, 4 diye biz bunu geleneksel olarak devam ettireceğiz.

Başkan: Biz sizi çok seviyoruz, her zaman bekleriz.

Kaan Göktürk: Ben sizi daha çok seviyorum. Ben bu sunumda çok kısa geçeceğim, sorulara cevap, soru cevaba vakit kalsın, yani sizden gelecek sorulara ve sunumun en sonunda da belki sunumun içinde de benden önceki iki değerli konuşmacının yönelttikleri soruların bazılarına cevap vermeye çalışacağım. Şimdi bir önceki sunumda, içerik bunlardı. Bunları anlatmıştım. O günden bugüne ne değişti? O günden bugüne, en önemli değişim, Allaha şükür çok büyük bir şey değişmedi. Az daha ülkede her şey değişebilirdi. 15 Temmuz hakikaten inanılmaz bir şekilde atlattık. Yani herhalde darbe yapmaya çalışan çoktur da, bu kadar hainlik dünya darbecilik tarihinde az görülmüştür, yani o konuda açılıştan da bir şeyler söylendi. Hani o günden bugüne çok şükür, ülkemiz dimdik ayakta, yani bir önceki sunumdan bu zamana kadar en önemli değişiklik nedir dersiniz? Hiçbir şeyin değişmemiş olması bence. Bizim açımızdan, birincisi, gümrükle veri iletişimine geçtik. Veri iletişimine geçtikten sonra, ufak tefek kazalar olduysa da bence sistem fena işlemiyor ki, gelen şikayetler arasında da bu konuda pek şikayet yok. Bir de şunu söyleyeyim, biz binamızı değiştirdik. Ekonomi Bakanlığı taşındı. Bu taşınma sırasında, tareks, DIR, elektronik belge yönetim sistemi, bütün sistemler kapatılıp, bütün bilgisayarlar sökülüp, başka bir binaya taşındı. Yani bu sistemin sırf kapatılıp, açılması, sanırım sırf sistemi kapatmak, 18, 20 saat sürüyor. Yani bilmiyorum bu süre içinde, taşındığımız süre içinde siz bir kesinti hissettiniz mi? Olmamıştır. Çünkü felaket kurtarma ve yedekleme sistemi var, ismini tam hatırlamıyorum ama, Acil Durum ve Felaket Kurtarma Sistemi sanıyorum. Şu anda bütün kamu kurumlarının bilgisayar sistemlerinin bir yedeği var, merkezi bir yerde. Bu süre içinde, bizim sistemler kapatıldığı anda, yedekler devreye girdi ve ciddi bir aksaklık olmadan çalıştı. Bu da devletimizin elektronik alt yapısının ne kadar güçlü

olduğunu gösteriyor. Ama demek ki, teknik alt yapıyı kurmak her zaman yeterli olmuyor. Biz bürokraside o alt yapıyı kuramamışız ki, hâlâ çıktıların alınması gerekiyor. Hani burada olmayan bir kurumla ilgili yorum yapmam çok doğru değil ama, bizim bu tarekse geçmemizin ilk başlangıçlarından biri de, gümrük, o zamanki ismi ile Gümrük Müsteşarlığının biz hiçbir uygulamada artık kağıt kullanmayacağız, tamamen elektronik sisteme geçiyoruz demesiydi, biz onun üzerine tareks çalışmalarına başladık. Sistem de hani çıktı alınmasına olanak sağlanması, olabilir, o yapılamayacak bir şey değil ama, bence çıktı alınmasına olanak sağlamaktan ziyade, çıktı alınması ihtiyacını gidermemiz lazım. Yani beyefendi çok güzel söyledi, bir inceleme anında, sonuçlara ulaşamıyoruz, detaylara, işte onu bulmamız lazım. İşte data madenciliği, veri madenciliği konusunda, biraz daha çalışmamız gerekiyor. Her model için ayrı başvuru yapmak, sizin için bir eleştiridir, külfettir doğru, ama ben tekrar ediyorum, bir sonraki geldiğimde yine tekrar edeceğim. Bu da aslında, sistematik bir sorun. Çünkü aslında bu ürün güvenliği denetimi, gümrük mevzuatının bir parçası değil. Gümrük mevzuatında GİTİP vardır, başka bir şey yoktur. GİTİP i aynı olan ürün, aynıdır. Biz de her model, farklı risk taşır, kırmızı ayakkabının içindeki boya farklıdır, morun içindeki boya farklıdır, yeşilin içindeki boya farklıdır. Geçen sunumda hatırlarsanız, farklı çakmaklar, oyuncaklar vardı. Bunların GİTİP lerinin hepsi aynı, ama modelleri farklı. Tamam çok küçük modeller arasında, benzerlik, ortaklık olabilir ama, farklı model, farklı risk içerir. Biz burada ürün güvenliği denetimi yapıyoruz, vergi veya başka bir şey denetimi yapmıyoruz. O nedenle farklı modeller için, farklı girişler yapmak gerekiyor. Ha aksaklıkları düzeltme konusunda konuşabiliriz. Bu da geçen sunumdan, geçen sunumun kısa bir özeti, orada 21 Haziranda veri paylaşımına geçeceğimizi söylemiştik. Bunu yaptık ve beklediğimizden de kısa bir süre içinde, bütün tebliğlerimizi tek pencere, tek pencere demeyeyim de, veri paylaşımına bağlamış olduk. Veri paylaşımı sonrası, ufak tefek sıkıntılar oldu. Bunlar benden önceki konuşmacılar tarafından dile getirilmediğine göre, demek ki ciddi bir tepki veya rahatsızlık doğurmamış. Şunu söyleyeyim yalnız, biz düşümlü ithalat yapıldığı konusunda bir bilgi sahibi değildik, bunu açıkça söylüyorum. Yani Tareks referans numarası alındıktan sonra, biz onun bir defada kullanıldığını düşünüyorduk, ancak yıllardır süren bir uygulama, bir kere referans numarası alındıktan sonra, düşümlü olarak kullanılıyormuş, bunu bize firmalarımız veri paylaşımından

sonra aktardı. Burada da size bir sitem mi edeyim, bilmiyorum. Yani Şubat'ta bize bunu söyleyebilirdiniz.

Başkan: Bir araya gireyim, 19 Ekim'de risk kontrol, siz yazmıştınız, onlar olumlu görüş bildirdiler, gemilerde yağ ithalatını düşürmeye izin verdiniz, 20 sinde, 20 Ekimde.

Kaan Göktürk: Yok, düşümlü şu anda bütün şeylerde, bütün sistemlerde izin verildi ama, hani eğer bu bize daha önce bildirilseydi, düşümlünün sık kullanıldığı, veri paylaşımından sonra, düşümlünün bir sorun bizim aklımıza gelmedi, sizin aklınıza gelmedi doğal olarak, biz zaten düşümlünün kullanıldığını bilmiyorduk, ithalatta. Veri paylaşımından sonra, tabii düşümlüdeki miktarla, tarekse girilen miktarla bilgiye girilen miktar tutmadığı için, ikinci partilerde sıkıntı olmaya başladı. Biz önce ya bu düşümlü nereden çıktı? Düşümlü risk analizine aykırıdır gibi, düşündük, fakat sonuçta biz de akıllı, mantıklı insanlarız, oturduk, düşündük. Ya eğer bir ürün bin parti için uygunluğu, ister fiili denetim olsun, ister risk analizi sonucu, ister muafiyeti almış mı? Almış. O 1000 taneyi nasıl çekeceği bizi ilgilendirmez dedik, düşümlü ile ilgili sistemi kurduk. Orada da ufak bir iletişim kazası yaşadık. İşte bu da aslında her zaman eleştirdiğimiz fazla yazışmaların faydası, biz gümrük ve ticaret bakanlığı ile bu işi işte karşılıklı resmi yazı yazıp, siz programınızı ayarlayın, biz yazalım, şu tarihte geçelim türünde resmi yazıyla değil, elektronik posta ve telefonla yaptık, ama orada bir iletişim kazası olmuş, gümrük sisteminde sisteme geçmiş ama, bize haber gelmedi, geç geldi, onun için biz o yazılımı yazana kadar, birkaç saat boyunca, kulaklarımız bayağı bir çınladı, tareks kitlendiği zaman, bizim hep kulaklarımız çınlar zaten. Neyse ki, ufacık bir kazayla atlattık, bunu. Yani tabii benim için ufak da, o sırada malı bekleyenler için ne kadar ufak onu bilmiyorum. Şeyden sonra, veri paylaşımından sonra, tarekste 5 tane farklı hata mesajı aldık. Bunlardan bir tanesi, benim farklı bir şekilde öngördüğüm bir hata mesajıydı, yani eskiden vergi numaralarını, elle giriliyordu, gerçi biz, sizin bize verdiğiniz vergi numaralarını sistemden kontrol ediyorduk, ama sonuçta elle giriliyordu, ben numara giriş hatası olabilir düşünüyordum, aklıma gelmeyen başka bir hata oldu. Tarekse bazı vergi numaraları, şahıs şirketlerinin vergi numaraları, şahıs şirketinin vergi numarası ile girilmiş, oysa ki gümrükte TC kimlik numarası olarak girilmiş, orada bir vergi uyumsuzluğu oldu. En çok gelen sıkıntı buydu. O vergi numarası yerine, TC kimlik numarası girilmesi gerekiyordu. İkincisi, bu büyük harflerle yazdıklarım,

tarekste bizim gördüğümüz hata mesajı, yani 25 i itibariyle, veri paylaşımına geçtiğimizden beri, 125 tane hata mesajı gördük. Gideceği ülke kodu geçersiz. Burada da şöyle bir şey oldu. Hani hep deniyor ya, Excel'e kaydedelim, Excel'den alıp tekrar başvuruları yapabilelim, aslında bu üyeleriniz tarafından çok fazla bir şekilde yapılıyor. Nasıl yapılıyor? Bir başvuru yapıyor, o başvuruyu kaydediyor ve kullanıyor. Bizim söylediğimiz de buydu zaten. Başvurular kaydedilebilir, kaydediliyor. Bunun biraz acı bir ispatı da bu belge satırı hatalı döndü, çünkü İstanbul deri serbest bölgesinin ismi değişmiş, tarekste İstanbul deri serbest bölgesi, Bilge'de İstanbul endüstri serbest bölgesi, tabii biz bu uyumsuzluğu hemen giderdik, ama eski başvurularda deri serbest bölgesi diye kalanlar, demek ki bu kopyalanıp başvuru yapılmı, çok sıklıkla kullanılıyor, demek ki bir çaresi varmış, yani başvuru kullanılabilir, bu kadar sıklıkla kullanıldığına göre, ancak deri serbest bölgenin ismi değiştirilmemiş, onu firmalarımız düzelttikçe, bu hatayı almamaya başladık. Bir tanesi de İngiltere, hani Zeitung'da İngiltere AB den çıkmaya karar verdiğinde, Zeitung'da bir haber çıkmıştı, inci sterlini batsın, bunların hangisi çıkıyor şimdi, Birleşik Krallık mı çıkıyor, İngiltere mi çıkıyor? Dünya kupasına 5 ayrı ülke katılıyorlar, olimpiyatlara bir katılıyorlar gibi, İngiltere burada da kafa karıştırmaya devam ediyor. İşte bir İngiltere, diğer Avrupa Birliği ülkeleri yazıyordu, halbuki Bilge'de Birleşik Krallık yazıyormuş. Oradan da eski hafızada kalanlar sorun yarattı. Bakalım İngiltere Avrupa Birliğinden çıktıktan sonra, ATR ler ne olacak? Yani İngiltere Avrupa Birliğinden çıkınca, ne tür bir şekilde çıkacak, nasıl boşanacaklar bilmiyorum ama, hani benim şahsi düşüncem, İngiltere'den gelen ürünlerin ATR sinin kabul edilmemesi lazım. Nasıl bugün Norveç'in, İsviçre'nin ATR leri kabul edilmiyorsa, zaten düzenlenemiyorsa, İngiltere'de öyle bir sorun inşallah ileride çıkmaz. Alttaki hata da benzer bir hata. Belge kayıt hatalı döndü, belge tarihi uyumsuz. Şimdi bu ciddi bir sorun. Bunun çıkış nedeni, aslında şöyle, siz işleme başlıyorsunuz. İşlem bitene kadar gün değişiyor. Hani saat 11 e beş, gece 12 ye 5 kala, 10 kala olan işlerde olur ama, biliyorum bazen tareks bir takılıyor, 8, 10 saat belge gelmesi gerekebiliyor. bu tür durumda da hemen tarihi değiştirmek, galiba, mümkün oluyor. Bu hakikaten yani olabilecek bir hata, burada suçlu, yani suçlu demeyeyim de, burada hata sizde değil. Bir sonraki slayta geçerseniz. Pardon burada, biraz evvelki hataların çözümleri. Şimdi şeyde birinci hatada, yani şahıs vergi numarası ile, pardon şirket vergi numarası ile şahıs şirketinde vergi numarası, TC kimlik numarası uyumu varsa, hatanın iki sebebi olabilir. Bir

şahıs firması, gümrükte vergi numarası, tarekste TC kimlik numarası veya tam tersi, bu şekilde kayıtlıdır. Bu durumda gümrükte kaydın TC kimlik numarası olarak güncellenmesi gerekir. Yada gümrükte TC kimlik numarası, Tarekste Vergi numarası ile kayıtlıdır. O zaman Tarekste vergi numarası değişeceği için yeni bir başvuru yapmak gerekiyor. Biraz evvel söylediğim gibi eğer tek pencere sistemine geçmeden önce, bazı taslakları kaydedip, aynen kullanıyorsanız ve orada hasbelkader İstanbul deri serbest bölge veya İngiltere diğer Avrupa Birliği ülkeleri şeklinde bir yazı varsa, onların gümrük idarelerinin isminin pardon ülke isminin değişmesi gerekiyor, İstanbul endüstri serbest bölge ve birleşik krallık olarak. Bu da biraz evvel söylediğim gibi, gümrük referans numarası, tarihi ile tareks referans numarası tarihi ile gümrük beyannamesi tarihi arasındaki uyumsuzluk. Burada bunun uzmanı, İsmail bey, burada zaten, detayları arada kendisine de sorabilirsiniz. Burada tarekste lotlar tutulduğu için, sistemden kaynaklanan bir hata olduğu zaman, herhangi bir müeyyide ile başbaşa kalmazsınız. Tabii burada hani bir iki dakika kala diye yazdık buna ama, sonuçta bazen başvuru maalesef geri dönüş uzadığı zaman, bu birkaç saatte de olabiliyor. Evet, burada aslında bir bilgisayarların tabiri, infinite loop, kısır döngü var. Buradaki sorun neymiş, onu bir hatırlayalım. 4 üncü sorun. Belge satırı hatalı döndü, hata, satır, miktar zorunlu. Tarekste değişiklik yapılamadığı için, tarekse girilen bilgilerle, bilge'ye girilen verilerin, % 100 örtüşmesi gerekiyor. Hani bunun bir benzeri de, Madde 1, patron daima haklıdır. Madde 2, aksi takdirde, madde 1 e bakınız. Burada da Tareks ile Bilge sistemine giren bütün bilgiler aynı olması gerekir. Eğer farklı ise, ne olur, Madde 1 e bakınız. Aynı olması gerekir. Biraz evvel bahsettiğim gibi, biz binamızı değiştirdik. Bize ulaşabileceğiniz, tareks ile ilgili telefon numaralarımız da değişti, aslında bir tanesi, aynı numara, Derya hanım aynı numarayı kullanıyor ama, Feza beyin telefon numarası değişti. Yeni binamızda da aslında, eski binaya göre, sizin adınıza şöyle bir gelişme oldu. Eskiden 3 er, 4 er kişilik odalarda oturuluyordu, şu anda bu konuda çalışan bütün çalışan arkadaşlar, aynı salonda çalışıyor. Onun için birine telefon geldiği anda, zaten onun konuşmasını diğer kişi de duyuyor, diğer arkadaşın telefon numarasını verip, ona yönlendirdiği zaman, diğer arkadaş konudan haberdar oluyor, hatta baktığı zaman yerinde olup olmadığını da görebiliyor. Mesela bizim sekreterlerimiz yerimizde olup olmadığımızı göremez, onu da hani yeri gelmişken söyleyeyim, konuyla ilgisi yok ama, ararsınız, işte Kaan beyle görüşebilir miyim? Bir bakayım yerinde mi der sekreter, döner,

yerinde yok. Şimdi hani bu yanlış anlamaya çok müsait, ben de olsam, ben de öyle anlarım. Bizim genel müdür yardımcılarımız ve genel müdürümüzün odalarına sekreter odasından giriliyor ama, aynı sekreterler daire başkanlarının telefonlarına da cevap veriyor ve farklı koridorlarda olduğumuz için bizi görmüyorlar. Hatta eskiden 20 kat aşağıda olduğumuz da oluyordu, eski binadayken, şimdi bazı daire başkanı arkadaşlarımız, sekreterle aynı koridorda, hatta aynı katta bile değil, yani nerede olduğunu görmesi için şeye basması gerekiyor. Bir de bizim 4, 5 tane hattımız var, her hat başka bir kişiye düşüyor, ama bütün hatlardan 4 kişiye birden ulaşabiliyorsunuz, yani diyelim birimizi aradınız, yarım saat sonra tekrar aradığınızda, başka bir hat düşüp, başka bir sekreter arkadaş da açmış olabilir, ha bu kadar lafı niye ettim? Hani siz arar da bana ulaşamazsanız, emin olun, ben eğer birisiyle görüşmek istemiyorsam, görüşmek istemiyorum diye açıkça söyler, uzmana yönlendiririm. Yani eğer beni bulamadılarsa veya ulaşamadıysanız, gerçekten bulamamıştır. Bu konuda bir şikayet geldi mi? Gelmedi de, hani yeri gelmişken söyleyeyim dedim. Şimdi sözü Ebubekir beye bırakmadan önce, müsaadenizle benden önceki konuşmalarda söylenen sözlerle ilgili birtakım açıklamalarda bulunmak istiyorum. Ebubekir cevapları hazır bir şekilde TSE adına bekliyor ama, bazı şeyleri hani benim söylemem daha uygun olur diye düşünüyorum. Öncelikle TSE deki şikayetlerin büyük bir kısmı eleman sıkıntısından kaynaklanıyor. Maalesef eleman azalmasının sebebi, hepimizin malumu, daha 2 gün önceki resmi gazetede, 32 kişinin TSE ile ilişkisi kesildi. Sayın başbakan yardımcımız da, kamunun eleman alımı konusunda biraz 2017 de cimri davranacağını söyledi. Bunların hepsinin sebepleri, herkesin malumu. Ben TSE yönetiminin bu konuyu aşmak için elinden gelen gayreti sarf ettiğini biliyorum. Bazı imkânlar elverdiği sürece, eleman alımını gerçekleştirmeye çalışıyorlar veya rotasyonlarla kaydırmalarla, eleman eksikliğini gidermeye çalışıyorlar, bu konuda biz de birtakım çalışmalar yapıyoruz. Şöyle ki, aslında burada bence verilecek en önemli bilgilerden bir tanesi bu. Tareks biliyorsunuz, risk analiz sistemi ve tareksin kabaca özetlersek, sürekli uygunluk alan ürünün tekrar boşuna denetlenmemesi. Risk analizinin amacı budur. Bizim de amacımız bu. Biz, birtakım istatistiksel çalışmalar yapıyoruz, hatta bunu daha da ileri götürüp, belki profesyonel hizmet alacağız ODTÜ den ve denetime düştüğü zaman, kabul alacağı kesin olan ürünleri ayıklayıp, onların daha az denetime düşmesini, daha çok denetlenmesi gereken ürünlerin, daha çok denetime düşmesini sağlayacağız. Bu tür çalışmaları yaptığımız zaman da, TSE nin iş

yükü azalacak. Yani zaten kabul alacak ürünlerin, mümkün olduğunca denetime düşmemesini sağlamaya yönelik, risk analizinde birtakım geliştirmeler yapıyoruz. Onu öncelikle söyleyeyim, sayın başkan, Avrupa yakasındaki görevden almalar nedeniyle, sıkıntılardan bahsetmişti. Benden önceki değerli konuşmacılar da benzer sıkıntılardan bahsetti. Sadece onlar değil, TSE nin yöneticileri de zaten bu sıkıntıları dile getiriyorlar. Şimdi Giray beyin iki önemli açıklaması oldu. Birincisi, sanırım bir dil sürçmesi, CE belgelenmesi ithalat öncesi yapılmaktadır. Aslında burada bazı kavramları birbirinden ayırmak lazım. CE belgelenmesi dendiği anda, ben CE işaretinin iliştilmesine yönelik olarak, onaylanmış kuruluşlar tarafından yapılan faaliyetleri anlıyorum. Bunu yapan TSE nin belgelendirme bölümü, değil mi Ürün belgelendirme. Aslında TSE yi tek bir kurum olarak değil de, 5, 6 tane ayrı kurum olarak, ayrı fonksiyon olarak, kurum olarak düşünürseniz, hem bazı şeyleri anlamak daha kolay olur, hem de bizim Avrupalı muhataplarımıza derdimizi anlatmamız daha kolay olur. TSE bir kere standartları hazırlayan bir kuruluş, standart hazırlama. Belgelendirme yapıyor, standartları hazırlama kurumu, zaten standartları hazırlayan, daha doğrusu, hazırlamasını koordine eden tek bir kurum olur, ISO nun, ASO nun ve senseneliğin Türkiye'deki temsilcisi olarak, o TSE, ikincisi, TSE çok önemli bir belgelendirme kuruluşu, CE belgelendirmesi, TSE markası, helal belgelendirmesi, bir önceki sunumda Ebubekir bey bütün detaylarını anlatmıştı. 3 üncüsü, belki TSE nin en çok tartışılan görevi, kamu kuruluşları tarafından kendisine verilen denetim görevi. İşte burada bizim, burada olmamızın sebebi, bu 3 üncü görev. TSE burada CE belgelendirmesi yapmıyor. Ekonomi bakanlığı tarafından kendisine verilen görev çerçevesinde, ithalatta CE işareti kontrolü yapıyor, ithalatta bir denetim yapıyor. Mesela Tarım Bakanlığı adına gübrelerde denetim yapıyor, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı adına, otomotiv ithalatında denetim yapıyor, yani TSE nin bu tür denetim faaliyetleri çok fazla. Hani bunları birbiriyle karıştırmamak lazım. CE uygulamasının standardizasyonun faydalarını azalttığı görüşüne ben şöyle bir yanıt vereyim. CE işaretinin çıkışı, isterseniz bir gün de o sunumu yaparız, ne yazık ki, ben CE işaretini, ilk kez 1994 yılında, o zamanki ismi ile Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığında çalışmaya başladığımda duymuştum. Avrupa Birliği'nde yeni yeni çıkıyordu, 20 yılda demek ki biz CE işareti ile ilgili hâlâ işin abc'sindeyiz. Çünkü CE işaretinin çıkışı şundan. Avrupa Birliği o zamanki ismi ile Avrupa Ekonomik Topluluğu, malların serbest dolaşımını sağlayabilmek için, ya madem biz tek bir Pazar, tek bir ülke olmayı hedefliyoruz, o zaman bütün standartlarımızı

uyumlaştıralım diye bir çalışmaya başlamış, bu çalışma 1970 lerin başında başlamış, 8, 10 yıl boyunca, sadece 60, 70 standardı uyumlaştırmış ve 50, 60 tanesi de traktörlerle ilgiliymiş ve demişler bu iş böyle olmayacak. Ne yapalım o zaman? Boş verin standartları, standartları uyumlaştırmayalım. Biz ortak bir kriter belirleyelim, bir ürünün güvenli olmasını sağlayacak bir ortak işaret ve belgelendirme sistemi belirleyelim. Gerekirse standartlar da atıfta bulunsun. İşte CE işareti bu amaçla çıkmış ve o güne kadar yaptıkları çalışmalara, eski yaklaşım veya klasik yaklaşım, old aproc demişler, 1900 sanırım 92 den itibaren ona da yeni yaklaşım demişler ve CE işareti bu şekilde doğmuş. Konformity Europ. Ha başarılı olmuş mu? Eğer CE işareti hedefledikleri kadar başarılı olsaydı, CE deyince insanlar Conformity Europ veya bunun Fransızcasını anarlardı. Bugün olduğu gibi, China Exportu anlamazlardı. Bize CE işareti nereden geldi? Yüzlerce defa tekrar edildiği üzere, Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği kapsamında, teknik mevzuat uyum çalışmalarında Avrupa Birliği teknik mevzuatını, kendi iç mevzuatımız haline getirdik. Bu çalışmalar kapsamında da, başta yeni yaklaşım direktifleri olmak üzere, Avrupa Birliği direktiflerini de uyumlaştırdık. CE işareti de onun üzerine çıktı ve bize Avrupa Birliğinden gelen en büyük şikayetlerden biri de siz CE işareti taşıması gereken ürünlerde, standart denetimi yapıyorsunuz, tek tek test yapıyorsunuz şeklindeydi. Biz 2004 yılında biraz da sancılı bir şekilde biliyorsunuz bu CE denetimlerine başladık. Tareksin kurulmasından bu yana, sıkıntılar hep süre geldi sözünü üzüntüyle karşıladım. Biz tareksi bir yenilik, size bir kolaylık olarak düşünüyorduk ama, bu kadar sıkıntı yaratıyor demek ki, tareksi kaldırsak, her parti tek tek denetime gitse, memnun olacaksınız, onu mu anlamam lazım buradan, bunu da bilmiyorum. Şimdi sistemden kaynaklanan sıkıntılar, şimdi modeller için ayrı kalem açılması, hani bunun cevabını biraz evvel verdim, her model farklı bir risk taşır ama, teşbihte hata olmaz, hani 40 kişi sana eşek derse, kendine bir semer vurma zamanı gelmiştir demek, artık bu her defasında söylendiğine göre, bizim bu konuyu çalışmamız gerekecek. Bu konuyu inceleriz, çalışırız, ne çıkar, ne biter, ama hani bu bir sorun. Bu her defasında önüme getirildiğine göre, demek ki bu artık sizin olduğu kadar, benim de bir sorunum. Bu konuda klasik cevapları vermektense, bu konuyu ben bir, yarından itibaren yazılımcı arkadaşlarımla görüşeceğim. Ne yapabiliriz? En azından işlemleri nasıl hızlandırabiliriz.

... pardon bir katkı yapabilir miyim? Gümrük ve ticaret bakanlığı ile de bu toplantıyı yaptığımız zaman, risk kontrol genel müdürümüz de aynı şeyi söyledi, o da evet bu bir sorun, biz bunun üzerinde çalışacağız, dedi ama, orta vadede ancak halledebileceğiz dedi. Umarım en kısa sürede hallolulor, hakikaten sıkıntı çünkü.

Kaan Göktürk: Ağustos ayında Ankara'da yaptığımız toplantıda, bir gümrük müşaviri ağabeyimiz, ismini hatırlamıyorum, kulakları çınlasın, başta Serdar bey olmak üzere, mutlaka hepiniz tanıyorsunuzdur. Şöyle, çok güzel bir şey söyledi. Aslında bizim dramımızı da ortaya koyuyor. Bu ithalatta yapılan uygunluk değerlendirmesi işlemlerini, bizim sanayicilerimiz o malın gümrükten çekilmesi için tamamlanması gereken bir prosedür olarak görüyor, malı gümrükten çeken de, gümrük müşavirleri, bu iş bizim üzerimize kalıyor. Aslında bu bizim işimiz değil, kesinlikle haklı. Bu denetimlerin, piyasa, denetimi, gözetimi şeklinde yapılması lazım. Bu ithalatçının, üreticinin sorumluluğu olması lazım. Bizi sahte belgelerle, başvurularla, tareksle uğraştırmamanız lazım diyor. Çok da doğru. Ama, hep söylediğimiz, bizde piyasa, denetim, gözetim sistemi henüz istediğimiz seviyeye gelmediği için, bu aşamada biz bunu yapıyoruz. Şu anda herhalde Türkiye'de uygunluk, bu yeni yaklaşım direktifleri kapsamında belgelendirme işlemlerinde, hani işin teknik detaylarını bir tarafa bırakın ama, CE işaretinin boyutu nedir, uygunluk deklarasyonu nasıl olmalıdır? Bu konuyu, en çok bilen, en iyi bilen meslek grubu, Gümrük Müşavirleridir muhtemelen. Yani bu da aslında ülke olarak hepimizin ciddi bir sorunu. Hani burada olmayan, kurum adına konuşmak iyi bir şey değil ama, bir kere daha biraz gıybet yapayım. İstanbul Sanayi Odası'nda yaptığımız toplantıda salon boştu. Ve ben şunu söyledim. Demek ki, Türk sanayicilerinin CE işareti ile ilgili bir sıkıntıları yok. Demek ki burada her şeyi biliyorsunuz yada bunu şöyle anlayabiliriz. Biz devlet olarak, sanayicimize bu CE işaretinin önemini veya önemini demeyeyim de, sistemi tam olarak anlatamamışız, geçenlerde karşılaştığımız bir olay, ithalatçı aynen şunu söyledi. Aslında bizim gümrük müşavirimiz bizi uyardı. Bu şekilde işaretleme ile bu mal gelirse, büyük ihtimalle takılır dedi, ama biz yine de getirdik dedi. Ben ne diyeyim yani, aynı zamanda kendisi de bir ithalatçı, üretici. Benzer ürünleri kendisi de üretiyor. O ürünü rakibi getirirse, izin versek, bu sefer CE sine bakıp, getiriyorsunuz diyecek. Yani içi sizi, dışı beni yakar. Neyse konuya dönelim, model numarası Excel'e aktarsın veya ekranda görülsün, bir arayüzle bu konuyu da çalışacağız. Aynı ürünler için, eski belgelerin kabul edilmesi veya eski başvurunun kopyalanması, zaten eski

başvurular kopyalanıyor, kopyalanmasaydı, biraz evvel gösterdiğim deri serbest bölgesi hatası olmazdı. Yani eski başvuruyu kopyalayıp, tekrar aynı başvuruyu yapabilirsiniz, ama eski belgelerin yeniden yüklenmesi, onu mevzuat açısından da kontrol etmemiz lazım. Hani tamam şey, mesela aynı ürünü tekrar getirdiğiniz zaman, menşei şahadetnamesini tekrar yüklüyor musunuz? Menşei şahadetnamesini tekrar yüklüyorsanız, aynı ürüne, ATR uygunluk beyanına niye itiraz ediyorsunuz ben de size sorayım, yani. Menşe şahadetnamesi değişiyor mu? Miktar aynı, geldiği yer aynı, ülke aynı. Efendim. Tamam. Bunu da not aldık. Bu konuda da çalışacağız. Özellikle ATR uygunluk beyanı, ATR uygunluk beyanının tekrar yüklenmesi, yani şöyle söyleyeyim. Bilgi İşlem'de, daha doğrusu yazılımda bu tür programlarda her şeyin bir maliyeti var, maliyeti zaman olarak, işlem olarak söylüyorum. Bazen ben yazılımcı arkadaşlarla konuşuyorum, şunu, şunu yapabilir miyiz? Yaparız ama sistemi şu kadar yavaşlatır diyor, yani şu anda tamamen farazi konuşuyorum ama, ATR uygunluk beyanlarının bir yerde tutulması, sistemin gidip onu oradan sorgulayıp kontrol etmesi gibi bir şey olabilir belki ama, bunun sisteme getireceği yük konusunda bir şey bilmiyorum. Bu konuyu da inceleyeceğiz, en azından, burada dile getirdiğiniz hususları, bu Tareksi yazarlarla ben konuşacağım. Yaparız, yapılmaz, onları bir sonraki toplantıda tekrar konuşuruz. Şu hususu tam anlamadım yani veya doğru mu anlamışım? Aynı faturada hem parti teşkil etmez var, hem risk analizi ile geçen var, ama bazıları fiili denetime düşüyor, bunlar için, okey almış olanlar için biz kontrol numarasını alamıyoruz, diğerlerini beklememiz gerekiyor.

... beyannameyi tescil edemiyoruz, TPS den, beyanname tescil edemiyoruz. Referansı çıkmadığı için bekliyoruz.

Kaan Göktürk: Bu konuda ben bir uzmanına söz vereyim, buyurun İsmail bey.

İsmail: (Uzaktan konuşuyor, anlaşılmıyor.) orada bir sorunla karşılaşıyorsanız, bu Gümrük ve ticaret bakanlığının bilge sistemi ile alakalıdır, bizimle ilgili değil. Çünkü bizimle olan kısım, sizin de bildiğiniz gibi, oradan numara geliyor, bizim hani gördüğünüz zaman, numara işlemleri, gidip orada kullanabilirsiniz, kullanamadığınız anda, yani şu var, yani siz fiili denetimde olanları ister beklersiniz, ister beklemesiniz, bu tamamen size kalmış bir şey, bu gümrükle ilgili. Yani bunu şöyle söyleyeyim, burada aslında birçok sorun bizden kaynaklı gibi gözükmekle beraber, gümrük ve ticaret bakanlığında siz işlemi biliyorsunuz, gümrük

idaresinde okuyorsunuz, oradaki gümrük müdürü, yani şöyle söyleyeyim, maalesef diyorum, bunu kendi .. işlemiyor, ben bu kadar açık ve net söyleyeceğim. Okumuyorlar, ne olduğunu dahi bilmiyorlar, size hâlâ eski bildikleriyle cevap veriyorlar, işte diyorlar ki, ben bunu böyle yapmam, olmaz. İşte kağıt göster, şunu göster, bunu göster. Aynı şekilde bu bizim sistemde de yani bu bizimle alakalı değil, sistemde düzeltilmemiş, mesela siz bu vergi numaranızı kaydetmiyorsunuz veya nasıl söyleyeyim, bilgi işlem merkezleriyle ilgili bir şey, bunu yaptıkları zaman da, hani siz ne yapıyorsunuz, ben gümrükle konuştum, sorun sizdeymiş, bize dönülüyor, ben onların bilgi işlemi ile doğrudan konuşuyorum. Yani kişilerle, orada yazılım yapan kişilerle konuşuyorum. Ya bu sorun bize gelmiyor, mesela aksettirilmiyor. Onun için ben ne yapıyorum, beni arayan gümrük müşavirliğinde çalışan arkadaşlarıma, doğrudan gümrük ve ticaret bakanlığının, Ankara'daki merkez, bilgi işleme ulaşın ve bu sorunu iletin diyorum. Ya biz zaten iletiyoruz ama, hani sizlerden yaşadığınız sorunları oraya iletmeniz lazım. Şöyle söylüyorum, yine diyorum, Tarekste numarayı gördüğünüz zaman, 23 haneli, bizimle işiniz bitmiş oluyor. Şimdi ona ben zaten, soru ve cevap kısmında yani şey olursa, tekrar açıklayayım, izah edeyim ve bir de hani şunu da söylemek istiyorum. Mesela, hani biz böyle ya kalemlere ayırıyoruz deniyor, işte o numaralar yazılması, onunla ilgili bazı şeylere katılıyorum ama bir kısmı, hani gerçekten yani söylüyorsunuz ama, arka planda risk analizi yapabilmemenizin tek şeyi bu. Ayırmamız. Ayıramazsak, çok farklı sonuçlar var. Yani tek mesela bir sürü kalemi, tek bir başvuru olarak ben analize koyarsam, bir tanesinde red aldığınız zaman, doğrudan hepsini reddeder sistem ve diğerlerini geçiremiyorsunuz. Halbuki doğru, yani bu uygun alacağınız ürünü geçirememiş oluyorsunuz. Veya işte hani yine dediğim gibi, yani bizde mesela böyle gümrüğe gönderiyoruz, gümrükten dönmüyor. Çeşitli hatalar oluyor. Yani gümrükte deployeler çok sık oluyor, yani diploye dediğim şey de yani ilgilenen varsa, zaten biliyordur, yani sistemde bir değişiklik yapıp, o tekrar yani sistem kapatılıp açılıyor, yükleniyor o yeni şey, özellik, bundan dolayı da karşı taraf durduruyor, bunu bize her zaman bildirmiyorlar. Sizin çünkü sistem sürekli çalışan bir sistem, her dakika bunun bildirimini yapmak durumunda da olmuyorlar, böyle olunca da bize gelen hatayı söyleyeyim, remote exception, yani siz de görüyorsunuz bunu. Bu bizimle alakalı değil. Biz bütün veriyi gönderiyoruz, gümrükte takılıyor, remote exception diyor, bekliyor ve şöyle söyleyeyim, bizim sistemimiz sizin yapmış olduğunuz başvuruları, şu anda eskiden 6 saattti, her 3 saatte

gitmeyen başvuruları tekrardan gönderiyor, 250 başvuru olarak, her bir dakikada 250 taneyi alıp tekrar loopa sokuyor, ama gümrük tarafında bir sorun çözülmezse, biz bunu yaptığımızda, şişkinlik oluyor, yani 250 sokuyorsunuz, ikinci dakika tekrar bir 250, tekrar bir 250, cidden bir yani büyük bir şey oluyor, orada sistemde bir kitlenme oluyor. Sizin bu karşılaştığınız belge tarihi uyumsuz sorunu da aslında buradan da kaynaklanıyor. Hani bir iki dakika kalan yapılan başvuruda, belki hani gümrüğe gitmesi ve numaranın dönemi, 0.01 i buluyor, yani bir dakika bile geçse, bir gün sonrası oluyor, ama mesela sizin gündüz yapmış olduğunuz başvuru, hâlâ gitmemiş olur ve karşı taraftan dönerse, yani ertesi gün dönerse, tabii onlar şeyi kabul ediyor. Bizdeki belge oluşturma tarihini değil, mesela siz bizde bugün ayın 31 i, 31 Ekim'de başvuru yaptınız, onlar 1 Kasım'da numara döndüyse, 1 Kasım kabul ediyor. Bununla ilgili hani biz, görüştük, onlarla da konuştuk ama, sonuçta Bilge sistemi de biliyorsunuz, bizim tareksten daha önce olan bir sistem, her şeyini oturtmuşlar, yani böyle çok basit bile olsa, bazı şeyleri değiştirin demek olmuyor. Yani çok onların hani kendilerine göre, belli bir şeyleri var, hemen değişiklik yapamıyorlar. Onun için de, hani buradaki en basit çözüm, böyle bir şeyle karşılaştığınızda, elbette bizi arayabilirsiniz, ama bir gün sonrasını girmeniz hiçbir sorun yaratmayacaktır. Zaten aslında doğru, yani gümrük tarafında doğru işlemi yapıyorsunuz, bizim tarafımızda da bunların hepsinin log kayıtları tutuluyor, hani hep şey denildi, yani bir denetime geldiği zaman, bizden dosya isteniyor, ya buna gerek yok. Bizim çünkü log kayıtlarımız elektronik imza ile tutulduğu için, mahkemede dahi doğrudan delil kabul ediliyor, yani şu ana kadar böyle bir şeyle hiçbir zaman karşılaşmadık. İnşallah karşılaşmayız. Hani bunları mahkeme istediği zaman, doğrudan delil olarak sunabiliriz. Onun için yapılan tüm işlemler kayıttadır. Bir de şöyle bir şey var, hani, yani belge sunma, gümrük tarafı istiyor, ama zaten bu sistemin dediği, başkanımın ifade ettiği gibi, amacı kağıdı ortadan kaldırmak, hızlandırmaktı. Ama benim aklıma gelen şöyle bir şey var, hani çalışma nasıl yapabiliriz? Özellikle şey denildi, tabii bu açıkçası bizim tarafımızda belki atlanan bir şeydi. Sizler gümrük müşaviri olarak, tabii birçok firmanın işlemini yapıyorsunuz, birden fazla model ve her firma için ayrı ayrı modeller, aldığınız numaraları eşleştirip, oraya orada giriyorsunuz, doğru. Oraya da elle girdiğiniz için, hani bunları illa ki bir yerden takip etmeniz lazım. Bunun yolu da çıktı almak oluyor bizden, tabii çıktı alırken, sorunla karşılaşıyor, açık söyleyeyim ben olaya hiç bu noktadan, yani bu şekilde bakmamıştım. Biz hep şöyle bakıyorduk, ya gümrükte

kontrol yapılıyor belge üzerinden, hani ne gerek var buna? Çünkü şu anda zaten, yani tek pencere diye adlandırılan sistemde, zaten numara gidiyor, bilgiler kontrol ediliyor ve doğru ise, işlem kabul ediliyor, böyle olmadığı zaman, yani zaten izin vermez diyorduk, yani biz hep böyle yaklaşıyorduk. Ama tabii ki sizin açınızdan bu durum, çok haklı bir durum, onu şöyle yapabiliriz, yani kağıt çıktı almak da yine aslında çözüm değil. Çünkü hani 300 tane, 300 tane kalem başvuruya 300 tane çıktı alacaksınız. Ne gerek var? Yani bilmiyorum yani, bilmiyorum hani ben şu anda ben tamamen, notuma aldım, yarından itibaren başlayabiliriz, gümrükle konuşurum. Bizim sistemimizden numara hani nasıl gümrükten bize geliyor, o alınan numaralar da bilgiye gidebilir, firma vergi numarası ve model numarası ile zaten eşleşmiş olacak, siz orada elle girmezsiniz, yani 44 numaralı haneye alınan numaralar doğrudan giderse, bir daha siz girmek zorunda kalmayacaksınız. Sadece bilgi sisteminde aldığınız bütün numaralar karşınıza çıkacak, isterseniz kontrol edersiniz, isterseniz etmezsiniz, doğrudan beyannamenin tescili olabilir diye düşünüyorum.

Başkan: İsmail bey çok teşekkür ederim, sağ olun.

İsmail: Burada da işte şöyle bir şey var, başkanımın ifade ettiği gibi, arada bir web servis yazıldı, şimdi web servis üzerinde ne kadar çok trafik olursa, yavaşlama ve hani hata çıkma ihtimali o kadar yüksek oluyor. Ya bizim hani endişemiz şu, ya bu sisteme geçeriz, yani hani yazılımcı arkadaşlar, bir hafta içinde yaparlar.

Başkan: Arkadaşlar, soru cevapta bunları biraz da saklayalım, Ebubekir beye de sıra gelsin. Teşekkür ederim.

Kaan Göktürk: Teşekkür ederim. Hemen zaten şeye gelmeye başladı. Ebubekir beyin konularına gelmeye başladı ama, dediğim gibi, burada TSE ye yöneltilen eleştiriler aslında bizim bakanlığımıza yöneltilmiştir, sizin muhatabınız biziz burada, çünkü TSE ye bu görevi biz veriyoruz, eğer TSE nin "bir hatası varsa" onu düzelttirmek de bizim görevimiz. TSE ile ilgili hususlara geçmeden önce, ben bir iki hususa daha cevap vereyim. ATR li ürünlerin denetime düşmesi, aslında gelmeden önce arkadaşlarımla konuşurken, 3, 4 konuda soru kabul etmeyeceğim demiştim. Bir tanesi de ATR li ürünlerin denetime düşmesi, bunu defalarca söyledik. ATR nin ne olduğuna? İşte gümrük birliği kararının 8, 11 inci maddeleri, hepsini bir tarafa bırakın, lütfen 9 sayılı tebliğin 6 ncı maddesinin 1 inci ve 6 ncı fıkralarını okuyun, orada

yazıyor. Tebliğde yazıyor, ATR li ürün denetime düşebilir. Şeye gelirse, numune alımında yanlış işlem, yapılıyor. Şimdi standartlarda numunelerin nasıl alınacağı söyleniyor, yani Ebubekir bey eminim bu konuda detaylı bilgi verebilir, yani ben onun alanına girmek istemiyorum ama, isterseniz bir standartlarda yazılan numune alma prosedürlerini birebir uygulamaya kalkalım, ne olacak o zaman? O zaman iki gün içinde herhalde gümrükler tıkanır, yani 20 tane konteyner geliyor, ilk konteyneri açıyor, içinden gördüğü ilk numuneyi alıyor, standart bunu mu öngörüyor? Hayır, partinin tamamının temsil edilmesini görüyor, belirli matematik hesaplarla, o 20 tane konteynerden, belki 17 nci konteynerin 25 inci kutusu ile 3 üncü konteynerin 5 inci kutusunu alması gerekecek. Yani numune almak, o kadar kolay bir şey değil. Ve standardizasyonun ruhuna uygun bir şey değil. Yani gümrükte standart denetimi yapmak, zaten standart denetimin ruhuna uygun bir şey değil. Bizim tebliğde işte komik, komik ifadeler var. Testin üretim aşamasında yapılması gereken bir testten dolayı, gümrükte denetim yapıyoruz, yani açık söylüyorum, komik durumlar oluşuyor. Hani numune alma konusunda, ben hem bizim denetmenlerimizin, hem TSE deki arkadaşların gerçekten ciddi sıkıntılar çektiklerini düşünüyorum. Yani onlar, biz İngiltere'de şeye gittiğimizde, gümrükleri gezerken, arkadaşlar sisteme hayran olmuşlardı. Ya bunların tepesinde konteyner düşmüyor, bir gün numune almaya giderken, tepemize konteyner düşecek, o sadece onların değil, sizin de sorunuz. Yani o ortamda numune almak, alırken bu standartlarda yazan, ilkeleri birebir uygulamak, hakikaten kolay değil ama, isterseniz uygularız. Ama dediğim gibi, bir gemiden numune almak 5 gün de sürebilir o zaman. Evet. Evet, doğru. Piyasa, gözetim denetimini biz de söylüyoruz ama, işte, o konuda size aynen katılıyorum. Şimdi ürün bedellerinden daha yüksek denetim ücreti. Bakın, bedelsiz ve numuneler geliyor. Bizim tebliğe bakarsanız, bedelsiz ve numunelerle ilgili maddeleri siz benden daha iyi anlarsınız. Bizim tebliğlerde bedelsiz ve numunelerle ilgili hükümler, gümrükler genel müdürlüğündeki arkadaşlarımız tarafından yazıldı, eğer bir ürün gümrük mevzuatına göre, numune veya bedelsiz ise, bizim mevzuatımıza tabi değil. Ama hani burada hepimiz gümrük müşavirisiniz veya çoğunuz gümrük müşavirisiniz, biz ilk tarekse başladığımızda, numunelere muafiyet getirdik, kendisi numune beyanını yapıyordu, birisi 12 bin tane gözlük getirmiş, ne bu? Ben bunu bayilerime dağıttım, bu benim için numunedir, ticari teamüllere göre numune, sözlüğe göre numune değil, gümrük mevzuatında, numune ve bedelsiz yazıyor, ne ise. Odur. Onun dışındaki

ürünler, bedelsiz de değildir, numune de değildir bizim açımızdan. Bu ürünler, denetime düşebilir, parti teşkil etmeyenlerle ilgili olarak da, burada TSE nin aslında iki taraflı bir durum vardı, şimdi şöyle düşünün, evinize bir yetkili servisi çağırdınız, makinenize baktı, makinede arıza yok. Sizin hatanız, mesela ufak bir şey var. Adam gidip gelme, servis ücreti almak zorunda zaten, gelmeden önce de söylüyor, bu parti teşkil etmez için de, TSE özerk bir kuruluş, sonuçta devletten o konuda para almıyor, denetimler için, biz devletten para alıyoruz, yani bizim denetmenlerimiz devlet memuru, maaşlarını devlet veriyor ama, TSE nin elemanları, tam bizim gibi değil. Onların yani TSE burada mali açıdan özerk bir kuruluş olduğu için, o işlemlerden para almak durumunda, parti teşkil etmezde de, biz artık sistemde biliyorsunuz, bütün standartların parti teşkil etmez miktarları tek tek girilmiş durumda, çoğu otomatik olarak veriliyor, yani parti teşkil etmezde bir kere zaten, kapsam dışında da, bir kere kapsam dışı olduğu belirlenirse, zaten ikinci defasında o kapsam dışı olarak beyan edilebiliyor ve bu parti teşkil etmezde de, ne kadar güzel suistimal edildiğini de biliyoruz. İşte rulmanlarda parti sayısı 15, 14 erlik ürünler halinde geliyor rulmanlar, ha bu bazen bizim işimize geliyor, eğer çok büyük bir fabrika, özel olarak imal ettirdiği dev boyutlu 8 tane rulmanı getirmişse, bunlar denetimle uğraşmasın, parti teşkil etmez olarak girsin ama, serbest bölgede depo kurup da, serbest bölgeden 14 er, 14 er çeken, rulmanlarını çeken firmalar için de, hani kusura bakmayın, amiyane tabirle, bizim de elimiz armut toplamıyor, onları da denetimimizde, hiçbir şey yapamazsak, piyasa, denetim, gözetimden sorumlu kuruluşa bakın bunlar böyle böyle ithalat yapıyor diye, bu durumu da bildiriyoruz. Personel sayısının azlığı, mesajların anlaşılır olmaması, o konularda sanırım Ebubekir bey açıklama getirecektir ama, dediğim gibi bunların hepsi eleman azlığının acı sebebini söylemiştim. Bir de memurlarla görüşemiyoruz diyorsunuz, işte aradım telefonumuza çıkmıyor, o zaman şunu da söylersiniz, adam telefonda size yarım saat bilgi verirken, önünde bekleyen dosyalar ne olacak? Bir de işin bu boyutu var. Hani bu iki ucu sivri kılıç, şu anda eminim İsmail bey, Fatih bey veya beni arayıp da bulamayan kişiler, bunlar nerede ya filan diye düşünüyor olabilir İstanbul'da, o ne yazık ki, her zaman olabilecek bir şey. Olabilir. O konuda bilmiyorum TSE nin hani bir düzenlemesi olabilir. Şimdi ayakkabılarla ilgili, şu 3, 4 gün bekledikten sonra, iptal olması, zaman kaybına neden oluyor, bizim denetimlerle ilgili, onu ben ilgili arkadaşarımla görüşeceğim, grup başkanımız da burada, arada görüşürüm, belki soru cevap zamanında, o

konuda bilgi veririm. Ayakkabılarda yurt dışı rapor. Şimdi ayakkabı denetimlerine ilk başladığında, yurt dışından rapor isteniyordu biliyorsunuz, bu sefer de ne deniyordu, raporlar sahte çıkıyor, bu raporları alan biz değiliz. Bizim sahte raporları, sahte belge sunmaktan başımız belaya giriyor denildi veya rapor istenip, istenmeyeceğini, denetime düşüp düşmeyeceğini bilmiyoruz, bu raporlar çok pahalı, denetime düşenler için rapor olsun, işte o da gönderilsin, yani öyle yapsak kızılıyorsunuz, böyle yapsak kızılıyorsunuz. Yani Nasreddin hoca demiş ya, haklısın, haklısın, en sonunda karısı, ikisine de haklısın demiş, hanım sen de haklısın demiş. O da o şekilde oldu. Ayakkabıyla ilgili birtakım başka sıkıntılar da var. O konuyla ilgili biz laboratuvarlarla görüşüp, testlerin yeknesaklaştırılması konusunda bir çalışma yapacağız. Neyse o konuda soru gelirse veririm, ben daha fazla sözü uzatmayayım, Ebubekir bey sabrınız için teşekkür ederim, teşekkür ediyorum efendim.

Başkan: Kaan bey, biz çok teşekkür ederiz. Hem size, hem İsmail beye çok teşekkür ederim. Sayın Ebubekir bey buyurun efendim.

Ebubekir: Teşekkür ederim, sayın başkan, değerli hazirun, hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. Şimdi Anadolu'da bir laf var, eğri oturup, doğru mu konuşalım. Yoksa hoşunuza gidecek laflar edip, burada günü mü kurtaralım. Ben eğri de otursak, doğru konuşmanın taraftarıyım. Neticede bir tane Türkiye var, bir tane Türk bayrağı var. Bugün kuzey Irak'tan, Suriye'den, vaktiyle Bulgaristan'dan sıkışanlar Türkiye'ye geliyor, ama bizim gidecek başka bir ülkemiz yok. Onun için biz birbirimize karşı dürüst olup ve doğruları konuşacağız. Hepinizin malumları olduğu üzere, mazerete sığınmak için bunları söylemiyorum ama, Türkiye çok ciddi, tehlikeler atlattı. İster adına kalkışma deyin, ister darbe deyin, bu darbenin sonrasında da kamu kuruluşlarında, malumlarınız olduğu üzere, ohal kapsamında, işte görevden direkt uzaklaştırmalar veya işte ohal süresince açığa almalar gerçekleşti. Bizim kurumumuz da, bu hareketlenmelerden ziyadesiyle etkilendi. Şimdi bu sayılar sürekli artıyor, belki bugün bile değişmiş olabilir ama, toplam 74 kişi, özellikle mesai arkadaşlarımız, kurumdan, işten uzaklaştırıldı. Bu 74 kişiden 13 tanesi direk atıldı. Cuma günü, çıkan kanun hükmünde kararname ile de, Cumartesi günü yayınlandı, 32 arkadaşımız, direk işten atıldı. Yani ilişkileri kesildi. Toplamda 13 artı 32 = 45, 45 kişi direk gitti, 74 kişi de ohal süresince bekliyor. Peki, TSE nin mevcut personel sayısı 1600 kişi civarındadır. 1600 kişide bu 74 kişi önemli mi?

Maalesef önemliymiş. Çünkü bunların iş yaptıkları, çalıştıkları birimler, yerler, genelde kritik noktalar, siz sadece Avrupa yakası ithalat müdürlüğün biliyorsunuz ama, oradaki sizin bir dosyanızın çıkması için, laboratuvarında CE nin incelendiği kısmın şefi, EMC LBD bölümünde çalışanlar da bunlardan bazıları, yine sizin CE ile ilgili raporların, CE değerlendirmesi için, komisyona gönderdiğimizde, komisyondaki arkadaşlarımızdan bazıları, ki onlardan da 2 tanesi direk atıldı. Yine Ankara'da direktifler müdürlüğünde çalışan personelimiz ve laboratuvar ayağında çalışanlar da var. Dolayısıyla bu sıkıntıları yaşadık. Size de yansımaları oldu. Şimdi özellikle personel, personel, personel. Bunu TSE nin üst yönetimleri ile bir araya geldiğimde, her toplantıda en kötü adam ben oluyorum. Çünkü personel istiyorum. Onlar da bana sen yine personel isteyeceksin, biliyoruz ne diyeceğini diyorlar. Geçen sefer ki, buradaki toplantıdan sonra, o zamanki Bakan Fikri beydi. TSE 120 kişi personel alımı gerçekleştirilecekti. Hani seçim 7 Haziran ve sonrasına seçim ertelendi o dönemde, sayın bakan talimat verdi, personel alımını durdurdu. Şayet gerçekleştirileseydik, o zaman personel alımını, özellikle alınacak personelin büyük bir çoğunluğunu ithalattla ilgili birimlerde değerlendirecektik, ondan sonra malum tekrar seçim oldu, hükümet değişti. Başbakan değişti, filan. Derken, TSE nin Yönetim Kurulundan personel alımı çıktı. Resmi gazetede de yayımlandı yada yayınlanacak, ondan emin değilim. Personel alımı gerçekleşecek. Ama bu personel alımının kamuda gerçekleşmesi, hemen sizin özel sektördeki yazıhaneye sekreter alıyorum, bugün görüş yarın sabah gel başla şekliyle olmuyor. Bir de bir başka bir şey daha, diyelim ki, aldık bu personeli. Arkadaşlar, bu memlekette kabak 6 ayda yetişiyor. Ben 70 doğumluyum, öğretmen okulu mezunuyum, eskiden 45 günde ilkokul öğretmeni yetiştirmişler. Kabak 6 ayda yetişiyor. Onun için yeni alınacak bu personeller de yetişinceye kadar belirli bir zaman geçecek. Şimdi, ayrılanların yerine takviye yaptınız mı? Avrupa yakasına 4 kişi takviye yaptık, 4 kişiden, bir tanesi Avrupa yakasından, bir tanesi Anadolu yakasından kurumdaki şartları beğenmediler, daha iyi şartlarda iş bulup istifa ettiler. İki tanesi idari soruşturma ile tayinleri çıktı. Sonradan 2 kişi daha tayin yaptık. Tayinini yaptığımız iki kişiden, iki tanesi Avrupa yakasında, iki tanesi de Anadolu yakasında, Gebze'den gidip geliyorlar, bir tanesi Kocaeli'nden gidip geliyor, diyeceksiniz ki, bu tarafta oturan yok mu? Yapın. Vardı da biz mi yapmadık? Yani yok. Genelde çoğunluk orada olduğu için, orada oturuyorlar. Onlar da mahkemeye verdiler ve iki tanesi mahkemeyi kazanmış. Daha bir aylık

süre var, o süreyi uzatmayı oynuyoruz. Mahkemeyi kazanınca da dönecekler geriye, emir, demiri kesecek. Şimdi ben veya benim yerimde Türk Standardları Enstitüsünün en yetkili, TSE başkanı burada oturuyor olsaydı. Eminim benim vereceğim cevaplardan daha farklı cevabı veremezlerdi bu aşamada. Peki, ne yaptık? Avrupa yakasına 4 kişi geldi, tamam Erenköy'e de geldi, en büyük sıkıntı Erenköy'de ve İkitelli'de, orada işi en iyi bilen, masabaşındaki ve heyetteki arkadaşlardan 4 kişiyi, bir seferde kaybettik. Mesela hepiniz tanıyorsunuz isimlerini, bir tane Serkan Özen, Abdulkadir Kazancı, ikisinin yerine 4 kişi koy, o 4 kişi ikisinin bir günde yaptığı işi, bir haftada yapamaz. Çünkü yetişmesi lazım. Netice itibariyle, bütün bunlar da bir mazeret değil ama bir realite, bir de bir gerçek daha var. Şimdi dosyalar bize problemsiz gelirse, zaten bakıyoruz, deklarasyonu tamam mı? Tamam. Standartlar doğru mu? Doğru. Güncel mi? Güncel, e marka, model, CE işareti 3 tane bilgi var mı? Var. Geç diyoruz. Ama böyle dosya gelmiyor ki, artık. Ekonomi bakanlığı zaten bunları tareks denilen sistemde süzdü, bize de hep problemliler geliyor. Doğru mu? Dolayısıyla bize problemliler gelince, TSE bizi ağaca çıkarıyor oluyor. Davul Türk standartları enstitüsünün, benim boynumda, tokmak da ekonomi bakanlığının, yani Kaan beyin elinde. Doğru mu üstadım? Şimdi özellikle hani ATR liler niye düşüyor filan dediniz. Bununla ilgili de size bir bilgi vereyim, Avrupa Birliğinin kendi resmi rakamları bunlar. 5 tane ülkede çalışma yapıyorlar, Avrupa Birliği'nde serbest dolaşımda bulunan, ATR ile dolaşan eşyaların, % 20 sini denetliyorlar. Denetledikleri % 20 nin % 73 ü olumsuz çıkıyor. Ya standartları güncel değil, ya deklarasyonu güncel değil, ya eki çıkmış, ya CE işareti uygun değil. Bizim Ekonomi Bakanlığı da diyor ki, oradaki durum buysa, bizde Türkiye'ye gelenleri bir denetleyelim, ki denetleyebilir, hakkı. Biz de denetimde düştüğümüz zaman, inanır mısınız? Çin'den, tabirimi mazur görün, Türkiye'de ithalatın maalesef gerçeği bu. Malın içi belki boş olabilir, ama deklarasyonu var mı? Bir sayfalık. A4 kağıdı. Doğru mu? Doğru. Self deklarasyon, hiçbir yerden de doğrulayamıyorsunuz. Doğru mu? Doğru. Eşyanın üzerinde marka, model ve CE işareti, 3 tane bilgi var mı? Düzgün mü? Düzgün. Tamam, geç. Öteki taraftan, çok iyi, bir ara bayağı üzülmüştüm bu duruma, Marmaray açıldı, Marmaray'ın 3 üncü yedek jeneratörü geldi. Bakın Marmaray açılmış, siyasi irade açmış, orası bizi ilgilendirmez. Nizamettin bey oradan gülüyor, Amerika'dan geldi, bir elektrik kesintisi olsa, millet şeyde kalacak yani. Marmarayın içinde kalacak bu kadar insan. Üzerinde CE işareti yok diye çektiremedik biz. Ekonomi bakanlığından

özel izinlerle ve aylarca uğraşmadan sonra çekildi. Şahidi burada. Şimdi Avrupa Birliği'nde nasıl olsa, ATR ile serbest dolaşılıyor diye eşyalar dolaşınca, vatandaş bir kere CE yi almış, tamam basmış üzerine CE yi. Fabrikadan sürmüş piyasaya. Türkiye'ye gelince yakalandı, bunun raporunu getir, raporum yok. Ee, biz raporu vermeyiz, niye? Ticari sır. Yok ki, yapmamışlar. Biz tabii biliyoruz bunları da söyleyemiyoruz. Şimdi netice itibarıyla Avrupa yakasına personel takviyelerini yaptık, ama yapılan takviyelerden fazla gidenler oldu. Mevcut imkânlar bu kadar. Personel alımı için Yönetim Kurulundan karar çıktı. Sanıyorum geçen hafta yayınlanmış olması lazım. Çok özür diliyorum, gündemi takip edemedim. Ben bugün esasen izinliyim, çocuğum ameliyat olacaktı, bu toplantı için geldim. Ya yayınlandı yada yayınlanacak, ama muhtemelen personel alımı işi, yılbaşını bulur. Yılbaşını bulunca, ben özellikle İstanbul Avrupa yakası ve Türkiye'deki ithalat birimleri için 15 kişiyi ayırdık. Yani 15 kişiyi ithalat birimlerine alacağız. Şimdi Mustafa beyle, Giray beyin konuşmalarında, TSE ile ilgili söyledikleri serzenişleri anlayışla karşılıyoruz, ancak siz de bizi biraz anlayışla karşılayın. Genellikle telefonlara çıkmıyorsunuz, ya arkadaş telefon sabahtan akşama kadar susmuyor ki, ya nasıl çıkalım, allahtan korkun. Yani benim masamda bile, ulaşamadık beni arıyorlar, inanıyor musunuz, masa başındaki bir teknik incelemeci, bir telefona bakarken, onun soracağı soruya dosyasına bakmak için, kapatıyor, belgenet ekranından, tereksten bize düşen ekrandan onun dosyasına girecek ki baksın. Girdi. Önceki baktığı dosya ile ilgili çalışması yarım kaldı. Unuttu. Tekrar başka bir telefon ona girdi, unuttu. Peki, ne zaman sonuçlandıracak elindeki işleri? Bir başka realiteyi daha konuşalım. Biz neticede, bakın kestirip atmıyorum asla. İçinizde benim çok değerli dostlarım da var. Mesela arkada Kasım Işık var, benim liseden okul arkadaşımdır. Şimdi bilgi amaçlı bize bir şey sorduğunuz zaman, diyelim ki, biz söyledik. Bizim söylediğimiz yardımcı olmak babında söylediğimiz bilgi, söylediğimiz arkadaştan bir üstüne, biz A dediysek, o B gidiyor. Ve firma sahibine veya patronuna C gidiyor. O Yumuşak G ye kadar gidiyor, ondan sonra yüklüyorlar bir sürü saçma sapan evrak. Ya olmaz bu. E sen böyle söyledin, bizi yanlış yönlendirdin. Niye söyleyelim o zaman biz? Neticede biz denetim birimiyiz? Yani doğrusunu siz bulup, siz yükleyeceksiniz. Ama Türkiye'de bir yanlış daha var. İthalatçılar, bir gümrük müşavirine işi verdiği zaman, benim CE işlerini, raporunu, deklarasyonu, ıvırını, zıvırını, hepsini sen hallet, tulum. Böyle veriyor, e sizin işiniz değil ki bunlar ya. Ya ben İTÜ mezunu makine mühendisiyim, ben bile

bilmiyorum bunları. Siz nasıl yapacaksınız bunu? Ha, çok daha iyi bir gecede A4 kağıdına deklarasyonu basan, beceren arkadaşlar da var, o ayrı bir şey. Şimdi personelle ilgili durum bu arkadaşlar. Biraz daha serzenişlere cevap verecek olursak, şimdi heyetin antrepolarda buluşma saati. Bunu anlıyorum. Çünkü bir yazıhanenin 3, 4 farklı antrepoda, eşyası olabilir aynı gün. İki tane adamı veya bir adamı vardır, o eşyalara nezaret edecek kişi. E, sabahtan akşama kadar birinde beklerse, öbürünü kaçırarak. Biz bunu geçen sefer geldiğimizde dedik ki, öğleden önce ve öğleden sonra olarak ikiye bölelim, öğleden önce belirli bir bölgeye gidilsin, hiç olmazsa, saat 10 dan 12 ye kadar, iki saat, öğleden sonra da saat 1 den 4 e kadar işte 3 saat bir bölge ikiye bölerek, bu işi kısmen çözmüş oluruz. O zaman idari soruşturma ile, personel kayıpları ile 3 personeli kaybettik, yapamadık. Şimdi peki nasıl oluyor? Özellikle Avrupa yakasında ve Erenköy'de kendi araçlarımızla gidiyoruz, genelde sizin tedarik ettiğiniz araçlarla gidiliyor. Ve bizim heyetlerin hangi saatte nerede olduğunu, hepimiz benden daha iyi biliyorsunuz. Doğru mu? Bak. Hepiniz benden daha iyi biliyorsunuz şimdi, burada doğruları konuşacağız, eğri otursak da. Şimdi arkadaşlar, benim konuşma tavrım bu. Lütfen beni eleştirmeyin. Ben Anadolu'dan Servet ağanın oğluyum yani, benim babam müsteşar filan değildi benim. Bizim köyde öyle derler ama, ağalığını da bilmiyoruz yani. Şimdi heyet işlerini, şayet personel alımı gerçekleşirse, şu mahkeme kararıyla geri dönecekler de döner, takviyeleri yapabilirsek, öğleden önce ve öğleden sonra olarak ikiye böleceğiz. Ve heyetlere, heyetteki arkadaşlar da kendi telefonlarını doğal olarak vermek istemiyor, zaten benim telefonum da herkeste var, hiç susmuyor zaten. Maşallah birine verdin mi, oradan 250 kişi anında, ulaşıyor. Kurum hatlı telefonlardan tedarik edebilirsek, bunlar da bir maliyet, sayıştaya, şuraya buraya takılıyor ama, o telefonları hani neredesiniz diye vereceğiz. Bu sefer de telefonlar susmuyor, telefodayken iş yapamıyorsun. Şimdi heyet işini ikiye bölerek, kısmen çözebiliriz. Bu her satır için ayrı ayrı girme işi, onu Kaan bey cevapladı. Ben onu söylememe gerek yok, ama size önemli bir bilgi vereyim. Bazen heyete gittiğimiz zaman, bazı antrepolara gidemiyoruz yetişmiyor. Yetişmediği zaman, bu TSE nin belgenet programı üzerinde bir çalışma yapılıyor, heyet yetişmedi, zaman yetersizliğinden tıklanarak, ertesi gün heyet otomatik atılacak, dolayısıyla ikinci bir heyet ücreti sizden talep edilmeyecek. Yani keşke biz de istiyoruz, ertesi güne kalmasın, aynı gün bitsin iş ama, aynı gün bitmesi de şimdi Anadolu yakasını düşünün, Haydarpaşa'dan başlıyor, taa Sakarya'ya kadar gidiyor, 4 araba

her gün. Trafiği de düşünün, e siz de bizimle aynı trafikte, aynı yollardasınız, e siz de yetiştiremediğiniz gibi, işlerinizi, biz de yetiştiremiyoruz ne yapalım yani, yalan mı konuşalım. Şimdi Kaan bey İdris'i anlatmadı yalnız bir eksiği var. Şimdi şu bazen denetimin parası, TSE nin istediği para eşyanın bedelinden fazla oluyor, bunun cevabını verebilecek yetkide değilim, bu ekonomi bakanlığı ile gümrük arasında bir durum. Yani hiç para almadan da veremiyoruz, olsa dükkan sizin yani, ne yapalım? Teknik incelemedeki personel azlığı. Personel azlığını biliyorsunuz, bu sıkıntılarımız var. Buna da bunu inşallah önümüzdeki günlerde devlet büyüklerimizin de, Türkiye'nin düzelmesiyle de çözeceğiz. Bir şeye itiraz edeceğim yalnız. Bu CE ile ilgili TSE öngörüşmeyi öğleden önce, öğleden sonra, arkadaşlar denetim elektronik ortamda yapılıyor, eyvallah, başım gözüm üstüne, gelin görüşelim ama, masa başında görüşmeyi yapan, dosyayı inceleyen arkadaşımız, sizin dosyanıza baktığı zaman, anlamadınız, hani sormak için geldiniz, e geri dönüş ekranından zaten yazıyoruz, bazen geri dönüş ekranından yazılanları, hiç bakmadan adam çıkıp geliyor. Hadi firma gelse, anladık. Bilmiyor da, gümrük müşaviri geliyor, ya arkadaş geri dönüş ekranından size yazmışız bunu, baktın mı buraya? Aynısını yazmışız, aynısını söyleyeceğiz. Bu kadar yolu trafikte niye yorulup geldin? E, benim e-imza kızdaydı, kız da tatile gitti, o evinden yazıyor bunları, diyor. Görmedim ki ben. Durum da bu. Halbuki yazmışız geri dönüş ekranından, şimdi sanıyorum bunların cevabı da verildi. Netice itibariyle, bir şey söyleyecektim, şimdi onu, maddi hata, iptal, Avrupa yakası. Şu numune alma ile ilgili, niye az numune aldınız? Niye her numunenin fotoğrafını çekmediniz diye? Maalesef bir tarafta da sanayi bakanlığı müfettişlerine hesap veriyoruz. Bu konuda iki tane arkadaşımızda, 78 model eşya var. 70 inin fotoğraflarını bulup çekmişler, 8 tanesini bulamamışlar. Tabii sabahtan akşama kadar 8 taneyi bul diye arasanız, o günkü heyetlerin hiçbir tanesini yetişmez, ondan sonra ertesi güne kalır, ertesi güne kalır, gittikçe kartopu gibi katlanır gider ve bu arkadaşlarımıza maalesef idari ceza verildi. Sanayi bakanlığının tavrını da bu anlamda eleştiriyorum. Kendileri yapsalardı acaba ne kadarını yapabilirlerdi? Sanıyorum Kaan bey bu konuyu da dikkate aldı. Şimdi arkadaşlar, yanımda özellikle mevzuatı ve uygulamaları iyi bilen, benim sağ kolum pozisyonunda bir arkadaşımı da getirdim, sağ olsun burada, Mehmet Sancak, teknik konularla ilgili soracağınız, mevzuatla ilgili tüm soruları, Mehmet arkadaşımız, bildiğim kadarıyla ben, benim hepsine yetemeyebilirim. Mehmet beyden yardım isteyeceğiz, bu aşamada ben anlayışınız için

teşekkür ediyorum. Sanıyorum bundan sonra soru cevap mı olacak? Bundan sonraki soru cevap kısımlarında.

Başkan: Evet, sizin sunumunuz bittiyse.

Ebubekir: Evet. Teşekkür ederim.

Başkan: Ben teşekkür ederim.

Kaan Göktürk: Sayın başkan, soru cevaba geçmeden önce çok kısa iki şey söylemek istiyorum. Şimdi bizim hemen söyleyip sizi özgür bırakacağım. Ebubekir bey çok güzel bir şey söyledi. Bize başvurular doğru gelse, sıkıntı olmaz. Biraz evvelki konuşmacılar söyledi, uygunluk deklarasyonunda imza eksikliğinden dolayı, geri döndü. Yani bakın bu çok temel bir şey aslında. Ha, ama sistem baştan sakat. Uygunluk deklarasyonunu kontrol etmek, detaylarını bilmek sizin işiniz değil. Yani hani içi seni, dışı beni yakar. Fakat, zaman zaman geçenlerde çok ciddi bir kriz yaşadık, çok önemli bir firmamızın çok önemli bir malı bekledi. Ve burada ben TSE den, ilgili arkadaşla, ilk defa görüştüm TSE den bir bölge müdürü ile, bana söylediği şu, aynen ifade ediyorum. Gümrük müşavirinin burada işlerini takip eden adam çok düz birisi, bu adam bu işin altından kalkacak, bu ithalatçının işlerinin altından kalkacak nitelikte birisi değil. Bakın bir denetmen arkadaşımdan, bu işin içinde olan grup başkanı arkadaşımdan bana gelen mesajı aynen okuyorum size. Gümrük müşavirlerinin büro personeli çok zayıf, çoğu başvuru, belge eksikliği nedeniyle, iptal oluyor. Ha, bu toplantıya benim uzun bir sunum yapmamamın sebebi, bu bir toplantı. Sunum değil. Siz bizi eleştirdiniz, ben de sizi eleştiriyorum. Büro personeliniz eksik, başvuruları yeterince yapamıyor. Bu sizin işiniz değil, haklısınız, ama sistem şu anda böyle. Siz bundan ekmek yiyorsunuz, eğer başvuru belgelerinin size eksik gelmesi, sizin sorunuz değilse, lütfen bunu temsil ettiğiniz ithalatçılarla görüşün, ama sisteme eksik gelen başvurular, hem denetmeni tikiyor, hem o iş gecikiyor, hem arkasındaki işlem şey yapıyor ve belge eksikliği nedeniyle, başvuru iptal olduğunda, tareks benden o belgeyi istemedi ki diyor. Sonra dosya tekrar sıraya giriyor, zaman kaybı oluyor, işte 3, 4 gün sonra sıraya geliyor dedi ya, bu. Bir de son bir şey anlatacağım, daha sonra sabrınızı zorlamak istemiyorum. Aradan sonra devam ederiz. Adını vermeyeyim, hepimizin bildiği, çoğumuzun ürünlerini kullandığı, dünya çapında bir firma, geldi bize, ürünlerini çok fazla denetime düşüğünden, bunun üretimi aksattığından bahsetti.

Çok ciddi bir sanayi firması, eğer onun ürünleri denetime düşüyorsa, üretimi aksıyorsa, bu benim sorunumdur, onlardan ziyade. Hemen gittim içeride tareksten baktım, çok fazla iptali var. Gümrük müşavirleri de yanındaydı, o da çok ünlü bir gümrük müşavirlik firmasının temsilcisi, belki kendisi buradadır. Dedim burada çok fazla iptal var, niye? Benim başvuru denetime düşüyor, e denetime düşüyor, bana o başvuru acil lazım, ben iptal ettim dahilde işleme ile çektim. Şimdi arkadaş, eğer sen onu dahilde işleme ile çekebiliyordusun, baştan niye dahilde işleme ile çekmedin? Yok eğer o dahilde işleme ile çekilemeyecek bir ürün, muadil eşya filansa, bunu ekonomi bakanlığı binasında niye söylüyorsun, yani şimdi biz bunun altında başka bir şey mi arayalım? Ama bakın adam işte ülke savaşı kaybetmiş veya muharebeyi kaybetmişler, hükümdar komutanı sorguya çekiyor. Niye kaybettiniz? 4 tane sebebi var. Söyle. Bir. Mermimiz bitti. Tamam, ikinciye gerek yok demiş. Eğer bir tane iptaliniz varsa, biz o ürünü, ertesi gün denetlenen ürünler listesinden çıkartsak bile, siz o iptalin etkisinden kolay kolay kurtulamıyorsunuz, ürünleriniz belli bir periyod dahilinde denetime düşüyor. Eskiden şu yapılıyordu, denetime düştükten sonraki ilk iptalden sonraki ilk başvurunun denetime düşeceği biliniyordu, orada ya parti teşkil etmez, ya muafiyet yada geçeceğiinden kesin olunan bir şey yapılıyordu. Biraz evvel söyledim, kusura bakmayın, bizim elimiz armut toplamıyor. Eminim bu tür hattirikler de var, bunları da bulacağız, buldukça engelleyeceğiz, yani bugün iptallerden sonra iptalde niye sıfır tolerans uyguluyoruz? Çünkü tareks ilk başladığında, iptalde bir şey yoktu, denetime düşen iptal ediyordu, e siz öyle yaparsanız, sonucu da böyle olur. Yani, tarekste kullanıcıların yaptığı birtakım hatalar, size yol, su, elektrik olarak geri dönüyor, ha şunu da fark ettik. İnsanlar tahmin edilenden çok daha dürüst. Tarekste bakıyoruz biz, birtakım şeyler görüyoruz, bak şurada bir açık var, bunu kimse kullanmamış veya bir iki tane tırnak içinde uyanık kullanmış. İnsanlar hakikaten dürüst, lütfen böyle dürüst olmaya devam edin. Ama birisi bir yanlış işlem yaparsa, sonucunu, cezasını hepimiz ödüyoruz. Ben bu konuda daha çok konuşabilirim ama, aradan sonra devam edelim, sayın başkan, çok teşekkür ederim hoşgörünüz için.

Başkan: Kaan bey, teşekkür ederim. Değerli katılımcılar bir ara vereceğiz. Bu arada, arada kağıtlar dolaştırılacak, sualleriniz için, görüşmek üzere.

----- Ara ---

Başkan: Değerli dostlar, değerli katılımcılar, esasen ilk bölümde bazı suallere cevap verildi, aşağı yukarı, ama yine de elimde gelen sualler var. Onları ben kendilerine takdim edeceğim. Gerek ekonomi bakanlığını temsilen, Kaan bey, gerekse Ebubekir bey TSE den, kendilerinden, yazılı, imzalı izin aldık. Almak kaydıyla, hem İTO portalında, hem de İstanbul gümrük müşavirleri derneğinde, bunu bilahare hem sizler hem de gelemeyen arkadaşlarımız faydalansın diye, kendilerine o bakımdan, anlayışlarına çok teşekkür ederim, sizler adına.

... Başkanım, müsaadenizle soru cevaba geçmeden önce, Caner Fenerci burada mı kendisi? Siz misiniz? Sizin talebiniz bana geldi ama, çok teknik bir konu olduğu için ben sunumuma alamadım, ama mailiniz bende, dilerseniz Ebubekir beye iletebilirim, biraz teknik bir konu. Siz kendiniz izah edersiniz, o yüzden kusura bakmayın yani.

Başkan: Ben gerekirse mikrofon veririm arkadaşımıza, daha netleştiririz. Mesela verelim mikrofon. Gözde hanım, bir mikrofon rica edeyim, telsiz. Buyurun.

Caner Fenerci:... Teşekkür ederim, şimdi bu konuyu zaten Kaan beyle de paylaşmıştık daha önce. Biz paslanmaz çelik, hem üretici, hem de ithalatçı firma olarak buradayız. Tabii mesleğimiz, gümrükçülük değil ama, yaklaşık firmamız 35, 37 senedir bu işin içerisinde. Yine kendileriyle çok uzun yıllardır, hem TSE olsun, hem ekonomi bakanlığı olsun, dirsek teması içindeyiz. Bizim şu andaki paslanmaz çelik boru bağlantı parçaları, bakın paslanmaz çelik diyorum. Bir çok yazılı sunumlarda gördük ki, sadece çelik ve alaşım diye geçiyor, paslanmazı çok ayrı bir noktada değerlendirmek gerekiyor. O da bir çelik türevidir ama, çelik dediğiniz zaman akla hemen karbon çelik gelir, bilmeyen kişiler için söylüyorum. Paslanmaz çelik, genel yapısı itibariyle çok farklı bir konu. Şu andaki mevcut durumda, 2 tane GİTİP imiz var, bu sadece bu GİTİP ler, bir standarda atıfta bulunmak suretiyle ürün denetimleri üzerlerinde gerçekleştirilmekte, sadece o standart tabii dünyadaki, bütün üretim standartları kapsayamadığı için de, örnek olarak vermek gerekirse, bir gıda sanayi için, bir ilaç sanayisi için getirilmek istenen, gerek İSO normu olsun, gerek Avrupa normu olsun, gerekse de Amerikan normu olsun, bunların hiçbirini getirme şansımız yok Türkiye'ye şu aşamada. Biz ilgili standart beyanı da yapsak, tabii bizden istenen ana hammadde raporu diye bir rapor sistemi var. Bu rapor sistemi de dünya akreditasyon birliği İLAK veya Uzakdoğu Sinas adı verilen bir akreditasyon birliği üyesi olması gerekliliği koşulu vardır.

Başkan: Benim sizden ricam, sözlerinizi kesiyorum özür dilerim. Yazılı da var, çünkü sualler. Çok kısa. Hastalık şu, reçetesi, önerisi şu. Sizden ricam.

Caner Fenerci: Hastalık şu. Bizim Türkiye'de Avrupa'daki, dünyada kullanılan standartları tanımamız gerekiyor, bu ithalatlar için, çünkü talep böyle. Biz ihracat yapamaz duruma geldik şu anda. Madem eğer standart yoksa, bunu TSE nin yazması lazım, ama ne kadar bir süre alır bilmiyoruz. Bu süre oluncaya kadar da bunun tamamen kapsam dışı değerlendirilmesi lazım. Şu anda ithalat Türkiye'de durma noktasındadır, kayıtlara bakabilir, yetkili arkadaşlarımız. Kişiler. Görecekler ki, şu anda hiçbir dosya, TSE tarafından değerlendirilmeden geçmiyor. Bir ufak bir noktayı da arz edeceğim, vaktinizi de fazla almadan. Özellikle Anadolu yakası veya, biz Anadolu yakasında müracaatlarımızı değerlendiriyoruz. Gelen raporlar, ben tebliği okuyorum, ben bu işte, 25 senedir bu işin içindeyim. Tebliğe bakılıyor, orada Anadolu yakası bunu kendi nezdinde değerlendirmesi yetkisi verilmiş, ama bütün dosyaların hepsini Gebze'ye, laboratuvarına, makine laboratuvarına gönderiyor ve makine laboratuvarı da direk olarak, standarda bakıyor, ana hammadde raporu yok diyor, olumsuz veriyor ve bu bakın, burada toplantıda dile getirilmedi, tareks sisteminde, eğer olumsuz aldığınız zaman, bu firmanızın siciline işlenen bir durum. Bilahare yapacağınız, diğer ithalatlarda da direk sizin risk altında olmanız anlamına geliyor. Bu da bizler firma temsilcisi olduğumuz için, bizim 37 yıllık sektördeki çok önemli konumumuzu da, direk olarak, menfi anlamda etkiliyor, yani bir tane dosyadan red almak, aslında bundan sonraki süreçte, kendinizi çok büyük riskler altına almak anlamına geliyor. Bunun da mutlak surette sayın yetkililerden ivedilikle çözülmesini biz rica ediyoruz. Diyeceklerim şimdilik bu kadar. Çok teşekkür ederim.

Başkan: Çok teşekkür ederim, ümit ediyorum ki, probleminizi anlatma imkânı buldunuz. Pardon arkadaşlar, toplayalım. Ebubekir bey buyurun suallerin çok büyük bölümü sizde çünkü.

Ebubekir: Şimdi sizin ithal ettiğiniz ürün, numune alınıyor, Gebze'deki makine laboratuvarına gidiyor, makine laboratuvarı hammadde raporunu istiyor. Hammadde raporu olmadığı için de red veriyor, doğru mu?

Caner Fenerci: Aynen. Genelde. Tabii eğer bu standarda uygun bir ürün olarak bulursa.

Ebubekir: Şimdi ithal ettiğiniz ürün ne, eşya olarak?

Caner Fenerci: Paslanmaz çelik, boru bağlantı parçası, ama hijyenik gıdada kullanılan ürün. ..850 standardı, DIN normunda. Türkiye'de bu norm tanınmıyor. Dünyada başka norm da yok bunu üreten. Ama sadece eski Alman normu diye, karine usulü kabul edilmiyor.

Ebubekir: Şimdi, tamam, orasını anladım. Peki, bu boru bağlantı parçalarında ve flanşlarında, makine laboratuvarında deney yapılabilmesi için, bir kere çekme çubuğunun çıkması lazım. Kimyasal analiz, kopma, akma, çekme, yüzde uzama.

Caner Fenerci: Bu, orada şart da değil bakın. Teknik olarak, başka test yapabilirsiniz. Zaten dünyada yapmıyor Ebubekir bey.

Ebubekir: Bir müsaade eder misiniz, şimdi ben laboratuvar da çalıştım, işin teknik detaylarını biliyorum, o konuyu da biliyorum. Şu anki mevzuatta, ya Avrupa birliğinin bir harmonize standardı olacak yada TSE standardı olacak. Yani şey tanımladığınız, gümrük tarife istatistik pozisyon numarasının karşılığında, bunlardan biri, DIN yok bir kere, bu kabul değil.

Caner Fenerci: İşte bu olmadı. DIN üretimi dünyada % 80 dir, TSE neden bunu kabul etmiyor?

Ebubekir: Arkadaşlar bunu kabul edip etmeyen TSE değil.

Caner Fenerci: Süt fabrikaları, bakın süt fabrikaları, DIN normunda üretiyor ve Türkiye'de şu anda DIN normu getirmek yasak. Ben bu ürünleri nasıl vereceğim? Firmalar neler yapıyor biliyor musunuz?

Ebubekir: Şimdi, şimdi bakın ben sizi çok iyi anladım, rahatlatacağım, rahat olun. Şimdi eşyayı tarif ettiniz, gümrük tarife istatistik pozisyon numarası ile, tareksten de ekonomi bakanlığı TSE ye yönlendirdi. Biz bu eşyanın karşılığında olan standarda uygunluğu ararız, karşılığında olan standart da DIN yok. Tamam. Kabul. Eskiden Almanlar dünyanın her bir tarafına bu standardı kabul ettirmişler, hâlâ daha yapılıyor ama, bunun bir açık noktası var. Açık noktası da şu. Şayet ANSI ye göre, gıda tesislerinde veya petro kimya tesislerinde kullanılacak bir ürün ise, ANSI ye de uygunsa, zaten ANSI ye göre laboratuvar değerlendiriyor. Anladığım kadarıyla, sizin eşyanın ANSI ye uygunluğu da yok.

Caner Fenerci: ANSI ye uygun gıda ürünü Türkiye'de ithal edilmiyor, yok çünkü talep. Ben size doğrusunu söylüyorum.

Ebubekir: TSE açısından bu çözümsüz bir durum, kapalı. Yok. İsterseniz, ben şunu yapabilirim. Yarın öğleden sonra, buyurun gelin, ben laboratuvarcı arkadaşları da toplayayım ama, onlar da ben de laboratuvarda çalıştım, aynı durumu biliyorum. Benim söylediklerimin aynısını söyleyecekler, bunun çözümü yok. Kaan bey tarafından, ekonomi bakanlığı tarafından bir çözümü var mı?

Kaan Göktürk: Şimdi ben şöyle söyleyeyim. Bizim denetlediğimiz ürün sayısı, yüzlerle, binlerle ifade edilir. Şu anda benim masamda iki tane ürün var. Bir tanesi, flanş, bir tanesi rulman, flanş, işte flanşlar, boru bağlantı parçaları, tabirimi mazur görün, bizim en zorlu, 10, 15 ürünümüzden bir tanesi. Sizin sorunuz ciddi. Yani burada saatlerce konuşsak bile, çözülecek bir şey değil, lütfen diğer hazirunun vaktini de almayalım. Sizden ricam bu görüşlerinizi bile, elektronik posta ile ilettiniz ama, bir resmi yazıyla da iletirseniz sevinirim. Bu arada sizlerden çok değerli görüşler, elektronik posta ile geliyor, teşekkür ederim. Fakat elektronik posta ile gelen görüşleri biz alıyoruz, kendi aramızda değerlendiriyoruz, fakat bunlar henüz resmi yazı niteliğinde değil, resmi yazı olarak geldiği anda, kayıtlarımızda en az 15 yıl saklanıyor, kayıtlarımıza giriyor, onun için görüşlerinizi resmi yazıyla iletirseniz sevinirim. Bir de şimdi direk konuyla ilgisi yok ama, bunu söylemek de bir yerde, üzerime vazife. Şey dendi, işte Gebze'deki, Anadolu yakası direk Gebze'ye gönderiyor dendi. Bakın bana söylenmiş bir olayı, yorumsuz aktarıyorum. Rulman, çift sıra, tek sıra, ben rulmanı onun için istedim zaten TSE deki arkadaşlarımdan ve çift sıralı, tek sıralı rulman geldi. Herkese gösterdim, herkes bunun hangisinin tek sıralı, hangisinin çift sıralı olduğunu anladı. Çift sıralı, ötekinin iki katı zaten. Hüseyin Özdamar'ın kulakları çınlasın, şu anda galiba Antalya'da, eskiden ithalat dairesi başkanıydı, tanırırsınız, anlattığı bir olayı, aynen anlatıyorum, ben Hüseyin beyin yalancısıyım. Anadolu yakasına müfettişler gidiyor, bakıyorlar rulman çift sıralı rulman gelmiş, standart tek sıralı, kapsam dışı ile sonuçlandırılmış, Anadolu yakasındaki görevli, kapsam dışı yazısını vermiş, işlem anında sonuçlanmış. Sen makine mühendisisin, bunun kapsam dışı olduğunu nasıl anladın diye o kişi hakkında soruşturma açılmış. Şimdi kendiniz düşünün, o tarihten sonra siz orada olsanız, kapsam dışısını verir misiniz, Gebze'ye mi

gönderirsiniz. Yani ben başka yorum yapmıyorum, olayı birebir aktardım. Teşekkür ederim sayın başkanım.

Ebubekir: Şimdi benzer örnekleri söylemek, çoğaltmak mümkün, ama DIN in karşılığı maalesef şu aşamada yok. Yani bunu ekonomi bakanlığı ile çözebilir misiniz, orada da çözüm yok gibi duruyor bana göre.

... burada araya girebilir miyim Ebubekir bey. Şimdi şöyle bir sıkıntı var. Gerek doğalgaz tesisleri olsun, gerekse DIN standardına göre üretilmiş fabrikalar, yemek fabrikaları olsun, bu ve benzeri yerler için kullanılan boru bağlantı parçaları, özellikle ANSI standardına göre üretilmiş ve DIN standardına göre üretilmiş ürünler için ayrı ayrı taahhütnameler alınarak, bunların ANSI ve DIN normlarına boyut muayenesi yönüyle uygunluğuna karar verilerek, ithalatın gerçekleştirilmesi mümkün. Bunu ben, soruyu ve konuyu anlamaya çalışırken, Ebubekir bey siz konuyu değerlendirdiniz tabii ama, beyefendinin yarasına merhem olacak hüküm, genelgemizde var.

Caner Fenerci: Bir saptama yapabilir miyim? Bu sadece belli bir partiyi getirmek için. Biz stokçu firmayız, firmalar bünyelerinde bu tip malzemeleri stoklamak için almazlar. Böyle bir yaptırım veya bütçeleri yok zaten. Bir tane bile olsa bana soruyor, bizim işimiz bu. Biz toplu olarak, birçok firmanın zaten Türkiye'de malzeme deposuyuz, bizim işimiz bu zaten, biz hem üreticiyiz, hem stokçuyuz. Yani o vardı zaten, ama o hiçbir firma tarafından zaten şu anda

.... Hayır, hayır, burada şu da var. Şu da var. Yani, DIN taahhütnamesini verecek firmanın, doğrudan üretici olması zorunluluğu yok. Bu taahhütname

Caner Fenerci: Proje ister o, bakın orada yanlış anlaşılma olmasın. 2016/1 tebliğinde de aynı madde var. Bir proje veya herhangi bir X firması sizden spesifik ürün, spesifik adede göre, ithalatta, herhangi bir üçüncü parti firmaya yaptırabilir. Ama ben herkese, yurda 37 yıldır hizmet veren bir firmayım, dolayısıyla yurt dışına ihraç eden, boru ihraç eden bir firmayım. Sadece boruyu istemiyor yurt dışı, benden bu malzemeleri de istiyor, Türkiye'den. Çünkü ben stokçuyum. Hemen veriyorum. Neden? Paslanmaz çelik, malzemenin sizin sipariş açtıktan sonra, stokta ...

Başkan: Pardon ben burada, özür dilerim, müdahale etmek durumundayım. Yani zaman açısından. Siz Kaan beyin dediği gibi, siz birlikte olursanız, yüz yüze bence daha faydalı olur. Diğer suallere geçelim.

Caner Fenerci: Biz bir de en son hani bir toplantı istiyoruz, yani bakanlık nezdinde ki, bunları daha teknik olarak sıkıntımızı, haklı gerekçelerimizi.

Kaan Göktürk: Bakın, biz bakanlık olarak oradayız, bizim buraya gelip sizle yüz yüze görüşmemize gerek yok. Her zaman bize yazılı olarak başvurun, bu tür taleplerinizi iletebilirsiniz. Bunu size dışarıda da söyledim. Lütfen bize yazılı olarak başvurun. Arkadaşlar, devlete dilekçe yazmaktan çekinmeyin. Vallaha biz bir şey yapmayız size ya, gelir yazınız, alt tarafı cevap verilmez yazınıza, bir yazdığınız yazıyla, faks paranız boşa gider, yani bize yazı yazmaktan niye bu kadar çekiniyorsunuz, inanın anlamıyorum.

Caner Fenerci: Kaan bey, resmi olarak size hangi methodla ulaşmamız lazım.

Kaan Göktürk: Resmi yazı, bakın devlete, 25 yıldır sektörün içindeyim diyorsunuz, devlete resmi yazının nasıl yazılacağını bilirsiniz. Bir yazı yazın bize ki, dediğim gibi ben zaten bunu anladım.

Caner Fenerci: Ulaştırma metodu, hukuken de e-mail geçerlidir, bugünkü kanunlarda.

Kaan Göktürk: Bakın ben biraz evvel ne dedim? Bizim şu anda, fiili durumdan bahsediyorum size. E-mail hukuken geçerlidir, geldiğinde biz o e-maili alıyoruz, ama resmi kayıtlarımıza girmiyor. E-mailin altında elektronik imzanız var mı? Ya çok mu zor, tamam siz e-mailinizi yazın, ben onu word'da yazayım, size göndereyim, siz imzalayın, ben alttan götürüp evrağa vereyim. Bu kadar mı zor Allah aşkına, iki satır yazı yazmak. Yani. Sanki işten kaçıyoruz, sanki size zorluk çıkartıyoruz, ya bir resmi yazı istiyorum, ki ben resmi yazı isteyerek, kendimi taahhüt altına sokuyorum. Siz e-mail yazdığınız anda, onun, benim açımdan bir bağlayıcılığı yok. Çünkü benim, bakanlığımın evrak kaydına girmiyor. Siz resmi bir yazı yazdığınız anda, bakanlığımın evrak kaydına giriyor, açın dilekçe kanununu, onun hakkında işlem yapmaz, size cevap vermezsem, müeyyidesi var, daha ne diyeyim yani.

Başkan: Değerli arkadaşlar, bu çekiliyor ve yayınlanacak, söyledim. Yani bakın bürokrat arkadaşlar, burada her konuşması, kendilerini bağlar. Ben de bir eski bürokrat olduğum için, daha açık nasıl söylesin yani Kaan bey? Buyurun efendim. Buyurun.

Kaan Göktürk: O zaman ben Sayın Semih Geçit'in sorusunu okuyorum. ATR li çok modelli ürünleri içeren fatura muhteviyatı ile yapılan müracaatta, bazı ürünler, denetimsiz belgelendiriliyor. Bazı ürünler için sadece ATR talep edilirken, diğer ürünler için uygunluk beyanı vb. evraklar talep ediliyor. Bundan sonrası çok önemli. Altını çizdim. Demek ki, biz sabahtan beri boşa konuşmuşuz. Uygunluk beyanlarının hazır olmadığı durumlarda ATR yüklenerek, ilgili ürünler için belgelendirmek mümkün olamıyor. Bakın, tekrar ediyorum. Dediniz beyefendi, gümrükte denetim yapmayalım, PGD ile, bu iş piyasa, gözetim, denetimi ile yapılsın. Bu yeni yaklaşımın en basit işi, bu işin kolaylaştırılmış hali, uygunluk beyanı. Üretici, bir uygunluk deklarasyonu hazırlasın, bu mala refakat etsin, ne zaman bir sıkıntı olursa, bu ortaya çıksın. Uygunluk beyanının hazır olmadığı durumlarda deniyor. O ürünün uygunluk beyanı olmadan, o ürünün Türkiye'de piyasaya arz edilmesi, 4703 sayılı kanuna göre, suçtur, yani suçtur demeyeyim de, bakın ben size şu maddeyi okuyayım. Piyasaya arz edilecek ürünlerin ilgili teknik düzenlemeye uygun olması zorunludur. Bu kadar basit. Bu ürünün teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren en basit şey de, uygunluk deklarasyonudur. Uygunluk deklarasyonu olmadan, o ürünün zaten buraya gelmemiş olması lazım. Ürünlerin bir kısmı denetime düşüyor, bir kısmı düşmüyor, işte ATR liler düşüyor, tekrar ediyorum, ATR bir muafiyet belgesi değildir. Avrupa Birliği ile, gümrük birliği kapsamında, yükümlülüklerimiz çerçevesinde, Avrupa Birliği ile uyumlaştırdığımız mevzuat kapsamında, Avrupa Birliği pazarına uygun olarak sürülmüş, usulüne uygun olarak sürülmüş ürünlerin, Türkiye'ye gelişine engellemeyeceğimiz taahhüdümüzden dolayı, Avrupa Birliğine gelen ürünlere tanınmış bir muafiyettir. Uygunluk deklarasyonu bulunamıyorsa, yani diyorum ya burada kanun var. Kanun bu ürünlerin uygun olmasını gerektiriyor. Teknik düzenlemesine uygun olan ürünün güvenli olduğu kabul ediliyor. Teknik düzenlemeye uygunluğun karinesi de, uygunluk deklarasyonu. O uygun, yani o ürünün uygunluk deklarasyonunu, bakın test raporları demiyorum, orada haklısınız, test raporlarını mümkün olduğunca, az istemek için, biz çalışıyoruz, TSE ile bu konuda çalışmalarımız var, azalttık da epey. Uygunluk deklarasyonunun, benim için, bu mevzuat açısından, faturadan bir farkı yok.

Vergi kanununa göre, bir ürün için fatura ne ise, 4703 sayılı kanuna göre, teknik düzenlemesi olan yeni yaklaşım kapsamında, yani CE işareti taşıması gereken bir ürün için de, uygunluk deklarasyonu odur. Uygunluk deklarasyonu yoktu, uygunluk deklarasyonu imzasızdı, bunlar geçerli mazeretler değil. Ha, uygunluk deklarasyondaki standartlar güncel değildi, model tutmadı, arada eşleştirilmedi, yanlış gönderildi, onlar amenna, onlar incelenir. Ona göre birtakım kolaylıklar sağlanır, ek süre verilir ama, uygunluk deklarasyonu yoktu. Yok. Buyurun.

Başkan: Semih bey bir dakika, mikrofon geliyor.

Semih: Şimdi müracaatı yapıyoruz, arkada evrak yükleme sayfası açılıyor, diyelim ki, 10 kalem ürün, faturada 10 model ürünü beyan ettik, bunun 5 tanesini sistem direk belgelendirmeye atıyor zaten. Sorgulamadan görüyoruz, fakat evrak yükleme sayfasında, açılan diğer 5 tane ürünün, bir tanesinin yanında bakın sadece ATR istiyor, 4 tanesinin yanında, fatura, ATR, uygunluk beyanı istiyor. Benim demek istediğim yanlış anlıyorsunuz. Sadece ATR istenen ürüne o zaman ATR sini yüklediğim zaman, onu da alabileyim. Benim evraklarım yok ise öbürlerinde ceza olarak zaten gelmesini bekleyip, bir zaman kaybının bedelini ödeyeceğim. Ama sizin sadece ATR yüklenmesini istediğiniz ürünü de lütfen ATR yükledikten sonra, belgelendirmesini yapın. Ben bunu söylemek istiyorum. Ben sizin söylediklerinizi çok iyi anladım.

Kaan Göktürk: Vallaha ben kusura bakmayın tam anlayamadım sorunuzu, bir kere şunu bir düzelteyim. Biz ATR yüklenmesini istemiyoruz. ATR bir muafiyet belgesidir. Yüklenmesi zorunlu bir belge değildir. Öncelikle onu söyleyeyim. ATR muafiyeti seçersiniz, yüklersiniz. O da hani Avrupa Birliğinden gelen ürünler için, aslında Avrupa Birliği'nde serbest dolaşıma girmiş olan ürünler içindir de onu biz genişlettik. Ben dediğinizi hakikaten anlamadım. Tekrar, şimdi.

Semih: Bir daha söyleyeyim ben size.

İsmail: Semih bey, isterseniz müsaadenizle ben konuyu izah edeyim. Şimdi yanlış anlamadıysam Semih bey.

Başkan: Bir dakika pardon, Semih bey tam bitirsin de, Semih bey siz bitirin, bir daha anlatın.

Semih: Şimdi efendim müracaatımızı dolduruyoruz, arka sayfaya geçiyoruz. Evrak yükleme sayfası. Bu sayfa içerisinde müracaatınızı yaptığımız örneğin faturadaki 10 model eşyanın 5 adedini sistem, ATR li üründen bahsediyorum, avrupadan gelen ürünler, 5 adedini sistem belgesiz olarak, direk sorgulamadan bana belgeyi veriyor, oraya atmış oluyor, ben onu anlıyorum. 5 adet ürünü benim, evrak yüklemek için tutuyor. Bakın. Bu 5 adet ürün içerisinde, 5 sıralama içerisinde, örneğin 4 adedinde, fatura antrepo beyannamesi, uygunluk beyanı ve ATR istiyor. Bazen bir üründe sadece ATR yanıyor yanında, ben ATR mi yüklediğim vakit, tamamının ATR si yeşil yanmasına rağmen, sayfayı okeylediğimde, arka sayfaya geçemiyorum. Sistem bana diyor ki, istenen bütün evrakları yüklemeniz lazım. Peki, ama siz benden, o ürün için sadece ATR istediniz.

İsmail: Şimdi Semih bey, müsaadenizle ben izah edeyim sistemi. Şimdi siz o 10 kalemlik başvuruyu yaptınız. Ben direk bütün hikayeyi anlatacağım. 10 kalemden 5 tanesini, siz aslında, siz 10 kalemin 10 una da ATR yi seçtiniz, muafiyet olarak, şimdi elinizde çünkü ATR belgeniz var. Ama çok büyük ihtimalle, % 99 söylüyorum, bu yaptığınız 10 kalemin, 10 u da farklı, yani 10 u da demeyeyim de, içinde farklı GİTİP ler var, aynı ürün değil. Şimdi bizim sistemimizin risk analizindeki en büyük kriterlerden bir tanesi, GİTİP dir. Siz isterseniz o muafiyeti seçin, isterseniz seçmeyin, benim arka planda, yani o kutu, risk analizi dediğimiz kutunun içerisinde, bizim birçok parametreyi bir araya getirerek, yapmış olduğumuz bir değerlendirme var, siz ister ATR seçin veya seçmeyin, dediğim gibi, o GİTİP e sistem, o getirdiğiniz o anki o GİTİP deki o ürüne, geçirecekse, kabul risk, analizi verecekse, verir. Bu sizin ATR seçmenizle alakalı değil. Ha siz tabii ATR seçtiğinizi düşünüp, sonucu yani numarayı gördüğünüzde de diyorsunuz ki, ya tabii bunda haklısınız, diyorsunuz ki, ben bunu ATR den dolayı aldım. Arka planda ise, sistem onu ATR den vermiyor aslında. Size başkaca bir şeyden veriyor. Şimdi belge yükleme ekranına geldik, yani o 5 tane için numara aldınız, geri kalan 4 tanesinden de aslında bir tanesi daha muafiyetle geçecek, fakat belge bekliyor, o da işte ATR belgesi. Çünkü ATR muafiyetinden yararlanmak için, sistem size ne diyor, ATR belgesi yükleyin diyor. Aslında, diğer 5 kalem için de yüklemeniz lazımken, sistem başkaca bir nedenden dolayı yani neden derken, risk analizinden dolayı, size zaten verdi, belge bile istemiyor sizden, bana diyor, şu altıncı için o belgeyi yükle diyor, yüklüyorsunuz, numaranız

geliyor. Geri kalan 4 tanesi için denetime gidecek bunlar, bunlar muafiyetten yararlanmayacak.

Semih: Ama bakın işte o 4 tane ile beraber, onu tek geçirmiyor, diyor ki, bütün istenen evrakları yüklemeniz lazım diyor.

İsmail: Bakın, hayır bir şey söyleyeceğim, geçirmiyor değil aslında, numarayı göremiyorsunuz, belgeleri yükledikten sonra, sorgulama ekranına dönseniz, orada numarayı göreceksiniz. Size niye? Bakın şöyle bir şey var. Sorgulama ekranına niye döndürmem? Çünkü benim o iş, iş akışımda süreci bitirmem lazım. Peki, ben belgenizi yüklemeyen nasıl bitireyim o süreci? Çünkü belgenizi yüklediğiniz her an, sistem öyle bekliyor. Çünkü o dört tane kaleminiz denetime gitmeli. Ya TSE ye gidecek yada bölgedeki, yani grup başkanlıktaki arkadaşlarımızın önüne düşecek, siz elinizde başkanımın ifade ettiği gibi, bütün ürünlerin uygunluk beyanı olmak durumunda zaten. Ayrıca, fatura istiyoruz. Dikkat ederseniz, test raporu istemiyoruz orada. Çünkü test raporu süreci farklı bir şey, ona biz karar vermiyoruz. Çünkü ben oturduğum yerde, masa başında bir ürünün test raporunu görüp görmemenin gerekçelerine karar veremem, fakat uygunluk beyanı niye istiyoruz? Çünkü fatura nasıl olması gerekiyorsa, yine diyoruz, yine diyoruz, üreticinin imzaladığı kendisinin düzenlediği bir belge. Hani bunun kontrolü denetimde yapılır. Ancak yüklenmesi lazım. Sizin dediğinizi yapamayız yani, sadece o ATR yüklediğiniz kalem için sorguya gidip, numara gösterme yapamam ben. Şu anda. Çünkü şeyi bozarım, iş sürecini bozarım.

Başkan: Peki, teşekkür ederim, aydınlattınız. Buyurun efendim devam edin.

Kaan Göktürk: Efendim Armağan Tolan. Soruyu aynen okuyayım, yani hakikaten iç yakan bir konu. Marmaray'ın jeneratörü örneğinde olduğu gibi, bir tesisin, bir fabrikanın faaliyetine devam edebilmesini teminen, yani piyasaya arz edilmemek üzere, çoğu zaman fabrikanın tesisin, bakım onarım döneminde acil olarak sipariş edilen eşyaların, denetimden muaf tutulması yada bunlara pozitif ayrımcılık yapılması yönünde talepler mevcuttur. Bu konuda mevzuatta bir çalışma, bir kolaylık yapılması düşünülüyor mu? Kesinlikle bir taahhüt olarak söylemiyorum. Ama benim Sayın Tolan'dan bir istirhamım var. Lütfen, bizim şeyi biliyorsunuz, girdi muafiyetimizi biliyorsunuz, kapasite raporu yükleniyor, kapasite raporundaki ürünleri, yıl boyunca çekebiliyor. Bu söyleyeceklerim şu anda aklıma geldi. Ama

bunu kesinlikle bir vaat olarak, bu konuda çalışırız demiyorum. Aksine Armağan bey veya hanıma bir ev ödevi olarak söylüyorum. Bu arada Armağan Tolun kim? Burada mı? Tamam, Armağan bey, genç bir kardeşimiz. Şöyle. Şeyi biliyorsunuz, girdi muafiyeti, BTSTB girdi muafiyetini, yani sanayi sicil belgesini yüklüyor sanayici, kapasite raporunu özür diliyorum, hangi üründen, yıl içinde ne kadar kullanacağı belli, onlardan belli bir muafiyet tanınıyor. Bunu mesela, aynısını bakım onarım belgesi diye bir şey yapsa, bir, şimdi sanayi kapasite raporu, sanayi sicil belgesi, odalar tarafından verilen resmi bir belge, ne olduğu belli, yani tanımlı bir belge. Orada birtakım ürünler var. Biz o ürünlere muafiyet veriyoruz. Bunun gibi, fabrikanın bakım onarımına ilişkin, yani şu fabrika, her sene veya her iki yılda bir, her 5 yılda bir şu, şu, şu malzemeleri almak zorundadır türünde bir belge olabilirse, bir bana öyle bir belgenin ne olduğunu önerin. İki, bu tür malzemelerin neler olduğunu, bildirin. Bunu resmi yazı olarak istemiyorum. O ithalat ÜGD ye bir gönderin, biz bunu bir çalışalım, bunu bir muafiyet sistemi olarak çalışalım, ha olur, olmaz, makama arz ederim, kabul görür, görmez, o konuda hiçbir söz vermiyorum. Ama hani, bu konuda mevzuatta kolaylık yapılması düşünülüyor mu? Düşünülebilir. Bu arada Fatih bey de bu konudaki mevcut kolaylıkları söyleyecek herhalde, buyurun Fatih bey.

Fatih: Teşekkürler başkanım. Bu aşamada Armağan beyin söylediği husus hakkında mevcut bir istisnai denetim şeklimiz var zaten, aksam parça denetimi, buna ilişkin ayrıntılar TSE nin 2016 ya 2 sayılı genelgesinde mevcut, yani anladığım kadarıyla, mevcut hâlâ iş süreci devam eden bir makinenin bozulan parçasını değiştirmek amacıyla, o halihazırda iş süreci devam eden makinenin uygunluk değerlendirme belgeleri, TSE ye sunulur ve gelen ürün arasında, o uygunluk değerlendirme belgeleri ve ürün, yani ana ürün arasında illiyet bağı kurulursa, o halihazırda gelen yedek parçaya ilişkin, bir nevi muafiyet, ben tam muafiyet demiyorum buna, istisnai denetim şekli. Mevcut uygulaması var, bunu zaten uygulayan gümrük müşavirleri var, aksam parça denetimi hususunda. Bu, şu aşamada başkanımın dediği değerlendirme başka bir yöne gidebilir ama, halihazırda onu beklemeden bu işlemi yapabilirsiniz, aksam parça denetimi ile ilgili ayrıntılar 2016 ya 2 sayılı TSE genelgesinde mevcut.

Kaan Göktürk: Siz mi devam edersiniz, ben mi devam edeyim?

Başkan: Sırayla gidelim, Ebubekir bey cevap versin.

Ebubekir: Yazılı gelen soruların bir kısmını değerlendirdim, bir kısmını ben cevaplayacağım. Yalnız biraz göz problemi var, bazılarını okuyamadım, onlara da Mehmet cevap verecek. Şimdi bir arkadaşımız soru sormuş, diyor ki, yurt dışı belgeli ürünlerden madem yurt dışında belge veriliyorsa, neden burada numune alınıyor tekrar. Şimdi yurt dışı belgeli ürünlerde uygulama şu. Yurt dışında bir fabrikada ürettiriyorsunuz, ya o fabrika adına belge alıyorsunuz yada o fabrikanın Türkiye'deki temsilcisi, şirketin merkezi burası gösteriyor. Aradaki ikili anlaşmayla, yurt dışındaki bir fabrikaya ürettiriyor. Üretim yeri adresi de yurt dışı oluyor. Özellikle Rulmanlarda ve Boru bağlantı parçalarında çok olur bu işler, kombilerde filan. Şimdi yurt dışından ürünler Türkiye'ye geldiği zaman, biz ithalatta sadece şu kontrolü yapıyoruz. Bir, bu ürünün yurt dışı belgesi var mı? Varsa, belge kapsamındaki ürün mü geliyor? Başka ürün mü geliyor? Yoksa belge kapsamındaki ürünlerin yanında, başka ürünler de var mı? Şimdi ithalatta yaptığımız kontrol, iki aşamalı, bir belgeye bakıyoruz, belge güncel mi? Tarihi doğru mu? Ve belge kapsamındaki ürünleri mi getirmiş? Belge kapsamındaki ürünleri getirmişse eğer, ürünün sadece işaretleme bilgilerine bakıp, geçiriyoruz. İkincisi de şu. Şimdi yurt dışı belgeli ürünlerde, ara kontrol var biliyorsunuz. En az 2 senede veya 3 senede bir, yurt dışına tekrar gidilip gelinmesi lazım. Bazen yurt dışından eşya gümrüğe geldiği zaman, ara kontrol amacıyla, numuneleri alıp, laboratuvara gönderiyoruz. Onu yurt dışı belgesini veren, yurt dışı belgelendirme müdürlüğü kontrolünde oluyor. Onlar adına numuneyi almış oluyoruz, yoksa ithalatta biz fiili denetimi gerçekleştirmek için, numuneyi alalım, sonucu olumlu çıksın, ondan sonra çekersiniz şeklinde bir uygulama yok. Sanıyorum bunun cevabı oldu. Anlaştık. Bir arkadaşımız demiş ki, TSE de red oranı ne kadar? O kadar çok belge çeşidi var ki, direk red bunlardan bir tanesi, bununla ilgili kesin rakam benim elimde yok. Mehmet sende var mı?

İsmail: Elimde yok. Ebubekir bey araya girebilir miyim? Sanırım red oranı istenmiş, hangi GİTİP de istediğinizi söylerseniz verebilirim size. Yani hangi GİTİP de o sorulduysa, yani ürün bazında değil de, biz hani, GİTİP bazında verebilirim. Yani şu GİTİP de mesela TSE denetime düştü, ne kadar red oldu? Hani onu söyleyebiliriz sistemden.

Ebubekir: Tamam.

Kaan Göktürk: İsmail sen söyleme onu yine de. Bu tür verileri biz, biraz evvel benim hani ağzımda geveleyip durduğum, risk analizinde birtakım çalışmalarda kullanıyoruz. Onun için red oranlarını şimdilik pek söylemeyelim. İşte bu eleman sıkıntısından dolayı, birtakım şikayetlerden bahsedildi. Hani bazı çalışmalar yapabiliriz. Red oranı düşük olan ürünleri, fiili denetime daha az yönlendirmek, red oranı yüksek olanları daha çok yönlendirmek. Zaten bu risk analizinin mantığı bu, olması gereken bu. O tür çalışmaları zaman zaman yapıyoruz, konuşmamda söylediğim gibi, daha da ileri boyutlara taşıyabiliriz. Onun için bu müsaadenizle şimdilik bu red oranlarını paylaşmayalım. GİTİP bazlı değişiyor, yani daha dün o konuda, şey, geçen hafta o konuda bir çalışma yaptık. Çok da yüksek değil yalnız, onu da söyleyeyim. Çift haneli rakamda red oranı, ender görülüyor, diyebilirim.

Ebubekir: Evet, bir arkadaşımız demiş ki, TSE heyete gidildiği zaman, aynı bölgede, aynı antrepoda, 4 tane dosyası varsa, 4 üne de para alıyor. Doğru. Ne yapalım, bizim maaşlar oradan çıkıyor, almayalım mı şimdi? Kendi bütçemizi, kendimiz yapıyoruz, devlet bize para vermiyor ve bakanlık da bizim kazandığımız parayı, bizden alıyor. Bu işin espri tarafı ama, doğru. Şimdi arkadaşlar bunun % 100 adil bir boyutu yok. 120 lira araç başına belirlenmiş. Anadolu yakasında şeye gittiği zaman, Sakarya'ya, iki tane il, otoban falan filan girdiği zaman, biraz daha fazla alınıyor ama, o ücretler de belli. Şimdi bu konuyla ilgili önümüzdeki sene ben şöyle bir teklif getirdim, hiç gümrükçü arkadaşların kendi arabalarıyla değil, TSE arabalarıyla gidelim, hızlı yapalım işi, o da Sayıştayın engeline takıldı. Araba tedarik edemedik her tarafa, şu an yine sizlerin arabaları ile filan gidiyoruz veya sizler götürüyorsunuz, sizler götürdüğünüz zaman, zaten bir para almıyoruz veya kendi aramızda, gümrükçü arkadaşlar anlaşıyorlar, onu bilmiyorum ama, bu aynı bölgede, aynı dosyaya, işte 3 tane vardı, 4 tane vardı, ama hangisine yazacaksınız bu sefer, tüzel kişilik aynı firma ise, neticede biz, gümrük müşavirine fatura etmiyoruz bunu, firmaya fatura ediyoruz. Birisi A firması, birisi B firması, onun hakkı, ona geçecek bu sefer, bu sefer böyle karışıklıklar olacak. Bunun çözümü biraz yok gibi gözüküyor, buradaki en adil çözüm, beş parmağın beşi bir değil, Allah hepsini ayrı yaratmış ama, biz töbe haşa Allah değiliz, bunu ayırt edemeyiz, onun için hepsine standart fiiks bir şey uygulamışız, olmuş bitmiş. Bunun çözümü yok gibi duruyor. Bir diğeri, geçen seferki toplantıda ben burada şöyle bir laf etmiştim, hatırlıyorum. Bu CE dosyalarınızın, teknik dosyalarınızın uygunluğunu, önceden Türk Standardları Enstitüsünde bir birim vardı, o bizim

birimize bağılıydı. Şimdi benden ayrıldı, başka bir birime bağılı. Oraya müracaat ettiğinizde, onlar sizin dosyanızı inceliyorlar, ücreti mukabilinde, işte rapor doğru, deklarasyonu doğru, standartları güncel, size bir hizmet sunuyorlar, siz de bundan emin oluyorsunuz, ama bunun bir bağlayıcılığı yok. Şu anda bu uygulama, yine sunarsanız bizim direktifler müdürlüğüne, oradan bu hizmeti alabilirsiniz, ama orada da biraz personel sıkıntısı var. Bu aşamada bu da zor gözüküyor. Direktifler Müdürlüğü. Ankara'da. Yine TSE de Ankara'da direktifler müdürlüğü. Şimdi bir arkadaşımız demiş ki, daha önce bir Led getirdik, laboratuvara gitti, oradan işte farklı görüş ve rapor istediler, aynı ürün tekrar geldi, bu sefer Gebze'ye yazı yazıldı, onunla malı çektik. Niye iki ayrı görüş var demiş. Arkadaşlar hatadan dönmek erdemdir, fazilettir. İkincisinde hata düzeltilmiş, ne yapalım yani. Biraz Süleyman Demirelvari oldu ama, evet, bir diğer arkadaşımız demiş ki.

Başkan: Ebubekir bey, siz siyasete atılırsanız, çok başarılı olursunuz diye düşünüyorum.

Ebubekir: Öyle bir niyetim yok. Şimdi, bir arkadaşımız güzel bir soru sormuş, diyor ki, bizim raporlarımız var, ana ürünün raporu da var. Buna rağmen, raporların, raporlardaki markanın veya ürünün üzerindeki markanın, bize ait olup olmadığı Türk Patent Enstitüsünden soruldu. Mevzuatta bunun yeri var mı? Ben bununla ilgili hukuki bir soruşturma yaşadım. Adamın bir tanesi bize müracaat ediyor, benim markam bu diyor, biz de o marka diye belge veriyoruz adama. Başka biri çıkıyor diyor ki, hayır diyor, o marka benim. Sen benim markamı nasıl ona verirsin? Adam verdi beni mahkemeye. Şimdi burada niye istenmiş? Muhtemelen biz ürünün üzerindeki marka, model bilgileri ile bize sunulan raporlardaki marka model veya tip bilgilerini birbirleriyle örtüştürüp, o ürün o raporun mu veya o rapor o ürüne ait mi? Bu illiyet bağını kurabilmek için istiyoruz. Bilgi amaçlı istenebilir, yani niye istediniz diye bir şey yok. Mehmet bu konuda ekleyeceğin bir şey var mı?

Mehmet: Hayır.

Ebubekir: Bir arkadaşımız bir soru sormuş, diyor ki, tek seferde ne istiyorsanız, hepsini bir seferde isteyin, yani bir raporu sunduktan sonra, ikincisinde başka bir şey, onu sunduktan sonra, başka bir şey istemeyin. Çok doğru, biz de bunu çok arzu ediyoruz. Siz de bir seferde doğru girseniz, biz de bitireceğiz işi. Bu da Süleyman Demirelvari oldu, geçelim. Şimdi arkadaşlar, bazen sizin sunmuş olduğunuz, yüklemiş olduğunuz evraklar, incelendiğinde,

ikinci bir evrağın daha soruşturulması ihtiyacı doğuyor. Önce LVD istenmiş, bazı mesela 60204 yanılmıyorsam, o LVD nin o standardın içerisinde EMC de var. Rapor geliyor, rapora bakıyor, içerisinde EMC kısmı eksik, bu sefer EMC yi istiyor, bu gibi nedenlerden kaynaklanabilir. Bu isteklerin bir kısmı da zaten direk masa başındaki teknik incelemeci tarafından değil, bir kısmı da laboratuvarlar tarafından veya komisyon tarafından isteniyor. Doğru, personel kalifikasyonu ile de biraz alakalı bir durum. Her tarafta, biz bu kalifiye personeli, EMC yi, LVD yi bilenini bulamıyoruz, nitekim siz de kendi içinizde bulamadığınız gibi. Bir arkadaşımız demiş ki, bizim raporlarımız CE ile ilgili deneye gidiyor. İkinci kez, rapor tedarik ediyoruz, bir daha gidiyor. İkinci raporda indirim yapar mısınız bize, olsa dükkan sizin. Benim böyle bir imkânım yok. Evet. Şimdi o ayrı, buradakinden pek o anlaşılıyor, madem onu açtın, onu da ifade edeyim arkadaşlar. Şimdi emsal uygulaması diye bir şey var, emsal uygulaması şu. Aynı fabrikadan, aynı marka, aynı model ürünü getirdiniz, deneye gitti. Deney yapıldı, sonuç olumlu çıktı. Aynı fabrikadan, aynı marka, aynı model ürünü getirirseniz, deneye gitmiyor idi bir daha. O emsal raporla çekiyordunuz, ama ne oluyor biliyor musunuz? Burada da bazen üst akıl devreye giriyor. Bazı şeyler.

Başkan: Ne kadar geçerli efendim, süresi var mı?

Ebubekir: Şimdi onu söyleyeceğim, adam birinci seferde az bir miktar eşya getiriyor. Gerçekten olumlu mal getiriyor, özellikle boru bağlantı parçaları ve flanşlarda, boyutla ilgili. Getiriyor. Laboratuvara gidiyor, olumlu çıktı. İkinci seferde daha düşük kalite mal getiriyor veya özellikle et kalınlığından, yanaktan, alın yüzeyinden çalmalar filan oluyor. Ben makineci olduğum için, bunları biliyorum. Aynı raporla sürekli bir sefer nasıl olsa olumlu almış diye, bir yıl boyunca çekecek ya, aynı marka, aynı modeli vurdurduğu zaman, bir yıl boyunca çekecek, ama sonrakiler olumsuz, bu biliniyor. Onun için de, burada şöyle bir kural geliştirildi. Sadece tek bir rapor yetmeyecek. Bir yıl içerisinde, iki kere. Ama ikincisi ne zaman gideceği belli değil. Bakın ikincisi ne zaman gideceği belli değil, bir yıl içerisinde en az iki tane ürününüz laboratuvara gitmiş, test sonuçları olumlu çıkmış olması halinde ve ikisinin de tarihi bir yılı geçmemiş olması kaydıyla çekebilirsiniz. Tamam, arkadaşlar bir soru daha var burada. Yani bunu ben okumakta zorlandım, arkadaşımdan rica edeceğim, kusura bakmayın, biraz yaşlandım. Bundan sonrakileri Mehmet'e verdim, onunla alakalı.

Başkan: Kaan bey, sizde bitti mi?

Kaan Göktürk: Bende 4 tane var.

Başkan: Siz devam edin.

Kaan Göktürk: Tamam. Şimdi sizin söylediğinizle ilgili bir yorum yapayım. Ben kendim herhangi bir mevzuata baktığım zaman, eminim siz de öylesiniz. İlk iş, bunda ne muafiyetler var, ben bundan nasıl muaf olabilirim diye bakar, önce öyle bakarız biz. Yani bu onun için muafiyetleri verirken, ne yazık ki ince eleyip, sık dokumak zorundayız ki, gerçekten hak edenler, mağdur olmasın, şimdi sayın Ziya Ar, test raporları, CE sertifikaları, TSE sunulmuş olup, işaret ve etiketlemeleri uygun olan, aynı ülkeden, aynı üreticiden gelen aynı tip ve model eşyanın defalarca tareks tarafından TSE ye fiili denetime yönlendirmesi yerine, gümrük laboratuvarındaki uygulamaya benzer bir şekilde, bir takvim yılı içerisinde bir defa fiili denetime yönlendirmesi ve doğrudan tareks uygunluğunun verilmesini önermekteyim. Ziya bey.

Başkan: Kendisi şu anda çekim yapıyor zaten, ziya bey burada.

Kaan Göktürk: Ziya bey, bunu genel mi soruyorsunuz, yoksa, bir iki tane firma veya bir iki münferit ürün mü var. Şimdi yani bir ürün çok fazla fiili denetime düşüyorsa, muhtemelen ya reddi vardır, ya iptali vardır. Yada kullanıcının bir sıkıntısı vardır. Yani dediğim gibi, bu

İsmail: Başkanım müsaadenizle, 8501, tam GİTİP verebilir misiniz, 12 haneli. Çünkü 8501 diyorsunuz da, hangisi, yani hangi tebliğ kapsamında, bir tane örnek verin, bir 12 li verin bana. Yani 12 haneli. Şimdi 8501 0090.00.00, evet. 32.00.90, tamam. Ben kontrol edeceğim.

Başkan: Teşekkürler. Devam edelim biz. Zamanı kullanalım. Kaan beyciğim.

Kaan Göktürk: Bu konuda dediğiniz gibi biz onu inceleriz. Ben bu konuda cevabı biliyorum ama söylemeyeceğim. Risk analizi ile ilgili bazı şeyleri anlatmak istemiyorum. Aslında bu soru kendi başına çok şey anlatıyor da, geçeyim onu, fazla konuşmayayım şimdi. İki tane soru Kutluhan Tanısalı, Hitit Gümrük Müşavirliğinden, Kutluhan Tanısalı. Ekonomi bakanlığı sistemi ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı sistemi entegre olabilir mi? Çoğu kurumların başvuruları tek pencere sisteminden yapılıyor ve gümrük bakanlığına entegrasyon sağlanmış,

web servislerle gümrük paket programları vasıtasıyla yapılabileceğini paylaştı. Bu sorunun iki kısmı, ikinci kısmı da, aynı soruyu İlke hanım da sormuş, tarekste bizden istediğiniz bütün bilgileri, her kalem için, önceden hazırlayıp, tıpkı Evrim programında olduğu gibi, Excel'den direk tarekse yüklememiş mümkün mü diye. Sanırım Rahşan hanım da benzer bir şey sormuş. Bu 3 soru için söylediğim gibi, şimdi bir şey bu kadar çok isteniyorsa, bizim bunun üzerinde çalışmamız lazım. Yani birtakım başvuruları önceden kaydedip, tarekse yüklemek, Excel'den veri transferi, onu çalışacağız, ev ödevi olarak aldık, bunu söylüyorum. Kutluhan beyin sorusunun ilk bölümü, şimdi diğer kurumlar tek pencere sistemi üzerinden, direk tek pencereyi kullanıyor. Bu hani bunu bir gümrük bakanlığımızdaki arkadaşlarımıza bir söylemeniz de, bir dokunsanız, bin ah işitseniz, şu mevzuattan ne çektiler. Başka bir şeyden çektiler mi acaba bu kadar? Yani bizim UGD, eski ismi ile DTS mevzuatı için, GİTİP ler mi açmadılar, kurallarını mı esnetmediler. Şimdi tek pencere sistemi adı üzerinde, tek pencereden giriş olup, tek bir giriş yapılması lazım. Bunların hepsinin dağıtılması lazım. Teorik olarak TSE ile bizim aramızdaki sistem de, yani Bilgenet ile, bizim sistem aslında, tek pencere ama oraya ancak şeyde gidiyorsunuz, belge yüklenmesi gerektiği zaman, yine iki yere gidiyorsunuz, işin içinde bir de Bilge var, 3 yerden gidiyorsunuz, şu anda nihai hedef, arkada ne çalışırsa çalışsın, kullanıcının tek bir ekrandan, tek bir kere girmesi. Ama maalesef bunun önündeki en büyük engel de, bizim tebliğler. Yani bütün kurumların tebliğleri tek pencere sistemi olur, bizimki de olur ama biraz zaman alacak bu, fakat bu nihai hedeftir. Bunun üzerinde çalışıyoruz, yani şu anda biliyorsunuz, en önemli aşamalarından birini tamamladık. Entegre oldu bilgiler aynı bilgi olup olmadığı kontrol ediliyor ama, çok haklısınız, bir bilgi, bir kere girilmeli. Zaten adı single window, tek pencere. O konuda çalışmalarımız var. Ama tareks biraz karmaşık bir sistem, işte şu model girme sorunu, soruların bir kısmı da onunla ilgili mesela. Kim yazmış, Rahşan hanım çok güzel başlamış. Gümrük sistemi GİTİP bazında, Tareks sistemi ise model bazında çalışmakta, aslında tek pencere sistemi demiş de, sanırım tareks sistemi demek istemiş, her modeli ayrı bir kalem için açıyoruz. İşte bu bizim sıkıntımız, dedim ya, farklı, aynı GİTİP deki eşyanın, farklı modelleri, farklı riskler taşıyabiliyor. Bir tanesi son derece risksiz, mesela beyaz ayakkabı, ayakkabı birebir aynı olsun. Beyaz ise, azor boya istese de olamaz, boya yok üzerinde. Ama renklendirildiği zaman, işin içine, farklı riskler giriyor ve her renk ayrı bir risk. Yani en basiti. Bu konu, işte bu tür sistem farkından kaynaklanıyor, yani

mantalite farkından kaynaklanıyor, iki sistem arasındaki biri GİTİP üzerinden, eşyanın yapısı, fiziksel, kimyasal özellikleri onun üzerinden vergi almak, diğeri taşıdığı risk özellikleri. Tekrar ediyorum. Aynı GİTİP deki ürün, aynı markanın farklı çok sırf, rengi farklı olan modelleri bile olsa, farklı riskler taşıyabildiği için çekiyoruz bu sıkıntıları. Ama nihai hedef, bütün bakanlıkların tek bir pencere üzerinden çalışması, yani sadece gümrüğün penceresinden girip, siz başvurunuzu yaparsınız, o sizi diğeri yerlere yönlendirir, ama o zaman da şu var. Ürününüzün UGD mevzuatı kapsamında olup olmadığını, bilecek misiniz? Belki gireceksiniz, birden bire size, 44 üncü hane içine, tareks referans numarası yazılıyor, yeni bir pencere açılacak, buradan başvuru yap diyecek, bir de öyle kötü bir sürpriz de çıkabilir. Ama tekrar ediyorum, ideali, tek pencere. Sayın başkan, ayakkabılarla ilgili bir soru var. Ben onu direk İstanbul grup başkanımız, Oğuzhan beye yönelttim. Oğuzhan beyden alalım cevabı.

Başkan: Bir mikrofon alabilir miyim? Buyurun efendim.

Oğuzhan: Teşekkürler. Ömür Karadağ sormuş, ayakkabı numunesi, denetmenler tarafından numune alımı, kaç günde alınacaktır. Bir tebliğ veya yazı var mıdır? 3 gün içerisinde alıyoruz mutlaka, bununla ilgili bir tebliğ yok. Yani 2016 ya 18 sayılı tebliğ dışında, talimat var, 3 gün içerisinde almak zorundayız. Ama hani mücbir sebepler olabiliyor. Yani ürün geliyor, ayrıştırılmıyor. Karşılıklı buluşmada problemler çıkıyor, onlar ayrı mesele, onları ayırıyorum. 3 gün içerisinde mutlaka alınıp, teste gönderiliyor. İkinci sorusu da, alınan ayakkabı numuneleri test kuruluşunda kaç günde sonuçlanacaktır. Bir süre var mıdır? 12 tane akredite laboratuvar var, biz sırasıyla bize, bunlardan çalışma stili şöyle, 3 gün içerisinde bize hani, kapasiteniz ne, kaç çift analiz edebilirsiniz diye, bildirim sorduğumuzda, onlar da atıyorum, 100, 200, ne diyorsa, biz onlara sırasıyla gönderim yapıyoruz, 3 gün içerisinde de test kuruluşları, sonuçları bildirmek zorunda. Bildirmezse, ona göre biz de onlardan savunma istiyoruz. Yani numune alımı 3 gün, sonuçlanması 3 gün, böyle düşünün. Bazen şöyle gecikmeler olabiliyor. Onları da makul karşılıyoruz, mesela Ftalat değerleri bin ppm, şüpheli çıkan şeyler var, binin üzerinde, akreditasyon gereği tek test de yapmıyorlar bunu, iki, üç kere test yapabiliyorlar. O zaman bir gün daha uzayabiliyor. Buyurun.

Başkan: Mikrofon verebilir miyiz? Peki. (uzaktan konuşuluyor)

Oğuzhan: Şöyle, ben de alayım sizden, başvuru numaralarını, gerçi bilgilendirme yapılmış ama, takip edeyim size bilgilendirme yapayım tekrar. Perşembe günü, o bahçelievler, yenibosna tarafında maalesef gün boyu internet yoktu, hiç çalışamadık. Yani geçen hafta bir gün daha aksadı. Cuma günü yarım gündü, yarım gün olduğu için yine aksayan durumlar oldu. Geçen hafta farklı bir durum. Ama onun dışında olursa, mutlaka, yani denetmenler idareye karşı sorumluluk, bizim sorumluluklarımız var, genel müdürlüğümüze karşı, hepimizin yani, bir yaptırımlar çerçevesinde, sorumluluklar çerçevesinde bu 3 güne mutlaka uyuyoruz, uymayan durumlarda mutlaka, hem test laboratuvarlarının hem bizim savunmalarımız var. Mail çıktılarını alıyoruz, karşılıklı yazışmaları, ona göre biz de sorumlu olduğumuz yerlere sunuyoruz. Yani bizim de ona göre sorumluluklarımız var. Ama ben başvuru numarasını alayım, yine bakayım. Karşılıklı görüşelim sizinle. Mutlaka, aynen öyle. Başvuru gününden itibaren, atıyorum Pazartesi başvurduğunuz, o Perşembe mutlaka alınır yani. Yine o başvuru numarasını alayım ben ilgileneyim.

Başkan: Çok teşekkür ederim, buyurun efendim devam edelim.

mustafa.. sayın başkanım özür dilerim.

Başkan: Buyurun Mustafa bey.

Mustafa..: Çok kalemlerle ilgili, çok kalemlerle ilgili numaralarıyla ilgili bir şeyi açıklığa kavuşturmak istiyorum. Siz de bu konuyla ilgili bir çalışma yapacağım dediniz, bir şey yanlış anlaşılıyor, evet bilgi sistemi tarife ile çalışıyor, tareks sistemi model ile çalışıyor, biz demiyoruz ki modelleri girmeyelim, evet, her modeli girelim, ama bunu defalarca girmeyelim, şimdi beyanname oluştururken giriyoruz, bir. Tarekse giriyoruz iki, tareksten referans numaralarını alıyoruz, hadi bu sefer tekrar beyannameye giriyoruz, 3. Hani biz bunu kolaylaştıralım istiyoruz, girmeyelim demiyoruz, girelim, ama bunun bir kolay yolunu bulalım. İşte biz bunu bir kere beyanname oluşturduğumuz zaman, mesela Excel formatında atabilelim şeye, tarekse yada TPS ye, tek pencere sistemine, nerede olacaksa, oradan da bize, 50 model girdiysek, 50 tane referans numarası gelmesin. Tamam biz 50 tane girdik, tek tek modellere baktınız, hepsi uygun geldi. Bir tane verin referans numarası, biz tek kalem girelim bunu yine ithalat beyannameğine, yani biz çok uğraşyoruz, çok vakit kaybediyoruz. Bunu anlatmak istiyoruz. Sıkıntımız bu yani.

Başkan: Zannediyorum anlaşıldı. Cevap var mı efendim?

Kaan Göktürk: Şöyle söyleyeyim, ismail bey de zaten bir soru vardı, kullanılmış bir makine ile ilgili, onunla ilgili cevap verirken, belki teknik açıklama yapabilir. Bu 50 model numarası için, tek bir referans numarası alalım, peki, bu 50 modelin 3 tanesi takıldı, 57 tanesi geçti. Yani o 50 modelin ellisi de aynı işleme tabi değil, yani bizim sıkıntımız o. Siz 50 lisi de kabul görüyor ama, belki bu 50 taneden bir kısmı doğrudan referans numarası alıyor, bir kısmı fiili denetime gidiyor, bir kısmı siz orada risk analizi sonucu, referans numarası diye görüyorsunuz, ama kimbilir arkada, tareks hangi sistemleri, hangi kuralları çalıştırıyor, belki farklı risk analizlerinden dolayı, geçiyor gidiyor veya bir tanesi belki. Neyse onu söylemeyeyim. Yani o tür sıkıntılar var, ama yani 50 si birden aldığı zaman, tek bir referans numarası alabilir ama, dediğim gibi, 50 sinden 40 ı aldı, 10 tanesi almadı o zaman ne olacak?

Başkan: Şimdi arkadaşlar demin Kaan bey şöyle bir şey söyledi. Bir konu, burada bu tip toplantılarda birden fazla dile getirilirse, biz bunu nazarı dikkate alırız dedi, herhalde bu da nazarı dikkate alınacaktır diye düşünüyorum. İsmail bey siz cevap vereceksiniz.

İsmail: Şimdi şöyle söyleyeyim, yani siz diyorsunuz ki 50 tane kalem girelim, 40 tanesine kabul geldi ve bir tane referans numarası verelim, böyle bir şeyi nasıl yapalım? Mesela o 40 taneyi, hani bizim tabii ki siz kullanım açısından tek bir şeyi orada girip yapmak istiyorsunuz ama, ben arkaya dönük şekilde, kalem kalem tek tek incelemem gerekiyor. Bazen hani çünkü, o kalemin içerisine girilen modelleri topluyorum. Siz mesela sizin firmanız, A modelini getirdi, aynı ürünü başka bir firma da getiriyor. Ben ikisini karşılaştırıyorum, mesela o firma red almış oluyor, siz kabul almış oluyorsunuz. Hani bu analizleri yapmak için arkada ayırıyoruz. Ha ben yine dedim, bu işin en kolay yolu bence yani tek numara veya kağıt döküm almak değil, gerçekten hani onu notlarıma aldım ve başkanımınla da hani tekrar yani düşüncelerimi teknik anlamda da izah ederim. En güzel yolu, bizden numaraların gümrüğe gitmesi, yani sizin hiçbir şekilde artık elinizle girmemeniz, bence en ideali ve en sağlamı budur. Bununla ilgili de çalışma başlayacaktır.

Ebubekir: Bu arada çok özür dilerim, ben bir soruyu atlamışım, önemli bir soru. Bunu burada açıklamak istiyorum. Şimdi Avrupa yakasında, gümrükçü arkadaşların kullandıkları, daha doğru ifade edelim. Gümrük müşaviri arkadaşların kullandığı, bir oda vardı. Şimdi bu odadan

gümrükçü arkadaşları çıkartmak durumunda kaldık. Daha önceden asansör birimi ve hyb o binaya taşınınca, ikitellideki bina, Türk Standardları Enstitüsünün, bizim kendi binamız değil. Sanayi bakanlığının binası, sanayi bakanlığı ile TSE arasında yapılan protokol gereği, o binada biz iki tane katı kullanıyorduk. Benim müdür olduğum dönemde, bina yetmedi, ilave ek protokol yaptık, bakanlıkla ve bir kat daha kullanım için aldık. O dönemde personel sıkıntısı ve yer sıkıntısı yoktu. O odayı arkadaşlarımız kullandılar. Şimdi bu sefer odadan çıkarılmanızın sebebi, tümüyle Ohal şartları, bu da bakanlıktan geldi talimat, ben bunu biliyorum. Bunu da burada size aktarmış olayım, inşallah bu düzelirse ve yer sıkıntısı da olmazsa, yine kullanabilirsiniz. Ha peki, nerede duralım diyor bu arkadaşlar. Özellikle her iki katta da asansörün karşısında, hem ithalatın bulunduğu katta, hem asansörün bulunduğu katta, asansör biriminin bulunduğu katta, orada oturaklar var, banklar var, onların üzerinde oturabilirsiniz, ama şu aşamada size böyle masa, sandalye, internet bağlantısı kuracağınız bir oda tahsis edebilme imkânına sahip değiliz.

Başkan: Teşekkür ederim, bitti mi efendim elinizdeki sualler?

Ebubekir:: Diğer benim TSE ile ilgili sorulara bir kısmını ben okuyamadım, küçük yazmışlar, Mehmet arkadaşım cevap verecek onlara.

Başkan: Tamam. Kaan bey, sizin bitti mi efendim?

Kaan Göktürk: Şimdi bende bir tane Gökay beyden geldi, bir tane de İsmail beyde var. Ben Gökay beyin sorusunu okuyayım. Çin TSE tarafından muayene edilen ürünlerin, Tareks sisteminden onay alması sağlanamaz mı? Hem süre kısılır, hem de işlem iki kere yapılmaz. Yani siz şu an yurt dışı belgelendirmeye benzer bir sistemin CE işaretli ürünler için de yapılmasını istiyorsunuz anladığım kadarıyla. Şimdi aslında zaten o ürünlerin fiili denetime yönlendirileceğinin bir garantisi yok. Yani siz o belgeleri yüklediğiniz anda, uygunluk deklarasyonunu, daha doğrusu, başvuruyu yaptığınız anda, belki tareks referans numarası doğrudan oluşturulacak. Ama şunu yapabilirsiniz. Siz ürünlerinizi sevk etmeden önce, Ebubekir beyin dediği gibi, Direktifler Müdürlüğüne veya Çin'deki TSE yetkililerine gösterip, oradan ön bir bilgi alıp, ona göre ha bu ürün geçer diye daha rahatlıkla sevk edebilirsiniz. Esasen bizim gümrük müşavirlerimiz, belgelere bakıp da, bu ürünün takılıp takılmayacağını gayet net anlayabiliyorlar. Bilmiyorum özel sohbette mi anlattım, burada mı anlattım?

Gümrük müşaviri bu ürün takılır dediği halde, ürünü gönderen bir firmamız, aynı ürünü geri göndermek zorunda kaldı. Yani önceden kontrol edip gönderdiğiniz anda, buna tareksten referans numarası verilmesi uygulaması şu anda yok. Pek de düşünmüyoruz, bunu. Birtakım mahzurları var. Ama siz önceden bu belgelerinizi TSE ye veya Direktifler Müdürlüğüne veya diğer kuruluşlara kontrol ettirip, geçerliliğinden emin olursanız, daha rahat çekebilirsiniz diye düşünüyorum.

Başkan: Çok teşekkür ederim, buyurun efendim Mehmet bey. Pardon.

... bunlar bittikten sonra, son zamanlarda line'larda, yani gemi firmaları, armatörler de free time sürelerini 18 güne düşürdü, haliyle 18 günde biz malımızı çekemiyoruz ve demoraja kalıyoruz, sıkıntı bundan dolayı.

Kaan Göktürk: Anladım. Yalnız burada şu var. Önceden muayene edilmiş ürün buraya geldiğinde, bu sefer biz, yani bu sistemi kursak bile, o ürünün yüklenen ürün olduğundan emin olmamız gerekecek. Aynı TSE belgeli ürünlerde olduğu gibi, yani o tür bir sıkıntı var. Ha bunun nihai çözümü şu. Gümrük o zamanki Gümrük Müsteşarlığı tek pencere sistemi üzerinde çalışmalara başladığımız 2008-2009 yıllarıydı herhalde, o zaman 3 aşamadan bahsediliyordu, şu anda tescil öncesinde başvuru yapılıyor, sevk öncesinden de bu başvurunun yapılması gündemdeydi. Yani şu anda tescil öncesini, işte tek pencereyi tamamen oturtuktan sonra, belki o gündeme gelecek. Bu da bir vaat değil, sadece bir eskiden yapılan çalışmalara bir atıfta bulunuyorum. Belki de sevk öncesi başvuru yapılmasını sağlayacağız, o zaman zaten malınız yüklendiği anda, geçip geçmeyeceğini bilme şansınız olacak, ama bu ne zaman olur? O konuda hakikaten bir şey söyleyemem.

.... Yaklaşık 3 sene önce bu vardı zaten, yani TSE ile yapılan görüşmelerde, o zaman bu söyleniyordu. Quanzu hatta.

Başkan: Efendim vardı, Türkiye'de bazı şeyler çabuk olmuyor, geç olmuyor, etap etap.

.... Ama TSE biliyorsunuz, Çin'de iki tane ofisi var şu an bildiğim kadarıyla, yani bununla ilgili denetimler yapıyorlar.

Kaan Göktürk: Şimdi bu yurt dışı belgelendirme ile ilgili çok tartışılan husus var, o konuda ben fazla yorum yapmayı doğru bulmuyorum. Yani o konuda değişik fikirler var, değişik şikayetler var, onun için o konuda fazla yorum yapmayayım ben.

Başkan: Katkılarınız için teşekkür ederim. Mehmet bey buyurun.

Mehmet: Evet, Süleyman Aksu'dan bir soru var. Yeni genelge 2014/30, 2014/35, ATR uygunluk beyanında, bu yönetmeliklere göre yenilikler ne zaman yürürlüğe girecek şeklinde. Evet, 2014/30 ve 2014/35 yönetmeliği, LVD, MEC yönetmeliklerinin sayısal karşılıkları, bu yönetmelikler 20 Nisan itibariyle Avrupa Birliği'nde zorunlu uygulamaya girdi. Dolayısıyla eski yönetmelikler yürürlükten kalktı, Avrupa Birliği'nde, ama ülkemizde halihazırda bu yönetmeliklerin zorunlu uygulaması, ancak yönetmeliklerin güncel hali, resmi gazetede, yayınlandığı zaman, yürürlüğe girer, tabii bu arada resmi gazetede yayınlanma süreci içerisinde, bu geçiş sürecinde ne yapılır? Genelgemizde bu konuyla ilgili bir hüküm var. Eski yönetmelik ve yeni yönetmelikler her ikisine birden, uygun evraklar sunulduğu takdirde kabul edilebiliyor. Yani, Avrupa Birliği'nde zorunlu uygulamaya girdiği için, bizim şu an zorunlu uygulamada, bu belgeleri güncel belgeleri temin etmemize gerek yok. Fakat bu arada tabii, yanılmıyorsam Ekim'in ilk haftası, ilk haftasında bu yönetmelikler resmi gazetede yayınlandı ve ülkemizde de zorunlu uygulamaya geçti. Fakat biz de tabii bu yeni yönetmelikleri denetim yapan arkadaşlarımıza bildirirsek, genelgeler çıkarıyoruz, o genelgelerin hazırlanması, mevzuattan süzülerek hazırlanması ve denetim birimlerine yönlendirilmesi bir zaman alıyor. Gecen Cuma günü bu genelge çalışmasını bitirdik. Dolayısıyla, 31 Aralık, şey, 31 Ekim, bugün itibariyle, güncel yönetmeliklere göre, uygunluk denetimi yapılacak şu an, ithalat müdürlüklerimize gönderdiğimiz, 2016-10 sayılı genelge bunu içeriyor. Diğer bir soru. Hamdi Baydemir'den, CE denetimi kapsamında, makine yedek parçası olarak, hangi tür ürünler ithal edilememektedir. Ampül, eski makinenin kontrol panosu, pompa ve bunun gibi, ürünler yedek parça olarak ithal edilebilir mi? Aslında kağıt üstünde baktığımız zaman, nihai ürünle, yedek parçası arasında bağlantı kurulan, evet bu yedek parça bu ürünün, bu nihai ürünün yedek parçasıdır diyebileceğimiz belgeler sunduğu takdirde, evet, tüm ürünler yedek parça olarak ithal edilebiliyor, kağıt üstünde, ancak burada aksam parça nedir tanımının biraz ele alınması gerekiyor. Aksam parça tanımının ne olduğuna ilişkin, bakanlığın bize gönderdiği

denetim rehberinde, çok keskin bir tanım yok. Yani her ürün şu an, nihai ürün ve yedek parça arasında bağlantı kurulduğu takdirde, aksam olur mantığı var ama, gördüğümüz uygulamalarda, mesela bir adaptör, bir ampül gibi ürünler bile, aksam olarak çekilmek isteniyor. Tabii burada, buna biz karşıyız, açıkçası benim görüşüm bu şekilde. Çünkü yedek parça, aksam dediğiniz şey, ürünün bir nevi devre bileşenidir. Ürünün bir patlak resmi içerisinde bir yedek parçasıdır, adı üstünde. Fakat belgelerle her ne kadar bağlantı sağlansa da, bir ürün bir makineye akuple edildi, bu işte aksamdır demek doğru değil. Fakat bununla ilgili denetim rehberinde de bakanlığa yazacağız bu konuyu, nedir aksam parça, nedir yedek parça, bunun tanım olarak getirilmesi gerekiyor. Evet.

Başkan: Pardon, mikrofon gelsin.

Atacan Sever: Merhaba, Atacan Sever. Konu için iki tane örnek verebilirsek, ben Hamdi beyle beraber değilim ama, konunun aynı muzdaripliğini yaşayan kişilerden birisiyiz. Örneğin bir medikal cihaz getirdiniz, cihazın üzerinde binlerce parça var, 980 bin parça var ve bunların içerisinde ufak bir tane de monitor getirdiğiniz ve bu monitorün özelliği de, sizin o cihazda gösterdiğiniz, yarattığınız görüntüyü, en iyi şekilde, şeye verilmesi, tanıyı yapacak doktora verilmesi, şimdi siz bunu, o minotoru, o cihazın aksamına vermiyorsunuz, monitöre veriyorsunuz ve monitor olarak denetlemeye sunuyorsunuz ürününüzü yada belgelerle beraber yükleyip, ürünü kontrole veriyorsunuz, tareks sistemi de sizi denetlemeye sunuyor, TSE ndeki uzman arkadaşlar da haklı olarak ilgili cihazla, parça arasındaki bağlantıyı soruyor. Şimdi bahsettiğimiz rakam eğer 980 bin parçanın oluştuğu bir şeyse ve o cihazın üzerindeki CE işareti ile, monitorun bağlantısını sağlamaya çalışıyorsak, bu hem uzman için, hem mükellef için oldukça bir sorun. Yine ikinci bir nokta, başka basit bir örnek verebiliriz. Yine bir seramik şirketisiniz, cam ve seramik karo üretiyorsunuz, fabrikanızda, cam seramik makineleri var. Bu makineler her zaman pompa kullanıyorlar, bu pompaların da Türk Standartları Enstitüsünde veya daha doğrusu, CE kontrolünde belirli denetleme ve kuralları var. Fakat sizin esasında fabrikanız, her sene 40 bin konteyner şey ürettiği halde, porselen seramik ürettiği halde, ilgili pompayı zamanında geçiremediğiniz yada belgesini geçiremediğiniz için, kapasite raporunuzda da ilgili cihazların tamamı seramik ve seramik işleme olduğundan, bunlar afaki örnekler bu arada, gerçekleri yansıtmıyor ama, yaşadığımız

örnekler olduğu için söylüyorum. Bu pompanın ithalatını gerçekleştiriyorsunuz, bu arada da oldukça önemli bir ihracatçı olarak da, ürünlerinizi üretmekte de sorun yaşıyorsunuz. Sorunun aynı temeli, bir sırf, hamdi beyin sorusunda değil, bizim gibi birçok gümrük müşaviri arkadaşımızın, hepsinin yaşadığı önemli bir sorun. Aksam ve parçaların eşleştirme konusundaki belgelendirmedeki eksiklik birincisi, ikincisi, bu ürünlerin kullanılmaması Türk ekonomisine zarar veriyor. Bunun en basit örneğini verelim. Arkadaşımız motor tarifesi sormuştu biraz önce size, bundan 3 sene önce üniversiteler güneş enerjisi ile çalışan arabaların yarışlarını yaparlardı her sene, 4 üniversitemiz, 2 tanesi vakıf, iki tanesi devlet üniversitemiz, motor getirdi, 75 voltun altında, 4 ü de Çin'den getirilmiş, özel güneş enerjisi ile çalışacak motorlardı. Burada çok basit yapılacak bir güneş enerjisi araba yarışını, gerçekleşmemesi sağlandı, 4 üniversitede ürününü çekemedi.

Başkan: Biraz toparlayalım, 5.5 ta bitirmek durumundayım, Ankara'ya gidecek, uçağa gidecek arkadaşlar var.

Mehmet: Şimdi, binlerce parçadan oluşan bir ürünün yedek parça listesini, tabii ki bu şekilde temin etmek kolay değil. Fakat zaten gördüğümüz uygulamalarda da, üreticiler makinelerini modül modül ayırmış, yani örneğin bir monitorün kullanıldığı ekranın sahnenin işte, yerin, ürün yerinin ve bileşenlerinin, gördüğümüz uygulamalarda hep kendine özgü bir yedek parçası oluyor, yani bir bütün bin parçayı içeren yedek parça listesinden ziyade, sadece modülü ilgilendiren bir şey oluyor. Bu tabii üreticinin elinde olan bir şey, dolayısıyla biz sadece bakanlık talimatı gereği, o bağlantıyı kurmakla mükellefiz. Pompa ve işte bunun gibi ürünlerin, sanayide kullanılması ve neticesinde bir işleyen sistemin devamı adına önemli. Biz burada da yine aynı şekilde, eğer bu bağlantıyı kurabiliyorsak, çünkü başka türlü bir ürünün orada kullanılacağına ilişkin bir taahhütname almak, sadece bu şekilde bir beyanla bu işi noktalamak farklı açılardan değişik sorunlara neden olur. Başkaları da aynı şekilde, siz burada doğru iş yapmış olmanıza rağmen, başkalarının bir suistimal kapısı noktasına geliyor. Dolayısıyla mevzuatımız çerçevesinde herkesin aynı ve eşit uygulamadan faydalanması söz konusu bu şekilde. Diğer bir konu da.

.....: Pardon ben aksam parça ile ilgili istiyorsanız bir açıklık getirmeye çalışayım. Hani bir tarife uzmanı olarak, yatırım teşvik belgeli işlemlerde de bu sıkıntı oldu. Ve bakanlığın

gümrük bakanlığının bununla ilgili bir yazısı oldu, aksam nedir, aksesuar nedir şeklinde. Aksam parça için şunu söyleyebilirsiniz yada şunu diyebiliriz. Aksam parça, bir cihazın yada bir makinenin olmazsa olmazı. Bir bütünleyicisi, tasarımında olan bir parçasıdır. Yani tasarımda yoksa o aksam yada o parça eşyanın aksamı değildir. Mutlaka tasarımda olması gerekiyor. Mutlaka olmazsa olmazı gerekiyor. Mesela bir bisiklet düşünün. Bisikletin selesi, oturduğumuz yer bisikletin aksamıdır. Bisikletten ayrı geldiği zaman, bisikletin aksamı olarak ithal edilir. Ama aksesuar öyle değil. Aksesuar tek başlarına kullanıldıklarında da özelliklerini koruyan eşyalardır. Yani makine yada cihaza bir işlevi olur, bir etkisi olur ama, olmazsa olmazı değildir. Tasarımında yoktur. Bisikletin pompasını düşünün mesela, pompa aksesuardır. Bisikletle birlikte geldiği zaman, bisikletin tarife pozisyonunda sınıflandırılır. Ama bisikletten ayrı geldiği zaman, tek başına kullanılabileceği için, pompanın tarife pozisyonunda sınıflandırılır. Tabii aksam ve parçanın arasındaki yada aksesuarın arasındaki fark bu. Bununla ilgili bir yazı var ama, çok şey.

Mehmet: Tabii bu tanımları ithalatta en verimli bir şekilde nasıl kullanabiliriz, bunu bakanlığa ileticeğiz, bakanlıkla gerçi gerekirse görüşeceğiz ve doğru ve net bir aksam parça tanımı getirmeye çalışacağız. Diğer bir soruya geçmek istiyorum ben. Yine hamdi beyin, yeni LVD EMC yönetmelikleri kapsamında düzenlenen ATR uygunluk beyanlarında yer alan, beyanın nesnesi ifadesinden ne kastedilmektedir? Uygulama ne zaman başlayacaktır? İlk soruda da söylediğim gibi, uygulama resmi gazetede yürürlüğe girince başlar. Ekim'in ilk haftası resmi gazetede yürürlüğe girdi. Fakat biz geçen Cuma günü birimlere bunu, genelge olarak duyurduk, 31 Ekim, yani bugün itibarıyla de genelge yürürlükte şu an. Burada beyanın nesnesi derken, LVD yönetmeliğinde geçer bu ifade. Beyanın nesnesi, beyanın görseli, bir model tanımı var. Yönetmelikte, bu model X, Y, Z model. Benim anladığım, onu cisimleşmiş bir görüntüsü. A, B, C model bir ürün düşünün, işte model tanımı da işte bu şekilde ve ürün tanımı da elektrikli süpürge olsun. Bunun nesnesi dediğimiz zaman, oraya bir ürün görüntüsü şeklinde yer alması beyanın nesnesi derken bunu anlıyorum ben. Tabii uygulama yeni başladığı için, özellikle nitelikli üreticiler bize çok şey öğretecek. Biz de beyanın nesnesinden Avrupa Birliğindeki mükellef üreticilerin, büyük marka sahibi firmaların ne anladığını ve beyanlarında nasıl bu duruma yer verdiğini göreceğiz. Gerekmesi durumunda, beyanın nesnesini, tabii kendi içimizde, bakanlıklarla görüşecek, fikir teatisinde bulunacağız. Ama

benim anladığım dediğim gibi, ürünü yani cisimlendirecek bir fotoğrafı şeklinde anlıyorum ben. Diğer bir soru. Soru var mı? Evet diğer soruya geçiyorum ben. 20.04.2016 tarihinden sonra üreticiler tarafından düzenlenen ATR uygunluk beyanlarında CE işaretinin değiştirildiği, yer, yer almamaktadır, bu uygunluk beyanlarında kabul edilmemektedir. Tabii bizim genelgemizde yazıyor işte, Avrupa Birliği'nde 20 Nisanda zorunlu uygulamaya girdi. Bizde zorunlu uygulamaya Ekim'in ilk haftasında girdi. Tabii o geçiş sürecinde, Nisan'dan, Ekim'e, genelgedeki o ifadeyi, yani ülkemizde zorunlu uygulamaya girene kadar, Avrupa Birliği'nde zorunlu uygulamada olan ve ülkemizde halihazırda eski uygulamada olan, eski yönetmeliğe göre, ATR uygunluk beyanları düzenlenebilir. Bu genelgede yazıyor, bu dikkate alınmış olsaydı, böyle bir soru gelmezdi. Demek ithalat birimlerinde hâlâ eski yönetmeliğe uygunluk aranmış. Bu durumda keşke bizle irtibat kursaydınız, bizde ilgili arkadaşla irtibata geçer ve durumu düzeltirdik, ama iş işten geçmiş çünkü zaten güncel yönetmelik bugün itibariyle yürürlüğe girdi. Diğer bir soru var, Muzaffer Avcı, TSE tarafından aksam parçalar için, koşullu kabul sonucu veriliyor, bu durumda bilim sanayi bakanlığından, firmaya denetime gidilip, belge isteniyor. Parantez içinde test raporu yazmış, bu da firmalara iş yükü oluşturmakta, bunun için çözüm yolu var mıdır? Tabii aksam parçaların gerçekten bize ispat edildiği gibi, nihai ürünle, yedek parça arasında bağlantı kurulması noktasında, denetimin bu kısmını oluşturan işin yönünü, bakanlık sahada da görmek istiyor. Dolayısıyla aksam parçaların sahadaki denetimlerinde kendi mevzuatıyla ilgili, elbette ki bir denetim, bir uygulama, usulü geliştirmiş ve bakıyordur, bunun için herhangi bir şey söylemem mümkün değil. Çünkü, onların artık kendi mevzuatları, buyurun Fatih bey.

Fatih: Bir önceki toplantıda da pek çok sefer gündeme geldi. Aksam parça denetimi, aslında tebliğlerde tanınmış bir muafiyet değil, yani firmaların üretimlerini sürdürmesi, üretim araçlarına devam edebilmesi için getirilmiş istisnai bir denetim şekli. Bu istisnai denetim şeklini, daha da fazla, bence esnetmeye gerek yok. Bu aşamada, koşullu kabul sonuçlandırmamız, zaten olmayan bir muafiyet gibi bir algı oluşturan bu aksam parçayı daha da genişletecek ve iyice sanki bir muafiyet haline getirecek. Ama bizim muradımız o değil. Daha çok işte üretim tesisinin devam etmesi ve gerçekten gelen aksam parçanın, o üretim tesisinde, üretim aracında, kullanılıp, kullanılmadığının, sanayi bakanlığınca kontrol edilmesi,

yani bu aşamada eğer o kontrolü de kaldırırsak, bu aslında saklı veya gizli bir muafiyet haline gelir ve firmalar bu noktada suistimale gidebilir diye düşünüyorum. Sağ olun.

Başkan: Devam edelim. Zamanı çok geçirdik arkadaşlar.

... aynı şekilde bizim firma ... test raporu istendi, Almanya'daki bir fabrikadan test raporunu gönderdi ve

.... Alman firmaları, sanki diğer dünyadaki firmalardan daha farklı bir statüye sahiplermiş gibi, test raporlarını sunmamak işi işte gizlilik boyutuna taşımaya çalışıyorlar, halbuki sanayi bakanlığı bir kamu kurumu, sonunda Türkiye'de piyasada gözetim ve denetimini yapan kuruluş, dolayısıyla istenildiği takdirde test raporu sunulmak zorunda, ikincisi, bizim sanayi bakanlığına PGD amacıyla göndermemizdeki sebep, gerçekten o ana ürünün, yani o ana ürünle, gelen ürünün monte edilip edilmediği, ama o noktada daha ayrıntılı bir inceleme yapmayı takdir ediyorsa, o sanayi bakanlığının kendi görüşüdür, ona biz karışamayız diye düşünüyorum. Çünkü, o PGD kuruluşu, biz tali denetim kuruluşuyuz. İkimiz de farklı bakanlığız.

Başkan: Evet, mehmet bey, devam edin. Bitiyor mu?

Mehmet: Muzaffer beyin diğer bir sorusu. Ürünün üzerinde marka yerine, üretici, imalatçı olması kabul görür mü? Genelgemizde bu gayet açık, açıklanmış. Ürünün üzerinde marka yerine, üretici, ithalatçı şeyi, üretici ve üretici imalatçı bilgisinin olması uygundur, yeterlidir. Yani diğer soru zaten cevaplanan bir soru. Diğer bir soru. Sehiban, hanımefendiden gelmiş, 2016/2 tamime göre, ampullerde ürün üzeri işaretlemeler konusunda küçük ampul ibaresi var, bunun ölçüler ile verilmemesi, göreceli uygulamalara ve farklılıklara neden oluyor, uygunluk alınan benzer eşyalar arasında, uygunsuzluk olabiliyor daha sonra, bu konu önümüzdeki yıl tamimde netleştirilebilir mi? Memurlar arası değerlendirme farklılığının önüne geçilmelidir. Tabii biz de, bu sorunun farkındayız. Bunu tabii talimat aldığımız ekonomi bakanlığı ile de görüşeceğiz. Boyutu küçük ampuller için, bildiğiniz üzere, ürünün üzerinde marka model ve CE işaretlerinin ambalajda olması kabul edilebiliyor. Fakat boyutu küçük derken, ne kadar küçük, hangi ampul boyutu normal ampuldur, hangi ampul boyutu büyük ampuldur ve hangi ampul boyutu, küçük ampuldur. Bunu bakanlıkla görüşeceğiz, ona göre

belki görsel de katarak işin içine tüm ithalat birimlerimiz tarafından, yeknesak bir uygulamaya gideceğiz. Tabii bu arada bize, merkeze konuyla ilgili ithalat müdürlüklerinden görüş soruluyor, görüşümüzü de veriyoruz. Bununla ilgili Avrupa yakasına giden bir görüşümüz var. Benzer konularla ilgili yeknesaklık sağlamak adına yazılarımız gidiyor ama, tabii bu işin görsele dökülmesi, genelgede görsele yer verilerek, evet bunlar boyutu küçük, bunlar normal ampul, bunlar büyük ampul şeklinde bir ayırımı gitmek daha doğru olacak. Bu notuma alıyorum. Son soru var. Erkan beyden. Test süresi geçmiş ürünlerin testleri Türkiye'de yapılabilir mi? Şunu kastediliyor galiba, doğru mu anlıyorum? CE işareti kapsamında rapor sunulmuş yada sunulamıyor. Sunulmuşsa, raporun süresi geçmiş. Ürünlerin testleri Türkiye'de yapılabilir mi? Bunu anlıyorum değil mi bu sorudan? Doğru değil mi? Şimdi ekonomi bakanlığı tarafından en son bize gönderilen talimatta, test raporu sunulmaması durumunda, firma talep ediyorsa ve burası önemli. Testler enstitümüzce yapılabilirse, artık test yapılabilecek bu konuyu, genelgeye döktük, genelge şu anda imzalanmak üzere, birimlere talimatı göndereceğiz. Diğer bir soru. Tabii bir de test ücretinin firma tarafından ödenmesi konusunda, firma bize taahhüt vermesi gerekiyor. Sonuç olarak, rapor sunulamayan bir üründen firma talep ediyorsa, testleri, test ücretini ödeme konusunda, taahhüdünü sunması ve daha önemlisi, testin TSE tarafından yapılabilmesi, bu iki şart olması durumunda, testleri yapabileceğiz artık. Evet. Son bir soru. Evet. Bunu okuyordum şimdi, sorun madem. (uzaktan) Şimdi şöyle, ATR muafiyeti seçildi, seçilmedi. Seçilseydi de denetime gönderildiği için, ATR muafiyeti özel bir şey getirmediği için firmaya, bir istisna getirmediği için, yanlışlıkla seçilmemesine rağmen, bize düşüyorsa da orada biz bir şey yapamayız. Denetime düştükten sonra, o denetimin iptal olma şansı yok. Sadece burada bir istisna var. Üretim girdisinde, eğer firma üretim girdisini seçmiyorsa, daha sonra bize BSTV den CE muafiyet yazısını getirdiği takdirde, bunu iptal edebiliyoruz. Ama ATR konusunda böyle bir iptal söz konusu değil. Yani biraz öyle. Çünkü yani her ATR doğrudan geçseydi, hiç denetime düşmeseydi, iptal ederdik, sıkıntı yok. Ama ATR denetime düşer, düşmez, buna tareks karar verdiği için, firmanın yanlışlıkla yapması yada yapmaması arasında bir tercih yapmıyoruz. Sorular bu kadar.

Başkan: Teşekkürler, İsmail bey buyurun.

İsmail: Bir soru var. Hasan Basri Aslandağ'ın sorusu, kullanılmış eşya ile ilgili. Şimdi şeyi sormuşsunuz, girmiş olduğumuz bilgileri modül taslak olarak kaydetmiyor diye, öncelikle çok kısa bilgi vereyim, kullanılmış eşya, genel müdürlüğümüzün mevzuatı değil, ithalat genel müdürlüğünün bir mevzuatıydı. Sadece işlemlerin tareks üzerinde bir kayıt etme amaçlı, belli şartlarda da işte doğrudan numara vermesi şeklinde bir sistem istediler biz bunu kurduk. Farkındaysanız biliyorsunuz, bu tek kalem olarak zaten girişinin yapılmasını istedi ithalat bizden, onun için taslak düşünülmemiştii, ama ben bunun hani olmayacağı, yani olabilecek bir şey, başkanım ve yazılım ekibi arkadaşlarla konuşurum. Burada taslak modülü getirilebilir. İkincisi, kullanılmış eşya müracaatında, muafiyet hanesi, yani bize muafiyetle ilgili bir şey denmediği için, yani onlar tarafından, herhangi bir seçenek getirilmiyor size, sadece bu hani ya çok özel durumlarda bize başvurarak aldığınız, yani bakanlığın özel izni ile aldığınız muafiyeti sistemde kullanabiliyorsunuz artık. Onun dışında şu anda muafiyet, yani kullanılmış eşyada gösterilmiyor. Ben biraz önce yine Erkan beyin bir sorusu varmış, alınan tareks referans numaralarının süresi ile ilgili. Alınan referans numaraları, ilgili olunan yılın sonuna kadar kullanılabilir, yani evet, siz 31 Aralıkta aldığınızda 1 gün, ama 1 Ocak'ta alırsanız, 1 yıllık süreniz var. Bir de şunu hatırlatayım, 20 Ekim itibariyle, hepimiz biliyorsunuzdur zaten. Biz önceden düşümlü kullanıma izin vermiyorduk, yani siz aldığınız girdiğiniz adedi, gümrüklerde de tek seferde o kadar girmeniz lazımdı veya da daha azını girseniz bile, kalan kısmı kullanamıyordunuz, 20 Ekimden sonraki alınan bütün referans numaralarını düşümlü kullanabilirsiniz.

Başkan: Teşekkür ederim, değerli arkadaşlar, değerli katılımcılar çok faydalı bir atölye çalışması oldu.

İsmail: Serdar bey çok pardon, lafınızı balla kesmiş olayım, bir de beyefendinin sorusunu, ben rakam, başkanıma verdim, kendisi açıklayacaktı.

Kaan Göktürk: Ya İsmail illa açıklatacaksın bana bu rakamları. Şimdi en azından GİTİP i söylemeyeyim, 12 haneli GİTİP lerden bir tanesi, 27 bin civarında başvuru yapılmış, bunlardan % 12.5 u yani 3.400 civarındası, yaklaşık 3400 başvuru, risk analizi sonucu kabul almış. 14.800 başvuru muafiyetle geçmiş ki, muhtemelen büyük ihtimalle ATR muafiyetidir, ATR liler denetime çok sık düşüyor diyenlere ithaf olunur. 2891 tanesi fiili denetime gitmiş,

yani fiili denetime gitme oranı % 10. Toplam red sayısı da 26998 de 404 tanesi reddolmuş, red oranı % 1.4, tabii burada şu da var. Hani bu 404 üründen tabii 3 tanesi benim ürünümse, benim ürünlerim reddediyor diye haklı olarak şikayet ederim. Red oranı bu kadar düşükse, bu fiili denetim oranının biraz daha azaltılması lazım. Zaten bu tür çalışmaları söylediğim gibi, her zaman yapıyoruz. Yani red oranı düşükse, o ürüne tekrar fiili denetime göndermek, angaryadır, o alanda istatistiksel çalışmaları sürekli yapıyoruz. Ben katkılarınız ve sabrınız için teşekkür ederim. Sayın başkan herhalde kapanış konuşmasını yapacaktır.

Başkan: Efendim ben hem komite adına, hem dernek adına, hem meslektaşlarım adına, Kaan bey ve ekibine, Ebubekir bey ve ekibine ve sizlere katkılarınıza, suallerinize, teşekkür ederim. İyi bir atölye çalışması oldu. Bazen bürokrasi söyleyemez ama, zaman zaman hükümetlerle ve ilgili bakanlar, Türkiye'nin kendi ekonomik menfaatini nazarı dikkate alarak, tarife dışı uygulamalar da yaptırabilirler, şifahi talimatlarla, bu hani demin ATR, CE filan evet, bu yasada var ama, zaman zaman çok larc oluyor, zaman zaman çok sıkılıyor, bunun da sebebi, zannediyorum bu olsa gerek, futbolda da biliyorsunuz, paylaşma ve paslaşma çok önemli. Biz de bugün çok değerlendik, biz de çok şey öğreniyoruz, bu işlerin sonu yok. Orta sahadan bir oyuncu gidip, tek başına bir gol atabilir, ama paslaşarak gol atması daha iyidir. O bakımdan biz de bugün paslaştık diye düşünüyorum. İyi akşamlar diliyorum, sağ olun.